

2004

255

ԹԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՏԱՄ

ԵՑԻ ԽՈՍՏՈՎԱՆԱԿ ՕԼՄԱԳ ԻՇԻՆ

Ժամանակ պաղցնասո
հոգիոր չի լաղճեց ուզ չե ,
հեր չե . Առահեն լութքունու էաինիպ,
Առահեն լութքունու էաշամանըն
էօլունու էօյբէտիր :

Յիսուսեան կրօնաւորլորդնուան ՊՈՂՈՍ
ՍՔՆԵԿՐԻ նամ Վարդապետ՝ քրիսթվան
Ճեմասթընըն պու պապտէ Փախտէսի իշեն
էթտիյի թէլֆին թէրճիւմէսի տիր :

ՎՀՆԵՏԻՔ ԸԿՀՐԻՆՏԻ

ԱՌ Դազար մանասթըրընուա սկասմա :

1827.

1827.

(774)

637-22

2895-91

Աշուա սիլապատ Աաքսիլ օլունամագ
մապակէյի անշլանմագ պապընապա:

Տ Ի Պ Ա Ճ Ե .

Հագ թագալա ինսանը ետրաթաղը-
նա գանաաթ էթմէյիալ, ինսան էվլատը
տօղառւգտան սօնղա՝ վիւճուտունուն
սաղլը չոգ սիւրմէյէճէյինի պիլտիյին-
տէն, իլաճընը տախի օթլարտան մա-
տէնլէրտէն վէ սախր թէրքիալէրտէն՝ փիք-
շինճէ թէտարիք էթմէյէ հիմմէթ էթ-
միշ: Վէ թապիաթ նիզամընտապ պու-
էթտիյի թէգայեիւտիւ լութուֆ թա-
րիգինտէ տահա զիյատէ մուհապպէթ
թաշգընլըղըյլա էթմիշտիր: Ինսան էվ-
լատընընը նը աւազանտա թէրրար տօղ-
մասընը թագտիր էթմիշ իքէն, սօնղատ բացիցի=նասու-
տան փէք չոգ կիւնահա տիւշիւպ, նի-
չէ րուհանի մարազլարա միւպթէլա օլա-
ճաղընը կեօրտիւյիւնտէն, օնա տա պիր
մուալէճէ թէրթիալ էթմիշքի, հէր մա-
րազա գարշը՝ փէք թէսիրլի փանղէհիր
տիր. վէ հէր եարայտ մէլհէմ օլան՝ Յն
էֆէնտիմիզին մուսպարէք գանընտա եայ-
դանաճագպիր փունար փէյտա էթմիշ

տիր : Պու մունար խոստովանանք տըր .
 վէ պու քիթատկըդտա թափսիլ էտէ-
 ձէյիմիզ խոստովանանք պիր խորհուրդ
 տուր քի , քահանանըն արձակում վէր-
 մէսիլլէ՝ թէօվակէքեար քիմսէնին մկըր-
 տութիտան սօնղբա իշլէտիյի կիւնահլար
 տֆկ օլունուր : Պունա սլինաէն սուրբ
 վարդապետլէր պունա տա մկրտութի ,
 լաքին զահմէթլի մկրտութի տէրլէր : Պի-
 զիմ իլք տողուշումուզտա սաղլըդ պի-
 զէ զահմէթսիզ վէրիլմիշ տիր . լաքին
 սօնղբա փէրհիզքեարլըդտա թագսիրաթ-
 էթմէլլէ , սաղլըզը զայալ էտէրսէք , թէք .
 ըստ էլէ կէթիրմէյէ զահմէթ չէքմէ-
 լիյիզ , հաթթա իւզէրիմիզտէ իլլէթ դալ-
 մասըն իշին չօդ տէֆ'ա եագը սրչադ-
 տճըլարը չէքմէյէ միւհթաճըզ : Լութի
 հագգընատա տա պէօյլէ տիր . իպթիտա .
 քի սաղլըդ՝ իլք մկրտութիտա զահմէթ-
 սիզ վէրիլիր . լաքին օ սաղլըզը իրատէ-
 թիմիզ իլէ իթիրտիյիմիզ հալտէ , իքին .
 Ճի մկրտութիտա , եանի , ապաշխարու-
 թիտա օ սաղլըզը թէքրար էտինմէք ի-
 շին , զէյատէ աճը տույմալըյրդքի , սօն-
 ղբա քենտիմիզի էյի սադընալըմ : Խմտի
 դուվմէթ հագգընատա ապաշխարութի-
 ուլտ մկրտութի պիր պիրինէ նէ դաատր
 պէնղէրսէ , իգթիզասը հագգընատա տա օ
 դատար պէնղէր , եանի , մկրտել օլմամը

Քիմսէյէ մկրտութենէ նէ գտատար լտզըմ
 ըստ , մկրտութեան սօնղբա կիւնահա
 տիւշէն քիմսէյէ տէ ապաշխարհութեն ո
 դատար լտզըմ տըր : Օնուն իշին շէյ-
 թան պէջլէ պիր ազիմ խորհուրդա դար
 ը ճէնքլէշխպ , չոգ քիմսէլէրի խոստո-
 վանանքտան ուղագ տուրմաղա դանաըր-
 տըր , եախօտ սրբապղծութեն էթմէք ի-
 շին խոստովանանք օլմաղա պօշ պրագ-
 տըր՝ թաաձնիւալ էտէճէք շէյ տէյիլ
 տիր : Պունու սրբուհի թէրէսիա թաս-
 տիգ էտիսպ , ճէհէնէմի տուրմայըր տոլ-
 տուրան՝ սրբապղծութեն ուլա օլան խոս-
 տովանանքլար տըր տէրիմիշ . վէ պիր
 քարոզիչէ պիր մէքթուալ եազմըշ , մէք-
 թուտուն մէֆհումունտաւալարդապեա,
 սրբապղծութիւն ուլա օլան խոստովա-
 նանքլար իւղէրինէ սըդճա սըդճա քարոզ
 վէր , զերա շէյթանըն՝ ճանիլարը ավլոյա-
 ճագ՝ պունուն կիպի պիր տուղաղը տա-
 հա եօգ տուր „ տէմիշ : Օ քեամիլ կոյ-
 սուն պու սէօզիւնէ պէն պիր էյեամ
 կերչի թաաձնիւալ էթտիմ խտի , լաքին
 սօնղբա քարոզիչլիքտէ կեզտիյիմտէ , չոգ
 տտամբ ըլա դօնուշուսլ , հէր ճինս տ-
 տամբ ըլա մինասիպէթիմ օլտուղունտան,
 թէճրիւալէ իլէ անղլատըմ քի , պու կոյ-
 սուն սէօյլէտիյի մուտպաշաղա տէյիլ ի-
 միշ : Կիւնահքեարլարտա չոգլար վար

քի, չոդ տէֆ'ա խոստովանանք օլմու-
 շում տէյի եիւրէքլէրինի բահաթ էտէր-
 էր . վէ միւլահաղա էթմէղէր քի, ալէլ-
 քի հիշ ալիր տէֆ'ա էյի խոստովանանք
 օլմուշ տէյիլլէր տէ խոստովանանք օլ-
 մուշում խիւլեասըլա ճանլարընը խա-
 րապա վէրիրէր : Պի այնիհի ֆիլ հագ-
 գընտա նագլ էթտիքլէրի կիսկի օլուր .
 մալում տուր քի, ալու ֆագըր հայվան
 բահաթ ույգու ույումագ իշին ալիր ա-
 ղաճա տայանըր, լաքին ալագմաղ քի,
 աղաճ գավի մի տէյիլ մի . զիրա ավճը-
 լար օնուն տիսկինէ տէսթէրէ վուրմուշ-
 լար, սաղ կիսկի տուրույօր ամմա, քեռ-
 քիւքեսկը տիր, գօլայ երգըլըր . վէ ֆիլ
 կելիս օնա տայանտըղը ալիրէ, աղաճ
 երգըլըր, ֆիլ տէվրիլիր, էյլէ էլէ կի-
 րիր : Պունուն սէպէպի, թէմէլսիլ ա-
 ղաճա՝ գավի տիր տէյի կիւվէնիս տւ-
 տանտըղը տըր : Խշթէ պիզիմ տէ տիւշ-
 մէնիմիզին գուլլանտըղը շէյթանլըդ սկու-
 նուն կիսկի տիր . խոստովանանք տէս-
 թէյինէ տէսթէրէ վուրուր ամմա, պիւ-
 թիւն քեսմէզ, ֆագաթ զօրա տայան-
 մայաճագ գատար սագաթլար : Խոստո-
 վանանք օլմա տէմէզ, ֆագաթ էյի խոս-
 տովանանք օլմայասըն տէյի չաշըր .
 թէֆթիշտէ գուսուր էտէսին, փիւշ-
 մանլըդտա եիւրէք աճըն օլմասըն, նիյեէ-

Ծին կեզեք օլսուն , վէ օ պապտէ իդ-
 թիղա էտէն ստիր ջերմեռանդութիու
 իջրա էթմչէսին տէյի պագար : Պու
 միսիլլի խոստովանանքլարա կիւլէնէն-
 լէր երգըլըր , չարէ հօգ : Հայտ նիչէլէր
 վար քի , պէօյլէ տայանմըշ տուրույօր-
 լար : Խմտի պէօյլէ պիր երգըմը՝ օլա
 պիլտիյի գատար՝ գարշըլամադ իչին ,
 սանտ պիր գաչ Ծէջրիւպէլի նասիհաթ-
 լէր վէրմէյէ նլյեկթ էթախմ քի , ինչա
 Ալլահ նաֆիլէ օլմազ , էյի խոստովա-
 նանք օլմազա՝ սէնի եա զայրէթէ կեթի-
 րիրէր , եա եարտըմէտէրլէր , վէ տայան-
 արղըն տէսթէյէ կիւլէնիլիր մի , կիւլէ-
 նիլմէզ մի խապէր վէրիրլէր : Պու նա-
 սիհաթլէր՝ քարոզիչքտէ կեղախիմ զա-
 ման՝ Ճիւմլէտէն զիյատէ Փախէլէրինի
 կեօրախւքլէրիմ տիր քի , տախմա վէ
 խուսուսա քրիստոնէտական վարդապէ-
 տութիւտա մէշգ օլունան մատտէլէր օլ-
 մաղլա , հէփ հագ վէ սահիհ մատտէլէր
 օլուալ , պու քիթապճըղըն պասմա օլ-
 մասըլլա , քրիստոնէտական վարդապէտու-
 թի մէշգ էտէնլէրին արասընա եայըլըպէ ,
 լիսանէն տինլէմէյէ կիւթլիւյիւ օլանլո-
 ւա պիր գօլայլըգ օլուր : Անճագ պււ-
 քիմսէլէր՝ պաղըլարըն գըյաս էթտիյի
 կիսլի՝ հէփ թէրպէյէսիզ գապա ատամ-
 լար աէյիլլէր , արատա փէք թէրպէյէլլի

վէ քիակար քիմսէլէր տէ պուլունուր .
օնուն իչին պու քիթապ հէր քեսին անդ
լոյտ ողիլէճէյի թէրքիալտէ եազըլմըշ
տըր : Խմտի ողու քիթապճըղը օգումա-
ղա՝ սանտ իլհամ էտէն թանղը (չիւն-
քի հէփ քենտի իզզէթի իչին տիր) ֆակ-
տէսինի տէ կեօրմէյէ սէնի նախ էտէ .
զիրա քիշի ճանընը սէլամէթէ չըդար-
մագ նէ գատար էլզէմ մատտէ իսէ , էյի
խոսառվանանք օլմագ տա օ գատար էլ-
զէմ օլտուղու մալումուն օլմալը աըր :

ԵՎՎԵԼՔԻ ՊԱՊ

Թահօվղետեար պիմուխի խոռագովանանշա պավել
պապընքա :

Պիր սէֆիլ մահպուս՝ քեմէնտի պօյ-
նունտա՝ սիյասէթինէ պէքլէտիյի եէր-
տէ, ճէլլատըն էլինտէն գուրթուլմագ-
արզուսունտան դայրը տիւշիւնճէսի
եօղ իքէն, վաղթին փատիշահը դապա-
հաթինի աֆվ էթտիյինտէն պաշդա,
սէնի քենտիյէ էվլատ էտինիալ, տէվլէ-
թինէ վարիս էթտիտէյի օդապահաթ-
լըյա միւժտէ վէրսէլէր, ինանաճաղը
կելմէղ. ինանսա տա, ճէլլատըն էլին-
տէն գուրթուլան ճանընը՝ սէվինճի ա-
պր իմտիէյէր պիրքիւչիւքշէյ՝ պիւյիւյէ-
րուպար օլունա պիլիրսէ, եախօտ տիւ-
նեէվի շէյլէր՝ ուխրէվիյէ թէշպիհ օ-
լունմագ ճախղ խէ, պիր սէֆիլ կիւ-
նահքեարա՝ խոստովանանք ըլա օլան
թէպտիլաթ՝ պունա պէնողէր : Գապա-
հաթլը իքեն, դուլ, քեօլէ իքեն, շէյ-
թանըն էպէտի մասգարասը օլաճաղի-
քեն, պիր անտէ Ալլահըն էօղ էվլա-
տը օլմագ շէրէֆինէ նախ օլուր : Պու-
պիր տէվլէթ տիրքի, յովսէփ գեղեցի-
կին դանը գույուտան չըդըպ, մըսը

թախթընա օթուրմասընա պէնզէմէղ:
 Հայ հայ, դաւիթ մարդարէնին թատք
 ճիւպէ էթտիյի գատար վար “ Փատիշահ
 կեօնտէրիալ օնու չէօղտիւրտիւ „ (սաղ.
 Ճղ. 20.) վէ օնա դանաաթ էթմէյիալ
 “ օնու էլլինէ սահիալ, վէ պիւթիւն մա-
 մէլէքինէ սուլթան նասպէթտի, տէր
 (21:) Մահացու կիւնահ իջինտէ եա-
 շամադնէֆէնա շէյ օլտուղունու՝ պէլ-
 քի սէն տահա անզլայամամըշըն, եւ-
 թի կելտիքտէ՝ սանա էթրաֆըլա ան-
 զլաթայըմ. շիմտիլիք շու դատարընը
 պիլքի, մահացու կիւնահ ճանըմըզա
 օլա պիլէճէք էն պիւյիւք ֆէնալըդ տըր,
 ճանըմըզա օնտան զիյատէ նէքպէթ, վէ
 օնտան պիւյիւք մուսիպէթ օլամազ:
 Խղճմտանքընտա պիր մահացու կիւ-
 նահը օլան քիմսէնին հալի՛ճէ հէննէմ-
 տէ եանան շէյթանլարըն հէփիսի դար-
 նընա կիրիալ, պիւթիւն էօմըիւնտէ քեն-
 աիյէ էզիյեէթ վէրմէլէրինտէն պէթէր
 տիր: Գէօյլէ ատամ օլմագտան ըստ,
 ճանավար օլմադ չոգ էյի տիր: Բարիլոն
 փատիշահը պիր նաբուքոդոնոսոր էօ-
 քիւզ շէքլինէ կիրմիշ, էրմէնիսթան
 փատիշահը պիր տրդատ տօմուղ շէքլի-
 նէ կիրմիշ տէյի իշխտիրսէն, շաշարըն.
 պիր կիւնահքեարըն ճանընա պագա-
 րագ՝ պունլար պիր շէյ տէյիլ. կիւնահ-
 քեարըն ճանը թըպղը շէյթան կիպի-

տիր . օնուն իշխն է ֆէնտիմիղ պունլա -
ըըն պիրինէ “ պիրինիղ շէյթան տըր ”
տէտի (յուլ . դ . 71 .) զիրա սուրբ թով
մասրն թարիփի իւղըէ՝ շէյթան օլմագ՝
աղլէ մալիք մախլուդ օլուալ , մահացու
կիւնահ իշխնտէ օլմագ տէմէք տիր : Պու -
նս պինաէն կիւնահսըլ ճէհէննէմէ
կիթմէյի մի իսթիյար էտէրսին , եօգսա
կիւնահ ըլա ճէննէթէ կիթմէյի մի
տէյի՝ պիր քիմնէյէ սուալ օլունսաս ,
ճէր քես կիւնահ ըլա ճէննէթէ կիթ -
մէքտէն իսէ , կիւնահսըլ ճէհէննէմէ
կիթմէք էվլա տըր տէյի՝ նբ անսելմոս
ուլա պէրապէր՝ ճէսարիթլէ ճէվապ
վէրմէլի տիր : Պէլի . զիրա աղապըն
ֆէնալըզը՝ դուլուն կեօնլիւնէ դարշը
տըր , լաքին կիւնահըն ֆէնալըզը՝ Աւ -
լահըն բիղասընա դարշը տըր : Պադ
իմտի իքիսի պիր պիրինէ բուպար օլու -
նուր շէյ մի :

Պունտան դաթի նազար , պիզիմ
Ալլահ էվլատլարը օլմամրղա սէպէսլ
օլան լութֆուն նէ ազիմ շէյօլտուղու -
նու քիմ վէզն էտէ պիլիր : Ալլահըն
լութֆու էօյլէ պիր ազիմ քերէմ տիր
քի , էն էտնա տէրէճէսի՝ պիւթիւն
տիւնեանըն քիպարլըզընտան , ալիմ
լիյինտէն , կիւղէլլիյինտէն , դուտրէ -
թինտէն , սազլըզընտան , մալինտէն ,
վէլ հասըլ ինսանլարըն ճէմինին մալիք

օլտուղու էյլիքլէրին Ճիւմլէսինտէն ,
 վէ մէլէքլէրին պիլէ զաթինէ մախսուս
 օլան էյլիքլէրտէն պիւյիւք տիւր : Խմորի
 պուլութֆուն պիր տէրէճէսինէ նախլ
 օլմագիշին , տիւնեալար երդմագ , կեօյ-
 լէր տէվիրմէք , պիւթիւն քեախնաթը
 խարապ էթմէք իդթիղա էթսէ , տէյէ-
 րի վար : Պունտան գաթի նաղար պու-
 լութֆուն Ճանըմըղա թէսիրի՝ պիղիմ
 կիւնահտան փաքլէնմէմիղ իլէ օլուր .
 պիղիմ կիւնահտան փաքլէնմէմիղ իսէ ,
 եարատանըն գուտրէթինտէն հասրլ
 օլան թապիաթ հիքմէթլէրինին Ճիւմ-
 լէսինտէն ազիմ տիր . շէօյլէքի Ալլա-
 հըն պիր կիւնահքեարա աֆվ էթմէսի՝
 երլորդլարա տէվը , կիւնէշէ սուրէթ-
 վէրտիյինտէն զիյատէ տիր . վէ քեախ-
 նաթի եարաթտրդը , վէ պունտան պէօյ-
 լէ հէր տէվիրտէ պիրէր քեախնաթ տա-
 հա եարատաճագ օլսա , եինէ պիր կիւ-
 նահքեարա աֆվ էթտիյի գատար օլ-
 մագ : Հաթթա սողոմնին խմասուռնուն
 աղզըլա Ալլահ քենտի սէօյլէր “ հէր
 նէ պահտ օլսա , թէմիղ Ճանա լոյրդ
 տէյիլ տիր ” , տէր (սիրաք . իղ .) էօյլէ
 սէֆիլիքտէն պէօյլէ պիր տէվլէթէ
 նախլ օլանըն իդպալինէ նէ տէրսին :
 Պունտան էվիլ սէօյլէտիյիմ կիւնահ-
 յաֆղընը էօնիւնէ գո , պիր էյի վէղն էյ-
 լէ , սօնղըա ղըտտը օլան լութֆ ուլս

բուպար էյլէ , ֆարդընը կիւղէլ կեօ
րիւրսիւն : Պու ֆարգը կեօրտիւքտէն
սօնդրա , կիւնահըմըզը վաքլէմէյէ աշ
յաթ օլան խորհրդական խոստովանու
թիւն պիղէ նէ գատար ֆախտէսի օլ
տուղունու անդլարսըն . վէ պու ճիւմ
լէ իլէ պունձա կիւնահքեարլար խոս
տովանանքտան ուղագ տուրուպ , միս
քին հալլէրինտէն խօշնուտէօյլէ պիր
իդպալ եաթաղընտա րահաթ եաթ
մագտան ըսա , հայվան կիալի՝ քենտի
չիրքլէրի իշինտէ հալա կեօմիւլիւ տուր
մայը իրթիրեապ էթտիրլէրինէթաան
ճիւպ էտէր շաշարսըն : Պէօյլէ ատամ
լարըն հադդընա՝ Ալլահ էֆէնտիմիլ
սովոնեա մարդարէնին աղղոյլա չաղը
րըպ “ քենտի չիրքի իշինտէ կեօմիւլմիւշ
ատամլարը վարըր պուլուրում ” , (ա .
12 .) տէտիյինէ հադդը եօդ մու : Եօդ ,
էյէր պու վաքլիք մուդատտէմտէն սէն
տէ վար ըսա , եինէ խոստովանանք նա
ֆիլէ օլմազ , զիրա էն էտնա տէրէճէ
սի նէ դըմէթլի շէյ օլտուղունու եռւ
դարտա անդլաթտըզըմըզ լութֆու՝ օ
սը խոստովանութիւն հէմ արթըրըր ,
հէմ մէթանէթ վէրիր “ սալիհ օլան
տահա սալիհ օլսուն ” , (յայտն . իթ . 11 :)

Էջոյլէ օլաուդտան սօնդրա , պրագ
իմանի քի , պէն էլինտէն թութուպ ,
սէնի պու խայրը խորհուրդա տախիլ

էտէյիմ։ Այլ զանն էտէրսին . ակն սէն
 նի խոստովանանքա տավէթ էտէյօր
 սամ , սէնի պիր գօրդունք էգլյեէթ
 եէրինէ մի կեօժիւրէջէյիմ սանըրսըն։
 Եօդ , եօդ . հաթթա թանղընըն թիւ
 քենմէզ քերէմ խաղինէսինէ սօդուալ ,
 ճանընը ալիւլալա գէնկինլէտէջէյիմ։
 Զօնուգլար խայալ սուրէթլէրինաէն
 դօրդտուզու կիսկի , սէն տէ պու թէֆ
 թիշ , փիւշմանլըդ , նիյեէթ , վէ ապաշ
 խարանք լաֆղարընտան քենտինէ իւր
 քիւնթիւ կեթիրմէ : Պու քիթապէնըը
 օդու տա , գօրդուն տէֆ օլուր : Եյէր
 դլազուզունա եէլթէնիրսէն , կեօրիւր
 սիւն քի , պու վատ օլունան մէմլէքէթ
 էհալիսի օլանլարը թէլէֆ էթմէտիյին
 տէն մատա , ճանլատը հայաթ վէրիր .
 հաթթա էհալիսի իչին թաշարընտան
 պիլէ պալ ագըթը . եանի , դալպէւ
 րինին շազլլզ աճըլարընտան հասըլ
 օլուր : Պու պիր տէվլէթ տիր քի , տիւ
 նեայէ եիւրէք եափըլթըրանըար՝ սէլ
 տիրլէրի մըսըրտա մալիք օլամամըշլար
 տըր :

ԵՒԻՆԴԻ ՊԱՊ

Խոստովանանշա Աէպարիւ իւօրմէս իչին, Աէօվ
ալէսէաբըն էպէճէյի Աէքնիւ:

Ախւնահ իշլէյէն ատամ՝ Ալլահըն
խաթրընը իւչ սուրէթ իլէ ինձիտիր .
Ֆիքր իլէ , տիլ իլէ , վէ ամէլ իլէ :
Պունա պինակէն Ալլահըն հագ ատա-
լէթինի տէ իւչ սուրէթ իլէ խօշնուտ
էթմէլի տիր . եանի , եիւրէյին փիւշ
մանլրղլա , տիլին իգրարղլա , վէ ա-
մէլին քեֆարէթինի էօտէմէյլէ : Ալս-
րէթ մէհքեմէսինտէ՝ պիր կիւնահքեա-
րըն թէօվպէսի սահիհ օլտուղունա՝
պու իւչ շահիտ տինլէնիր . վէ իւցիւ-
նիւն տէ թազրիրի պիր պիրինէ ույ-
ղուն օլմատրղձա , շէ հատէթլէրի մադ-
պուլ օլմազ . անձագ ասըլ իդթիզալը-
սը՝ փիւշմանլրղ ըլա իգրար տըր , քե-
ֆարէթ՝ ֆագաթ թէքմիլիյեէթ իշին
տիր : Խմտի սէն թէօվպէքեար օլման
հասէպի իլէ պու իւչ մատտէ սանարա-
ժի օլանլար տըր քի , պու թալիմաթտէ-
պէն սանա թարիֆ էտէճէյիմ . վէ գո-
լայ անզլաշրլմագ իչին , խոստովանանք-
տան էվմէլ , վէ խոստովանանքտա , վէ
խոստովանանքտան սօնղըա նէ էտէ-

Ճէյինի՝ պաշտա պաշտա թափսիլ էւ
տէյիմ:

Իմտի խոստովանքտան էվլել լա-
զըմ օլանտան պաշտայալըմ: Թէօվակէ-
քեար օլան ատամ հաքիմին հուզու-
րունադապահաթլը կիպի ըրգըպ, չիւն-
քի քենտի քենտիյէ դարշը՝ հէմ շե-
քեայէթի հէմ շահիտ օլաճագ տըր,
մասլահաթինի հաքիմէ էթրաֆըլա-
անղլաթա պիլմէք իշին, հէր շէյտէն
էվլել խղմտանքընըն թէֆթիշինէ
մուգայեէտ օլմալը: Խղմտանք թէֆ-
թիշի՝ ամէլէրիմողի պիր պիր արաշ-
թըրմագ տըր քի, կիւնահլարըմըլը
պուլուպ, թանըյըպ, իրրահ էտիպ,
խորհրդական խոստովանութի ուլա-
փարլէմէք իշին դօնմուշտուր: Պու-
թէֆթիշտէ թագսիրաթի իքի ուճտան
օլուր. պիրի խղմահարըդտան, պիրի
խղմտանք կենիշլիյինտին: Պաղը վէս-
վէսէլի քիմսէլէր վար քի, խոստովա-
նանքլարընտան ասլա խօշնուտ տէյիլ-
լէր, վէ պօշ վէսվէսէլէրի իլէ տաիմտ
թէլաշ իշինտէ եաշայըպ, հէմ եկեղե-
ցինին պէօյլէ պիր ֆախտէլի խորհուր-
դունու սարփա չէրտիրիրլէր, հէմ էւ
ֆէնտիմողին դօտուղու դանուն պու-
դատար խաֆիֆ իքեն, աղբըլատըպ չէ-
լիլմէղ էտէրլէր: Պու միաիլլի քիմսէ-
լէր պիլմէլի տիրլէր քի, էֆէնտիմողին

պիղէ պօրճ՝ գօտուղու՝ մութլադա հէր
իշլէտիյիսիղ կիւնահը խոստովանանք
օլմագ տէյիլ, իլլա խղճմոանքը մըզը կէ-
րէյի կիպի թէ ֆիթիշ էթտիքտէ, ֆիքրի
միղէ կելէն կիւնահլարը խոստովանանք
օլմաղա պօրճ՝ գօմուշ տուր : Ըէօյլէ քի-
թէ ֆիթիշտէ իհթիմամ էտիպ, դուսուր
էթմէտիքտէն սօնղրա, ունուտուլուպ
խոստովանանքտա իդրար օլունմայան
կիւնահ իդրար օլունանլար ըլա պէ-
րապէր աֆկ օլունուր . ֆագաթ շու
պօրճ՝ գալրը քի, խաթըրա կելտիքտէ
խոստովանանք օլմալըրզ :

Անձագ պէօյլէ միւվիսվիս քիմսէլէ-
րին սայըրար աղ տըր . պունլարա պա-
գարագ՝ թէ ֆիթիշտէ իհմալ էտիպ, թէ-
տարիքսիղ խոստովանանքա սէյիրտէն՝
• կեվշէք խղճմտանքը քիմսէլէրին սայըրար
փէք չոգ տուր : Պունլար տա պիլմէլի-
տիրլէր քի, մուգատոտէմինտէ խղճմտան-
քը կերէյի կիպի թէ ֆիթիշ օլունմայան
խոստովանանք՝ պաթըլ տըր, խոստո-
վանանք սայըրմաղ . վի իդրար օլուն-
մատըգ կիւնահ դալմըշ ըսա, դաստի-
ոլրագըլմըշ կիպի սայըրը . զիրա օ ու-
նուտուլմագ՝ թապիաթ զաիֆիլիյնտէն
օլմայըպ, մուրատըն կեվշէքլիյինտէն օլ-
տուղու իշին դապահաթ տըր : Խղճմը-
տանք թէ ֆիթիշի հադդրնտա՝ տրիտէն-
թեան նը ժողովրուն թէնպի նիւտիր քի,

2895-41

նբ վարդապետը էրին թարիֆի խւզքէ՝
 պիր ագիլ վէ իշկիւղար ատամ՝ պիր
 պիւյիւք վէ էլզէմ մասլահաթտանէ
 դատար ագըլ եօրուալի հիմամ էտէր
 սէ, խղճմտանք թէ ֆիթիշինտէ օ դատար
 տիդգաթ վէ իհիմամ օլունմալը տըլը ·
 վէ հէր քեսին տիդգաթի՝ իշինէ կեօրէ
 օլմագ պօրճ տուր, իշի չոդ օլտուգճա,
 էլժտիյի տիդգաթ տա զեյտէ օլմալը
 քի, թէ ֆիթիշի գուսուրսուղ օլա: Ան-
 ձագ հէր քեսին տիդգաթի պիր դարար-
 տա օլմագ լազրմ տէյիլ · սրգ խոստո-
 վանանք օլան՝ սէյրէք օլան դատար տիդ-
 գաթա պօրճլու տէյիլ · կիւնահտան
 քենտիյի սաղընան՝ կիւնահա չոդ տիւ-
 շէն դատար պօրճլու տէյիլ · աղ մաս-
 լահաթը օլան՝ դարրշրդ մասլահաթլար-
 տա պուլունան դատար պօրճլու տէյիլ ·
 Ճահիլ վէ ֆիքրի գալըն օլան՝ ալիմ վէ
 ագլը էվիէլ ատամ դատար պօրճլու
 տէյիլ · հաթթաէօյլէ աղլը էրմէղպէօն
 ատամլարըն տիդգաթտա պազը գու-
 սուրունու՝ խոստովանահայը թէքմիլ
 էթտիրիր · վէ պէօյլէ քիմսէլէր խոստո-
 վանանքա վարտըգտա՝ էտէ պիլտիքլէ-
 րի դատար թէ ֆիթիշ էտիպ, քահանա-
 նըն հէր սուալինէ տօղըու տօղըույա
 ճէվապ վէրմէք նիյեէթինտէ օլտուգ-
 տան սօնղրա, թէ ֆիթիշէրի մագպուլ
 սայըլըր: Պու պապտէ սէօյլէտիյիմ

ադլը էրմէյէն պէօն ատամլար հագգըն-
տա տըր . զիրա պիր աղ ադըլլարը է-
րէնլէր՝ օլան կիւնահարընը օլտուղու-
կիպի իդրար էթմէլի տիրլէր . քահա-
նա՝ կիւնահը աղզընտան զօր ուլա չէք-
մէյէ պէքլէմէլի տէյիլլէր : Պազըլար
իսթէրլէր քի , խոստովանահայր ըէմ-
մալ օլտուն , վէ նաբուքոդոնոսորուն
մէշհուր տիւշ թապիր էտէնլէրինէ սօր-
տուղու կիպի “ պիր տիւշ կեօրտիւմ ”,
վէ ֆիքրիմ փէրիշան օլտու , նէ կեօր-
տիւյիւմիւ պիլմէյօրում ”, կիպի սէօյլէր-
լէր , վէ պէքի տիւշիւն նէ օլտուղու-
նու քահանա պիլմէսինտէ կեզէրլէր :
Պէօյլէ ատամլարա օ տիւշ թապիր է-
տէնլէրին ձէվապընը վէրմէլի ”, տիւ-
շիւնիւ սէօյլէ քի , թապիրինիէտէլիմ ”,
տտէմէլի . վար սէն իպթիտա թէֆլթիշ
պօրճունու էտա էյլէ քի , պանա անդ-
լաթա պիլէսին , օնտան սօնդրա պէն
տէ քենոտի պօրճումու էտէրիմ տէ-
մէլի :

Իմտիսէն թէֆլթիշինտէ իդթիզա է-
տէն իհթիմամը էթմիշ օլտուղունու
անդլաթմադ իշին , թէֆլթիշ նէ վէճչ
լիէ էտէճէյինի թարիփ էտէյիմ : Իպ-
թիտա թէֆլթիշէ պաշլամատան , Ալ-
լահա եխւրէքտէն սէճտէ էտիպ , պիր
կիւն սէնին շէրիաթինի կեօրէճէք օլ-
միւթաահաքիմին հուզուրունտա դա-

պահաթլը օլտուղունու թանը : Վէ
 սանա էթտիյի պունձա էյլքէրէ շեւքը
 էյլէ . սէնի եարատը պէսէտիյինէ ,
 վէ խաթրըն իշին օրէզալէթլի խաչ է օ-
 լիւմիւնիւ իրթիքեապ էթտիյինէ , վէ
 սէնի նը տինէ դօյուպ , խորհուրդարը-
 նա հիսաէտար էթտիյինէ , վէ թէօվպէ-
 նի դաչ տէ ֆ'ա գապուլ էտիպ , պու-
 տէ ֆ'ա թէքրար սէնի թէօվպէյէ տա-
 վէթ էթտիյինէ , վէ սէնին կիւնահլա-
 րընտան չոդ էքսիք կիւնահլա հայա-
 ցէ հէննէմ տէ եանը պ , պիր խոստովա-
 նահայը էօնիւնէ՝ սէնին կիպի տիղ չէօ-
 քի պիլմէյի՝ քենտիլէրինէ մութլուլուդ
 սայը պ , պիւթիւն վիւճուտլարընը կեօղ
 եաշը էտիպ , ադրթմաղա արզու չէ-
 քեն նիչէ դութսուդ ճանլարա էթմէ-
 տիյի քերէմի՝ պու կիւն սանա էթտիյի-
 նէ թէշէքիւր էյլէ : Օնտան սօնդրա
 նիյաղ էյլէ քի , ֆիքրինի աշըպ , իշէ-
 տիյին կիւնահլարը՝ սայըսը վէ աղըրլը-
 զըլա թանըյա պիլէսին : Պունլարը
 էթտիքտէն սօնդրա , սօն խոտովանան-
 քընտան պու անէտէք նէրէլէրէ կիթ-
 տիյինի , քիմէր իլէ գօնու շտուղունու,
 նէ մասլահաթլարտա պուլունտուղու-
 նու՝ պիր պիր ֆիքրինէ կէթիրիպ , հէր
 պիրինտէ կերէք Ալլահա գարշը , կե-
 րէք գարտաշընա գարշը , վէ կերէք քեն-
 տինէ գարշը՝ ֆիքր իլէ մի , տիլ իլէ մի ,

ամէլլիլէ մի՝ խղճմտանքը ընըն սանա խա-
պէր վէրտիյինի պէլլիլէ :

Անձադ հէք կիւնահ գոլայ թանըլ-
մատըզը իշին , շունտա պիր աղ սապը
էյլէ քի , պու էքսէրիյա կեօղտէն դա-
շան կիւնահլար հանկիլէր օլտուղու-
նու սանա խապէր վէրէյիմ : Սովոնեա
մարդարէնին քիթապընտա Ալլահ է-
ֆէնտիմիղ “ երուսաղեմի ֆէնէր իլէ
եօդլայածաղըմ ” , տէր : Եա Ալլահ է-
ֆէնտիմիղ պիղի եօդլամադ իշին , պիր
կիւն կելիալ , պու ֆէնէրի դուլլանմա-
տան , շիմտի պիղ քենտիմիղի եօդլամադ
իշին , քենտիմիղ դուլլանսադ , տահա-
մի տէյիլ մի . նիճէ քի պօղոս առաքեալ
տա “ քենտի շէրիաթիմիղի քենտիմիղ
քեսսէք , էլպէթտէ շէրիաթէ չըդմայըզ ”
տտէր :

ԻՒԶԻՒՆՃԻՒ ՊԱՊ

Չոգ սիմոկան պրուլունուաղ, Աէքուշտէ հեռաւ
գալան իւանահլար :

“ **Պ**էնի կիղլի կիւնահլէրիմուէն
փաքլէ ”, տէյի դաւիթմարգարէ Ալլա-
հա նիյաղ էտէրսէ իմիշ, հագդը վար
ըմբշ, զիրա չօդ տէֆ’ա պիլէ պիլէ իշէ-
տիյիմիղ կիւնահլարըն ճէղասը իշին ,
Ալլահըն հագ ատալէթի պիղի պօշ
պրագըր քի , իհմալիմիղ իլէ իշմտիյի-
միղ կիւնահլարըն տա կիւնահ օլտոռ
ղունու թանըմայրդ : Պու վարդապե-
տութիու էյի անղլամագ իշին , օ թու-
նըմամագլըղը իքի տիւրիւտէն պահս
էթմէլի . պիրի կիւնահլը տըր , օպիրի
տէյիլտիր : Պաղըքերրէ ինսան՝ խղճմը-
տանքընըն պօրճլարը հագդընտա , սա-
հիհինի անղլամագ իշին , հէր վէճի իլէ
իհթիմամ էտէր , տիւշիւնիւր , սօրար ,
նասիհաթ ալըր . լաքին եա ագը եէ-
թիշմէտիյինտէն , եա նասիհաթ վէրէ-
ճէք ատամ պուլամատըլընտան , քեն-
տի ճէհլինտէ գալըր . այնիհի սօղոսուն
քրիսթիյանլըլա տէօնտիւյիւ զաման՝
կեօղլէրինի աշըպ , կեօրէյիմ տէյի չա-
լըշտըճա , հիշ պիր շէյ կեօրէմէտիյի

կիալի օլուր : Պէօյլէ պիլմէզլեյին կերէք
սէպէսլի, կերէք էսէրի՝ քիշինին քենտի
իրատէթի իլէ օլմատըղընտան, դապա-
հաթ սայըլմաղ . վէ ճէղայէ մուսթաւ
հադ օլմատըղընտան սղաշդա , պիր քեօ-
րիւն սիւրչտիւյիւնիւ կեօրէնլէր աճը-
տըղը կիալի, պէօյլէ քիմսէյի տէ հէր քես
աճըմաղա լայըրդ տըր . հաթթա սօղու-
սու կեօրէնլէր աճըլըդ , տիւշմէսին
տէյի էլինտէն թութտուգլարը կիալի ,
էլինտէն թութարլար մահալլինէ կեօ-
թիւրիւրլէր :

Պունա դարշըլըդ՝ պիր ատամ կեօղ-
լէրինի դաստի դափալը թութուպ ,
կէրմէյիմ տէյի քեօր կիալի եխւրիւր ,
քենտիյի պիր եէրէ չարփար , պիր ետա-
նընը սագաթլարսա , օնութիմսէ աճը-
մաղ . հաթթա կեօղիւնիւ աջրպ , պաս-
տըղը եէրէ պագմատըղը իշին , հէր կեօ-
րէն օհ տէր : Պէօյլէ տէ Ալլահ էֆէն
տիմիզ՝ իրատէթ իլէ օլան ճէհլի աճը-
մաղ , վէ օ վէճհ իլէ օլան կիւնահլարա-
էօղը դապուլէթմէզ : Պու թագսիրա-
թըն թէմէլի՝ էվլիլա խղձմոանքընը
տէրին թէֆթիշ էթմէմէք տիր . իքին-
ճի , պուլունտուղու իշին պօրձլարընը
վէզն էթմէմէք . իւշիւնճիւ , նասիհաթ
վէրէ պիլէճէք ատամտան նասիհաթ
սօրմամագ . տէօրտիւնճիւ , ֆիքրինի
աշմադ իշին Ալլահտան տախի նուր

իսթէմէմէք տիր : Իմուի պու իրատէթ
 լի քեօրլիւյիւլէ իշլէնէն կիւնահլարա՝
 կիզլի կիւնահ տէնիր . զիրա պու մի
 սիզլի ատամլար՝ դաւիթ մարգարէնին
 “ անղլամագ իսթէմէտի քի , էյի ամէլ
 իշլէյէ ” տէտիյի կիպի , իհմալ էթտիք
 էրինտէն , կիւնահ օլտուղունու թա
 նըմաղլար : Կիւնահ օլտուղունու կեօր
 մէյէլիմ տէյի կեօղլէրինի պիլէ պիլէ
 դափարլար . կիւնէշին շաֆգը էվլմէ
 կիրմէսին տէյի՝ փէնձէրէլէրինի դափա
 մագ կիպի տիր : Պէօյլէ ատամլար աղ
 տըր զանն էթմէ . քեշքի աղ օլայտը :
 Էյէր պէօյլէ իրատէթլի քեօրլիւյիւլէ
 իշլէնէն կիւնահլար՝ պաղըլարըն գըա
 սը գատար սէյրէք օլսայտը , ոք քիթապ
 լարտա Ալլահըն եօլունու թանըմագ
 իշին , նէ էօյլէ թէքրար թէքրար նուր
 տիլէնիր իտի , վէ նէ թանըմատըղընա
 աֆլ տիլէյիպ , ճէհլինի իգրար էթմէք
 իգթիզա էտէր իտի : Հայ հայ . թէտա
 րիքսիդ պուլունուպ տա կիւէյինին
 “ սիզի թանըմամ ” տէյէճէյի ագըլսըղ
 կոյսլարըն սայըսը փէք չոդ տուր : Սիդ
 պէնի թանըմատընըդ , պէն տէ սիզլի
 թանըմամ : “ Պիլմէյէն պիլինմէզ օ
 լուր ” տէր պօղոս առաքեալ , Պագը ,
 պու կիւնահլարըն չօղու իհմալտէն իւ
 պարէթ տիր . օնուն իշին չոդ տէֆ’ա
 տա տույուլմաղ : Պու միսիլլի կիւնահ

լար՝ կերչի պաղը քերրէ Ալլահ մու-
հապակէթինէ տաիրթէնպիհլէրտէ դու-
սուր էթմէքտէն հասըլ օլուր . յաքին
չոդ քերրէ տէ դարտաշմու հապակէթինէ
տաիր օլանլարտա իհմալ էթմէքտէն օ-
լուր :

Ալլահ մու հապակէթինէ տաիր օլան
թէնպիհլէրտէ օլունան դուսուր՝ էվ-
վէլա հէր քրիսթիյանըն պիլէճէյի շէյ-
լէրի էօյրէնմէյէ իհմալ էթտիքլէրին-
տէն օլուր . տինխոլովին թէմէլլէրինի,
եկեղեցինին խորհուրդլարընը , վէ օ-
խորհուրդլարը լայրդ իւզըէ ալմանըն
եօլունու էօյրէնմէտիքլէրինտէն օլուր :
Առամ վար քի , պսակըն խորհուրդ
օլտուդունու պիլմէղ . պսակ օլմաղա
կիթտիյի եէրտէ , հիշ պիր ջերմեռան-
դութիւն թէտարիքի օլմատընտան
պաշգա , խղճմտանքընտա պիլքի մահա-
ցու կիւնահ պիլէ վար : Քեղալիք խոս-
տովանանք հագգընտա՝ չողու էյի խոս-
տովանանք օլմանըն եօլունու , վէ Ալ-
լահըն լութֆունու ալա պիլմէյէ՝ նէ
լազըմ օլտուդունու պիլմէտիքլէրին-
տէն , կիւնահլարը տահա զիյատէ օ-
լուր . զիրա չոդ տէ ֆ'ա եիւրէքլէրինտէ
փիւշմանըդ աճըսը , վէ ֆիքիրլէրինտէ
պիր տահա կիւնահա տիւշմէմէք նիյեէ-
թի օլմայարադ խոստովանանքա վար-
մալարըլա , պօրճլարընը էօտէյէճէքլէ-

ըինէ արթըրըրլար : Պու իհմալ կիւ
 նահը էքսէրիյեա փէք ազրը իքեն , վէ
 պու կիւնահտան գուրթուլմաղա՝ պիր
 պիլէնտէն նասիհաթ ալմագ , վէ պու
 մատտէլէրին թարիֆ օլունտուղու.քի.
 լիսէլէրէ սրդճա վարըպ տինլէմէրտէն
 դայրի զահմէթի եօղ իքեն , եինէ կիզի
 դալըպ , նէ խոստովանանք օլուրլար ,
 նէ խալահ օլուրլար : Գրըլանզը դու
 շու կեօղ իլլէթինէ միւպիթէլա տըր ,
 վէ իլաճը պիր օժ տուր՝ դըրլանզը
 օժու տէրլէր : Պէօյլէ պիր իլլէթի օ.
 լան դուշ՝ իլլէթինտէն դուրթուլմագ
 իշին , օ օժու արամաղա՝ պիր աղ եէր
 ուչուպ կիթմէյէ իւշէնսէ , օնու աճը.
 մագ քիմին խաթրընա կելիր : Կիզի
 դալըր պիր կիւնահ տահա վար .քի ,
 հէփսինտէն չոդ տուր , եանի , եէմին
 վէ քիւֆը էթմէնին մուրտար խույլա.
 ըընը քեօքիւնտէն դըրմամագ տըր : Պա.
 զը քիմնէլէր Ալլահըն աղիդ խմինէ ,
 վէ տինխմիզին նբ խորհուրդլարընա եէ.
 մին էթմէտիլքճէ , սէօյլէտիլըլէրինի ի.
 նանտըրամազլար կիալի , ազրոլարընա
 էղպէր էթմիշլէր , իքի լազըրտըտա պիր՝
 պիր պիւյիւք եէմին էտէրլէր . հիշ տիւ.
 շիւնմէզլէր.քի , իդթիզասը օլմայան եէր.
 տէ Ալլահը շահիտ թութմալար լու.
 ներելի կիւնահ իշլէտիլըլէրինտէն պաշ.
 դա , սահիհ օլմայան եէրտէ , եախօտ

սահին օլուսլ օլմատըղընը պիլմէտիքլէ-
 րի շէյտէ պիլէ շահիտ թութուալ, մա-
 հացու կիւնահ իշլէրլէր : Քիւֆր էթ-
 մէք ատէթի քեզալիք . զէմանէմիզին
 քրիաթիյանլարը տիլլէրինի էօյլէ ֆէ-
 նա ալլշթըրմըշլար քի, սօդագլարտա
 կեզիլմէզ օլմուշ . միլլէթի ախէրտէն
 իշիտիլմէյէն մուրտար քիւֆիւրլէր՝
 քրիաթիյանլարըմըզտա լաղըրտը փէր-
 սէնկի օլմուշ, հաթթա փէրսէնքտէն
 զիյատէ օլմուշ, զիրա չօդ տէֆ'ա պիլր
 լադըրտըա իքիքիւֆիւր սըզտըրըրլարէ
 Շէօյլէ քի իշիտէն ատամըն թիւյլէրի
 դալդար . վէ էֆէնտիմիզ Յիսուսուսու եի-
 նէրէզալէթլէ խալդա բուավայ էտէյօր-
 լար կիպի՞քիշինին աղլայաճաղը կելիր :
 Պու միսիլլի կերէք եէմինէ, կերէք քիւ-
 ֆրէ ալլշրդ ատամլար խոստովանան-
 քա կիթտիքլէրի զաման , էօղիւրլէրի
 հազըր տըր “ տիլիմ ալլշմըշ տըր, տու-
 րամամ . պէնիմ եէմինիմ քիմսէյէ զա-
 րար վէրմէք իշին տէյիլ . էօլքէ լիէ, եա-
 խօստ “ լաթիֆէ իլէ քիւֆր էտէրիմ, լա-
 քին ֆիքրիմ Ալլահըն խաթըրընը ին-
 ձիթմէք տէյիլ ” տէյէրէք, չօճուղճա
 էօղիւրլէր իլէ էն աղիմ եէմինլէրինի
 լաթիֆէ եիւզիւնտէն եալան տէյէ-
 րէք, վէ էն էտէպսիզ քիւֆիւրլէրինի
 եա լաթիֆէյէ, եա սապըրտըզլըզա
 վէրէրէք, խղճմտանքլար ընը բահաթ

էտէրլէր . վէ պազր քերրէ ճէ հէննէմին
 աղզընտան պիլէ էօլէ մուրտար դօ-
 դուլար չրդամաղ իքեն , քենտի աղըզ-
 լարընտան չրդայօր տա , քենտի նէֆէս-
 լէրինին պէտ դօգուսունու՝ քենտիլէր
 ալմայօր : Պէօլէճէ պու կիւնահլար-
 տան ասլա սահիհ թէօվալէ էթմէտիք-
 լէրի իշին , եխւրէրլէրինտէ կիղլի դա-
 լըր . վէ տիւշիւնմէղլէր քի , կերէք եէ-
 մինի , կերէք քիւֆրիւ ատէճ էթմիշ-
 լէր իսէ , գալպլէրինտէն քեօքիւնիւ
 սէօքմէյէ հէր վէճհ իլէ իհթիմամէթ-
 մէյէ պօրմէլու տուրլար . վէ պունլար-
 տան վազ կեշմէյէ եխւրէքտէն գավի-
 նիյեէճ իլէ իճրասընա չալշարադ ,
 Ալահտան խմտատ խթէմէլի ախրլէր :
 Պու պապտէ քենտիլէրինի եէնմէյէ նի-
 շէ թարիղլէր վար . միսալ , պու կիւ-
 նահլարա հէր տիւշտիւքճէ , պիր քիլի-
 սէյէ զիյարէճ էթմէք կիպի , մախտուս
 պիր տուա սէօլէմէք կիպի , նէֆսինէ-
 էղլիւեէճ էթմէք կիպի , վէ ֆուդարայէ
 սատադա վէրմէք կիպի խայր ամէլլէր
 էթսէլէր , քենտիլէրինի եէնէ պիլիր-
 լէր : Աբ յոհան ոսկեբերան տէր քի ,
 տիլին պէտ խույունու եէնմէյէ , տիլէ
 փէրհիղ էթտիրմէլի քի , օ տա եղիյ-
 եէճ չէքիպ , քենտիյի աշաղա դօյա :
 Պիր ատամ պունլարըն հիշ պիրինի
 էթմէք խթէմէզսէ , օ իհմալճըլլղը տա

քենտիյէ պիր եկնի դապահաթ օլուր .
վի նը վարդապետը էրին տէտիյի կիպի ,
մահացու կիւնահտա խրար էթմիշ
օլուր . եանի , ճանա պիր հարարէթի
դատիմէ օլուր քի , էօլիւմիւնէ չարէ
պուլունմաղ :

Գարտաշ մուհապահինէ տաիր՝
իհմալ իլէ կիղլի դալան կիւնահլար
տա պէօյլէ տիր : Գարտաշ մուհապահինէ թէնպիհլէրի տէօրթ տիւր . պիւրին տիւշմէնինի սէվմէք . իրինճիսին սաւագա վէրմէք . իւշիւնճիւսիւն նասինաթ էթմէք . տէօրտիւնճիւսիւն ֆէնա խպրէթ վէրմէմէք : Հէլէ տիւշմէնինի սէվմէք պապընտա չողլար վար քի , էլլէր իլէ սէօյլէշիր , քենտի խաթըրընը ինճիտէն իլէ լազըրտը էթմէգ . հաթթա սէլամ վէրսէ , սէլամընը ալմաղ . էյէր ադրապայըսա , քենինի քիւսիւսիւնիւ պէլլի էտիպ , օպիր ադրապա . Հարտան այրը պաղարագ , ինճինտիյինի ունութմուշ օլմատըրընը անդլաւըր : Օնտան սօղըա պագխղճմտանք լարընընէ իլէ եաթըլշթըրըրլար “ պէնիմ օնունլա քիւսիւմ եօդ , լաքին պիւշինճէ սէօյլէշմէմ , ղիրա պիր աճախող ատամ տըր , թէր տուրմաղ , լազըրտըրըրըրը . կերչի տօսթլուղում եօդ , լաքին տիւշմէնլիր տէ էթմէմ „ տէյէրէր , տիւշմէնլիր էթմէմէքտէն

զայրի պօրճումուղ եօդ գըսասկըլտ ,
քենտի քենտիլէրինի ալտատըրլար :
Վէ կերչէք ալտատըրլար . զիրա էֆէն-
տիմիլ պին եէրտէ թէնպիհ էմմիշ
տիր “ սիղէ թէնպիհիմ պու տուր քի ,
պէն սիզի սէվոխիմ կլապի , սիզ տէ պիր
պիրինիզի սէվէսինիղ . պիր պիրինիզի
սէվին . տիւշմէնինիղի սէվին “ տէր :
Գալպինտէ տիւշմէնլիք օլմամադ եէ-
թիշմէզ , տիւշմէն օլմատըրլընը կեօս-
թէրմէք լազըմ . պու սուրէթտէ պիր
ատամ ըլտ լազըրտը էթմէմէք՝ քիւ-
սիւ նիշանէսի իսէ , դայթակղութիու-
դալտըրըպ , դարշնտաքի տէ գալպին-
տէ քին սազլամազա սէպէպ վէրմէ-
մէք իշին , խաթրըրմըզը ինձիտէն իլէ-
լազըրտը էթմէյէ պօրճլույուղ : Ճաթ-
թա մուզատտէմ սէլամընը ալմատըրզ ,
մրզ վար ըսա , սօնզըա սէլամը իսկթի-
տա պիու վէրմէյէ պօրճլույուղ : Պէօյ-
լէ էթմէտիքձէ , կիւնահ երլանընը
դալպիմիզտէ՝ էօլը չալլաը տիպինտէ
կիզլի պէսլէմէք տիր :

Պու մինվալիւզըէ նիշէ զէնկին քիմ-
սէլէր տէ օլան ըիւթպէլէրինէ իդթի-
զա էտէնտէն զիյատէսինի՝ աշրբը սէ-
ֆահաթէ թէլէֆ էտիպ , սատազա
վէրմէք՝ պօրճարը օլտուդունու տիւ-
շիւնմէզ էրտէ , օնլար տա կիւնահը դալ-
պլէրինտէ պէսլէրլէր : Օնլար օնու-

շիմոի տիւշիւնմեղլէր , զիրա սագիլ
տիւշիւնմէլէրտէն խօշլանմաղլար . լա-
քին էմէլ կելտիքտէ , օ մալի վիրէն
հիսապա օթուրուապ , աթլարը քեօփիէր-
լէրի իշին նաֆադա արթըպ տա , նի-
շէ ֆագըրձըլլարա կելինմէ , եէթիշ-
մէլ օլոռուղունու եիւղլէրինէ վուրա-
ճագ օլուրաս , օ զաման տիւշիւնիւր-
լէր : Վէ ձիւմիէտէն դիյատէ կերէք
աշխարհական , կէրէք եկեղեցական ի-
րատլարը օլանլարըն եիւղիւնէ վուրա-
ճագ տըր քի , սատագայը սալթ տիլէ-
նէնլէրէ վէրմէք տէյիլ , միւհթաճ
օլուպ տիլէնէմէյէնլէրի արայըպ , պու-
լուպ , հալլէրինի թասհիհ էտիպ , դա-
յըրմաղա պօրձլու տուրլար : Պուն-
լարը պաղը արայանլար վար , կերչէք
օիր . լաքին եա ֆագըրըն ձիւղի մալի-
նի՝ եօդ պահայա էլինտէն ալմագ իշին
արարլար , եա աղըր մուրապահայըլա-
հօտիւնմ ագձէ վէրմէք իշին : Ֆու-
դարայէ իմուատ էթմէք պէօլէ մի օլուր
Գոյունուն սիւթիւնիւ սաղըպ , եա-
փաղասըն ալմագ իշին , վէ իդթիզա
էտէրսէ , պէլքի տէրիսինի տէ իւղմէք
իշին , էօնիւնէ պիր թութամօթ տէօ-
մէք տիր :

Քեղալիք պիրինի պիր եանդըշ իշտէ
կեօրիւպ , պիր մինասիսպ նասիհաթիլէ ,
եախօսու պիր պիւյիւյիւնէ խապէր վէր-

մէյլէ , դարտաշընը թէ հլիքետէն էսիր .
կեյէճէյինէ , նէ վազիֆէմ , պէն քեն .
տիմէ պագայըմ տէյիալ , կեօյա պիր
եօլժույու պիր սէս իլէ թէ հլիքետէն
դուրթարա պիլիքեն , թընմայըպ դա .
զայէ ուղրաթմադ՝ էօլը կեօլժիւրիւր
շէյ տիր կիպի , պի դայո օլանլար տա
կիւնահը իշէրլէրինտէ պէսլէրլէր :
Դարտաշըմըզը մահացու կիւնահտան
դուրթարմադա իւմիո քեօշէսի տիւշ .
տիւքձէ , էֆէնտիմիզին թէնպիհ էթ .
տիյի դարտաշ նասիհաթինի պէօյլէ
ատամլար հիշխաթըրա կեթիրմէք իս .
թէմէղլէր : Սողոմնն իմաստունուն .
տէտիյի կիպի “ հէր քեսէ դարտաշընը
ըսմարլատը ” Օնտան դաթի նազար
կեմիճիլէրի կեօրմէղլիսին , ֆուրթու .
նա վագթինտէ պիր պիրլէրինէ նա .
սըլ եարտըմ էտէրլէր . տէնիղէ տիւ .
շէնլէրէ կեմիտէն իփ ուղատըրլար ,
թախթա , քիւրէք աթարլար , էլլէրին .
տէն կելէն եարտըմը էտէրլէր : Պիղիմ
տէ դարտաշլարըմըզ դայ օլմադ թէ հլիւ
քեսինտէ օլտուգլարը զաման , պիու տէ
նլարա էօյլէ եարտըմ էթմէլիյիզ :

“ Նիհայէթ դայթակիղութիւն կիւ .
նահլարընըն տա չողու կիղլի դալըր .
պիր քիսմաէ պիրինի կիւնահա սօդար .
սա , եախօտ ֆէնա իպրէթ իլէ պիրինէ
կիւնահ իշլէթմէյէ սէպէսլ օլուալ , հա .

Ճեթաիլ օլուրսա , կիզլի կիւնահ սայը-
լը : Պու պապտէ օպիր իշլնէն կիւ-
նահլարտան պաշգա , դարտաշընը թէ-
հլիքեյէ դօմաղլա , պիր տէ դարտաշ
մուհապպէթինէ դարշը կիւնահ օլուր:
Լաքին տիւշիւնէն քիմ . պաղը տիւ-
իլէ , պաղը իշարէթ իլէ , պաղը եադըշ-
մաղ հարէքեթլէր իլէ , էլլքենտի պէտ
ամէլլէրինին տուղաղընա տիւշիւրիւպ ,
միամիտ ճանլարա՝ դիւրիւ հիյլէլէր
իլէ եէմ տէօքերէք՝ քեօթիւլիւք էօյրէ-
տէնլէր՝ Հադ թաալանըն երեմեա
մարգարէնին աղղցլա շիքեայէթ էթ-
տիյի շէյթանի գուշպաղլար տըր “ Ճէ-
մաաթըմսա եարամաղլար թիւրէմիշ ,
դուշպաղ կիալի տուղաղլար աղլար
գուրուպ , ինսան ավլամաղա դաստ
ետէյօրլար ” տէր : Լաքին դուշպաղ-
լար հավալարը թէնհալատըր , պուն-
լար ճէննէթի թէնհալատըր . զիրա
ճանլարը ճէննէթտէն այըրըպ , ճէ-
հէննէմէ կեօնտէրիրլէր : Վայ օնլա-
րա : Պունու պէն սէօյլէմէյօրում , է-
ֆէնտիմու սէօյլէյօր “ վայ օնա քի ,
սէպէպի իլէ դայթակղութի օլուր :

Պու դայթակղութի կիւնահլարը-
նա՝ հէր քեստէն զիյատէ թէն կիւնա-
հընա միւպթէլա օլանլար տիւշէր :
Քիւքիւրտ մատէնինտէ իշլէյէնլէր՝
քիւքիւրտիւն դօգուսունու տույմա-

տըգլարը կիալի՝ պունլար տա քենտի
 շէհվէթէրինին մուրտար զօդուսու
 նու տույմայրպ , հիշ դայտ էթմէտիք
 լէրինտէն , քենտիլէր նասըլ դօլայ տիւ
 շէրսէ , էլլէրի տէ էօլէ դօլայ տիւշիւ
 րիւրէր : Անձագ պունու տա օպիք
 կիզլի կիւնահլարըն սըրասընա զօտու
 ղում ֆէսատընը կիզլի գըսաս էթ
 տիյիմ իշին տէյիլ , իլլա նէ տէրէճէն
 տէ մէքրուհ օլտուղու՝ պէլքի սանա
 մալում տէյիլ իսէ , պու արատա ան
 զլաթմագ իշին սէօյլէրիմ : Պու կիւ
 նահըն տիւնեատէ էն պիւյիւք զարա
 րընըն պիրի՝ իշ եէրինէ զօմատըլա
 րը տըր : Զօդ քիմսէլէր վար քի , պու
 կիւնահըն մէտտահլըզընը քենտիլէրէ
 սէնաաթ էտինսիլէր , ինսան զայիֆ
 լիյինէ վէրէրէք , եան չըդըպ , էօլք
 էտէրէր : Եյի քի , իգթիզալը տըր
 տէյիպ , աֆու էթմէզէր : Լաքին հիշ
 օլմազսա խաֆիֆլէտիրլէրանլար ա
 տամ , վա՛ր , շու մուրտար ճանավարըն
 եխւզիւնտէն փէրտէյի պիր քերրէ դալ
 տըր տա , նէ մէքրուհ շէյ օլտուղունու
 անզլարաըն : Պու կիւնահըն աղորլը
 զընը՝ նը թովմաս ածաբանութի պահ
 սընա զօյուպ , տէր քի , պու կիւնահըն
 էն խաֆիֆի՝ դարտաշ մուհապպէթի
 նէ դարշը օլան կիւնահլարըն՝ դանլը
 լոդտան սօնղըա՝ էն աղորը տըր : Խըր

սըղըդ՝ քիշինին մալինի չալմագ իքեն ,
 պու օնտան աղըր օլույօր . ղէմքեարլըդ՝
 քիշինին ըրղընը երգմագ իքեն , եինէ
 պու օնտան աղըր օլույօր , դանլըլըդ տա
 սրունտան աղըր օլույօրսա , պու տողա-
 ճաղըն տողմասընա մանի օլուալ , օ՝ տող-
 մուշու տիւնեատէն դալտըրտըր իցին
 աղըր օլույօր . պիրի՝ մալէ սահիպ օլ-
 մաղա մանի օլույօր , օպիրի՝ սահիպի-
 նի միլքինտէն եատ էտէյօր : Էն խա-
 ֆիֆի պէօլէ օլուրսա , տիւշիւնքի , էն
 աղըրը նասըլ օլուր : Առակըն ալթըն-
 քը պապընը օդու տա , կեօր քի , թէն
 կիւնահընը Հոգին նը խըրսըզըդտան
 պիւյիւք սայար . անձագ խըրսըլլըդ
 քիւչիւք կիւնահ տըր տէմէք տէյիլ ,
 իլլա պիր պիրինէ ըուպար էտէրէք , իշ
 տէնիզ պիր պիւյիւք տէնիզ իքեն , տիշ
 տէնիզէ պագարագ՝ քիւչիւք սայըլտը-
 ղը կիափի տիր : Հէք կիւնահ ճանըմըզը
 եարալար , լաքին պու կիւնահ պօղոս
 առաքեալըն տէտիյի կիափի՝ հէմ ճանը-
 մըզը եարալար , հէմ պիր տաճար կիւ-
 պի փաք սագլամաղա պօրճլու օլտու-
 ղումուղ թէնիմիզի խօրլար , ֆիրըխի-
 զի քեօրլէր , ագլոմըզը փէրիշան էտէր ,
 պիզի հայլանա պէնզէտիր : Օպիր կիւ-
 նահըլար պազը քերըէ , վէ սալթ պիրի
 իշլէնիր , լաքին պունուն , պունուն նէ
 սօնու վար , նէ սայըլը : Յովաեա մար-

դարէնին տէտիյի կիպի “ազորլար”,
 վէ վաղ կելմէտիլէր „Յազըդ, եազըդ.”
 դաւիթ մարգարէնին “Թա անա րահ
 մինտէն ազմըշլար”, տէտիյի կիպի, նիւ
 չէլէր վարքի, պու կիւնահը դունտագ-
 տան մէշդ էթմիշլէր սանըրաըն . վէ չօ-
 դու՝ էօմրիւ օլոռուգձա վազ կեչմէյիպ,
 էճէլի կելիր վազ կեչիրտիր : Պու օյով
 սեա մարգարէնին տէտիյի կիւնահ տըր
 քի, քիշի Ալլահա տէօնմէյէ՝ հէր կիւ-
 նահտան դիյատէ էնկել օլուր “Ալ-
 լահա տէօնմէք խաթըրըլարընա կելէ-
 ճէք տէյիլ, զիրա շէհվէթ սէվտասը
 իշէրիլէրինտէ տիր „: Վէ մատամքի
 հայվանիթապիաթի խօշանտըրաձագ
 հալէրի իլէ՝ պու կիւնահ. քիշիյի պաղ-
 լար, պիւյիւլէր, դուվէթինի քեսէր,
 վէ գալպինի պէօյլէ զապիթ էտէր, փէք
 իբրահ էտէնլէր պիլէ՝ մէյլ էթմէմէք
 իշին, քէնտիլէրին սազընմալը արըլար:
 Պիղտէ նը խիտոռոս ուլա պէրապէր
 դարար վէրէլիմ քի “ ինսան դըսմը
 սաիր կիւնահլարտան դիյատէ՝ թէն
 կիւնահըլա շէյթանա եէնիլիր „: Նէ-
 թիճէի քելամ պու եըլանըն պաշընը
 էղմէյէ ֆիքրիմիզ վար ըսա, Ալլահըն
 ատալէթ զաղապընտան դիյատէ՝ նէ
 արարըզ : Ալլահ դուտրէթլի էլի իլէ
 կիւնահքեարլարըն պաշընա եաղտըր-
 տըզը զաղապըն էն պիւյիւյիւ՝ սու-

թու ֆանընը տիւշիւն . օ ղամանըն ին սանլարը շիմտիքինստէն փէք չօդ զիյատէ իքեն , եալլնըզ սէքեղքիշի գուր թուլա պիլոի . օ սույուն չօգլուղու սալթ պու կիւնահըն աթէշինի սէօն տիւրմէք իշին իտի : Շիմտի օ սուտա պօղուլանլարըն լէշէրինի պիր եէրէ կեթիր , վէ շէհվէթլիւէրին հաղգըն տան Ալլահպէօյէ կելիր տէյի ֆիքրինէ գոտա , ճանըն վար ըստ , թէն կիւնահը քիւզւէք կիւնահ տըր տէյէրէք , մէքըուհլուղունու էօրիթէ կեօր :

ՏԵՕՐՏԻՒՍՑԻՒ ՊԱՊ :

Պապը ժիմսէլէրէ յախոռուս օլան՝ սահիր ինչւնի ինահլար :

Այս տինիմիզտէ ամմէյէ տաիր թէն պիհլէր օլուպ , հէր քեշ իմրասընա աւ էսսէվիյեէ պօրձլու օլտուղու կիպի , պաղը քիւմսէլէրին հալինէ տաիր տէ այրը թէնպիհլէր վար քի , իմրասը ֆաղաթ օ հալտէ պուլունանլարա պօրձտուր : Պութէնպիհլէր հաղգըն տա տախի չօդ քերբէ կիւնահը թաղսիրաթլար օլուր : Պունլարըն էն սըդ

զուհուր էտէնլէրինի պէն պունտա
պէյան էտէյիմ տէ, պագըսընը սէն
օնլարտան գըյաս էտէսին . վէ հիչ օլ
մաղսա, վէսվէսէ էտիպ, էրպապըն
տան սօրասըն . զիրա պիր դուլու պօրձ
ալթընա դօյան թէնպիհ թէնպիհի է-
տէնին մուրատը նէ օլտուղունու տա
պիլմէյէ պօրձլու էտէր: Պուքէօշէտէ
կեօղ եռումմագ՝ քենտի ճանընը պիլէ
պիլէ ալտաթմագտան զայրի շէյ տէյիլ
տիր. այնիհի Ալլահ էֆէնտիմիղին ա-
ռակտա “ քենտի ճանլարընը ալտաթ-
մաղա գաստ էտէրլէր ” տէտիյի քիմ-
սէլէրէ պէնդէմէք տիր:

Պու սըրատա իպթիտա օ քահանա-
լար տըր քի, էօյլէ պիր աղիմ մէրթէ-
պէյէ էրմիշլէր, հիղմէթլէրինէ մու-
դայեէտ տէյիլլէր. տրիտէնթեան նը
ժողովունուն էմրի խոզէ՛ ճէմաաթա
կերէք ճանընըն սէլամէթի իշին, կե-
րէք նը խորհուրդլարը լայրդ խոզէ վէ-
րիպ, լայրդ խոզէ սագլաթմագ իշին,
խոզիղա էտէնի էօյրէթմէյէ՛ քենտիլէր
լաղըմ օլան իլմի էօյրէնմէք պօրձլարը
իքեն, հաճէթսիղ տուրուպ, նէ քեն-
տիլէր էօյրէնիր, նէ ճէմաաթա էօյրէ-
տէ պիլիրլէր: Պազըլար մէրթէպէլէ-
րինէ եագըշմաղ պազը թամիլար ըլլ-
քահանայական ըիւթպէլէրինի ըէղիլ
էտիպ, ճէմաաթա գայթակղութիւն

վէ զէմմէ սէպէսպ օլուրլար : Պազրլար
քենտի կեցինմէլէրինտէն արթան ի-
րատը սատագայա տաղթմայը, միւհ
թաճ օլանլարը եիւզիւ իւսկիւնէ պրա-
գըպ , պի դայտ օլուրլար :

Պու թագսիրաթլար հէր քահա-
նայա պօրճ օլանլար հագդընտա տըր :
Լաքին ճէմաաթի իտարէ էտէճէք ժո-
ղովրդապետէր՝ պու մատոէլէրէ օն-
լարտան զիյատէ մուգայեէտ օլաճա-
դարընտան պաշգա , քենտի հագլա-
րընտա շունլարը տա միւլահաղա էթ-
մէլի տիրլէր . իպթիտա իչիմոէ դու-
տրէթլէրի օլմայարագ օրթայա տիւ-
շւապ , պիր քիլիսէ իտարէսինէ հէվէս
էտէրլէրսէ . վէ մարդարէնին տէտիյի
կիպի՝ գոյունլարը տէյիլ , իլլա քենտի-
շէրինի պէսլէմէյէ թամա էտիպ , մէ-
լաիրենին դուվիլթինէ պիլէ աղըր կե-
լէն եիւքիւն ալթընա կիրիրլէրսէ , կիւ-
նահ իշլէրլէր : Իքինճի , եկեղեց ական
դգեստլէրի , նը դապլարը , վէ նը պա-
տարագտա դուլլանըլան շէյլէրի թէ
միզ պագմազլարսա : Իւզիւնճիւ , խոս-
տովանանք իսթէնտիքճէ , պիր հագ
սէպէսպ օլմայարագ՝ իմթին աէտէրլէր-
սէ : Տէօրտիւնճիւ , խոստովանանք իւ-
շիթտիքտէ , աղըր էրմէյէն ճահիլէրէ
կիւնահլարընը սօրուշթուրուպ արաշ-
թըրմաղսա . վէ փէք աղըր կիւնահա

պիր ճիւղի ապաշխարանք գօրսա . զիւ
 րա կիւնահըն աղըրլըլընը անդլաթ-
 մատըղը իշին , թէքրար տիւշմէյէ սէ-
 պէալ օլուրլար : Պէշինձի , ճէմաաթա
 քրիստոնէական վարդապետութի էօյ-
 րէտիպ , որ տինխմիզին խորհուրդլա-
 րընը , վէ էյի խոստովանանք օլուպ ,
 չայըդ իւղըէ սրբութի ալմանըն , վէ
 փորձութիւնլարա դարշը զօմանըն եօ-
 լունու էօյրէթմէզլէրսէ , կիւնահ ալ-
 թընա կիրիրէր . զիրա էվմէլա Ալ-
 լահ էմրի տիր , էֆէնտիմիզ , դօյուն-
 լարը մը օթլաթ „ տէյի պույուրմուշ .
 սանիյա քիլիսէնին դանունու տուր .
 տրիտէնթեան ժողովքունտա էմր օ-
 լունմուշ տուր քի , պիր քիլիսէ խտա-
 րէսինէ մէմուր օլան քահանալար՝ հէր
 փաղար վէ եօրթու կիւնլէրինտէ ճէ-
 մաաթա քրիստոնէական վարդապե-
 տութի էօյրէտէլէր . վէ պու հիղմէթի
 իւչ այտան զիյատէ իհմալ էտէնլէրի՝
 բանադրել էթսինլէր տէյի առաջնորդ-
 լարա իզին վէրիլմիշ տիր : Պէօյլէ շէ-
 տիտ ճէղատէն՝ պու կիւնահըն նէ տէ-
 րէճէտէ աղըր օլտուղու անդլաշրլը .
 զիրա պէօյլէ շէտիտ ճէղա՝ անճագ
 մուսթահագ օլան կիւնահա վէրիլիր .
 պիր հիւնէրլի ճէրրահ թիմար էթ-
 տիյի եարա սօն տէրէճէյէ կելմէտիթճէ՝
 պըշադ վուրմազ : Ամմա դապահաթ

Ճէմաաթըն տըր, քիլիսէյէ կելմէզէր,
նէ եափալըմ տէյի էօղը էժմէսինլէր :
Ճէմաաթը ճէլպ էտիապ ալըշթըրմա-
լը : Պալըդ մուգաթաասընը իլթիղամ
էտէն ատամ՝ եա պալըդը աղա ուղ-
րաթմանըն եօլունու պուլմալը, եա
իլթիղամտան վաղ կելմէլի . եօդսա
իֆլասէ չպար . զիրա մուգաթաա սա-
հիպի՝ հէր հալտէ մուգաթաասընը իս-
թէր :

Պու սըրատա էհլի այալ սահիպլէ-
րի վար քի, պօրձլարընտա չոդ դու-
սուր էտիապ, հիշ պիրինի շէյ եէրինէ
սայմազլար: Էվլվէլս, քիմի պէտ սէօղ-
լէր իլէ դարըսընը խըրփալար, պէլքի
էլ պիլէ դալուրըրը, վէ եօլտաշ տէյիլ,
խալայըդ նազարըլա պադար : իքին-
ջի, քիմի եվլատլարընըն նաֆադա
գըսմէթինի դումնրա շիւրիւտիւր: իւ-
շիւնձիւ, քիմի էվլատլարընա քրիատո-
նէական վարդապետութիւն էօյրէթ-
մէյէ մուգայեէտ օլմազ : Տէօրտիւն-
ձիւ, էվլատլարընա էյի խպրէթ կեօս-
թէրէճէյինէ, պէտ սէօղլէր, պէտ ա-
մէլլէր իլէ ֆէնա խպրէթ վէրիր : Պէ-
շինձի, քիմի էվլատլարընի պօղ-
մայըմ տէյէրէք, տիւրլիւ վէսիլէլը-
լիէ, գըդ ըսա, ճէհիղ վէրմէմէք իշին,
էրքեք իսէ մասրտֆ էժմէմէք իշին,
էվլատարընըն գըսմէթինէ օժուրուր:

Ալթընձը, քիմի տէ թամարնտան նաշըն՝ եարատանըն կոչումունա դարշըն՝ էվլատլարընա եա ձէպրէն, եա նիշէ հիյլէլէր իլէ տիւնեայը թէրք էթտիւրիր : Պու պապոէ էվլատըն կոչումու կերչը թէճրիւպէ օլունմաղ ճախուտիր, լաքին թէճրիւպէ տէյէրէք, սըդըշթըրըպ տա Ալլահըն խմտատ վէրմէք խթէմէտիյի թէհլիքելէրէ տէ սաւմագ կիւնահ տըր :

Քէղալիք էվ պիւյիւյիւ օլանլար, պաղար վէ եօրթու կիւնլէրինտէ հիզմէթքեարլարընը իշէ գօշարսա : Իքին ճի, հիզմէթքեարլարը նասըլ եաշատը ղընա պաղմայըլ, քենտի պաշլարընա պրագըր, պիր պիրինի պաշտան չըդարմաղա ըուխսաթ վէրիրսէ : Խւչիւնձիւ, տինխիզին լազրմ օլան մատ, տէլէրինի էօյրէթմէյէ մուգայեէտ օլմաղսա : Տէօրտիւնձիւ, հիզմէթքեարլարըլա բաղար էթտիյի գավլիլոէ տուրմաղսա : Պէշինճի, պիր աղ քենտիյի սրգըպ, պօրճունու վէրէ պիլիրքեն, վէրէմէմ տէյի վէսիլէլէր պուլուպ, ալաճաղլյա էղլյեէթ էտէր, սղօրճունու վէրմէղսէ : Ալթընձը, ֆազըր իշճիլէրին հագդընը քեսխպ, օ ֆազըրլարը պիւթիւն կիւն իշլէթմիշ իւքեն, աթլարընտան քէօփէքլէրինտէն էսիրկեմէտիյի նաֆազայը օնլարտան

քեսիակ մահրում էտէրսէ , կիւնահ
իշլէր :

Քեզալիք պաղըրկեանլար , իշճիյի
աղձէ իլէ պաղար էտիալ , սօնղըա ադ-
ձէ եէրինէ ձէպրէն մալ վէրիրսէ : Ի-
քինձի , մալին էյիսինի . էօրնէք կեօս-
թէրիակ , ֆէնասըն վէրիրսէ : Իւչիւն-
ձիւ , մալի տէյէր պահասընտան զիյա-
տէյէ սաթըպ , աճէմինին կեօղիւնիւ
աշարսա : Տէօրտիւնձիւ , վէրէսիյէ ա-
լանա՝ մալի մարտայըլա վէրիակ , ադ-
ձէմ հէմ օնտա եաթաճագ , հէմ թէ-
հլիքետէ օլաճագ տէյի իրատ էթտիք-
լէրի սէրմայէնին՝ պաղէն մանասընը
պիլմէյէրէք , վէ երսէրիյեա ֆէնա
դուլլանարագ , օ եանա եանա սէօլէ-
տիքլէրի՝ քեարտան դալտճաղը , թէ-
հլիքետէ օլաճաղը սահիհ մի տէյիլ մի ,
թէֆթիշ էթմէյէրէք , հէր եիւզտէն
Ճիպէնտէ աթմագ իշին , էլի եէթիշ-
մէտիյի մէյմէյի՝ ամուլա մարդարէնին
բիւյատէ կեօրտիւյիւ դանճայըլա չէ-
քերսէ , կիւնահ իշլէր : Պէշինձի , եա
պիր չօճուդտան , եա խըրսըզտան , եա
տօլանտըրըճըտան , վէ պունլար կիպի-
շիւպհէլի քիմսէլէրտէն մալ ալըրսա :
Ալթընճը , սաթտըղը մալին կիզլի-
էօղըիւ օլտուղունու պիլիալ , միւշթէ-
րի սօրմուշ իքեն սէօլէմէզսէ : Եէտին-
ձի , ֆէնա մալի էյլյէ դարըշթըրըպ ,

էյի տէյի սաթարսա : Աէքիզինձի ,
տիրհէմէրի աշընմըշ , վէ թարթըր ,
վէ էօլքւտսիւնօդսան օլուպ , աղ պիր
շէյ տիր տէյէրէք , խղճմտանք էթմէզսէ .
պունլար հէփ կիղլի կիւնահ տըր . վէ
պու հիյլէլէրէ քենտի մուգայեէտ օլ-
մազսա , հէփիսինի կեօրիւպ մուգա-
յեէտ օլան վար “ ալրշ վէրիշտէ քիմնէ
գարտաշնա տէքք էտիպ ալտաթմա-
սըն ” տէր պօղոս առաքեալ “ զիրա
պունլարըն հէփիսինին ինթէամընը
ալան Ալլահ տըր ” :

Սապիլէրէ վասի օլանլար , օնլար տա
կիւնահ իշլէր , էյէր վասի օլտուղու-
չօնուղլարըն մալինէ մուգայեէտ օլ-
մազսա . վէ րուխսաթը շէրիյէսի օլ-
մագսըլըն՝ չօնուղլարըն մալինի թէպ-
տիլ էտէր , սաթար , եախօտ քենտի
սաթըն ալրը , վէ չօնուղլարը մարա-
ֆա սօգարագ իշլէտիրսէ : Պիր քիմնէ-
նին նահագ տավասընը իլթիղամէտէն
միւթէշէրրիլէր . հէտիյեէ գապուլ է-
տէն հաքիմէր , րուշվէթ վէրմէյէնին
հագդընը չէլիպ , ուպուտիյեէթ իշին
տավայը իպթալ էտէնլէր . վէ շէրիաթ-
իլմինտէ գուտրէթի օլմայարագ հա-
քիմլէր էտէնլէր : Օյնամագ պիլմէմ
տէյէրէք էլի ալտատըպ , օյունա սօգան
դումարպազլար . ճանլարընըն հիղմէ-
թինէ սարֆ էտէձէր վագըթլարընը

դումարա թէլէֆ էտէնլէր , հէմքեն
տի էվլէրինէ ղատր էտիպ , հէմ էլլէ-
րէ ֆէնա իպրէթ վէրիպ , ճահիլէրի
պաշտան ըրգարանլար , հէփ կիզլի կիւ-
նահ ստհիպլէրի տիր :

Վ էլ-հասըլ տիլինի , վէ ֆիքրինի
թէմիղ թութմայան տէլիգանլըլար ,
էթտիքլէրի էտէպսիդյլքլէրի կիւնահ
սայմայըպ , ատէթ , էյլէնձէ , լաթի-
ֆէ , վէ հաղըր ճէվապլոդ իւնվանլա-
րըլա նագըշլայարագ , քենտիլէր փէր-
վանէ կիպի պիր ֆախտէսիղ մումուն
էթրաֆընտա ուշունուպ , հէմ քեն-
տիլէրինի հէմ էլլէրի հէրսաաթ եագ-
մագ թէհլիքեսինէ դօյանլար . իշլէտիք-
լէրի հէփ կիզլի կիւնահ տըր :

Պունլար վէ պունլարտան անդլա-
ցլան սաիր կիւնահլար շէօյլէ տիր քի ,
կեօղլէրինի իրատէթլէրի իլէ քեօր է-
տէն քիմնէլէր՝ նէ կիւնահ օլտուղու-
նու կեօրիւր , նէ մէքրուհլուղունու
անդլար . ալթուն ուլա վարագլանմըշ
հապ կիպի եռութարլար , աճըլըզըն
տույյմազլար . օնուն իշին եա խոստո-
վանանք օլմազլար , եա օլուրլարսա ,
ատէթ տէյի օլտուղլարը իչին , եիւրէր-
լէրինին տիպինտէ դալըն թօրթու կի-
պի մայէսի դալըր : Լաքին էօլիւմ սա-
աթինտէ հէր շէյ պաշգա սուրէթտէ
կեօրիւնիւր . ահ , օ էճէլ դանտիլինին

սօն ըշըլթըսընտա՝ թանըլմատըդ շէյ-
լըր նէ խօշ թանըլըր , կեօրիւլմէտիք
շէյլէր նէ սէչքին կեօրիւնիւր : Ի'լմի
հիքմէթէ հիղմէթ էտէնլէր տէրլէր
քի , քեօսթէպէրլէր քեօր եաշար , ֆա-
գաթ էօլէճէրլէրի զաման կեօղլէրի ա-
շըլըր : Քրիսթիյանլարըն տա պիր աղը-
պէօյլէ տիր . լաքին օլան զարարլարը-
հիսապա կելմէզ . զիրա մուգատտէմ
շէյ եէրինէ գոմատըգլարը մէքրուհ
կիւնահլար՝ գապղաֆիլ կեօղլէրի էօ-
նիւնէ տիղիլինճէ , գօրգուլարընտան
իւմիտսիղլիյէ տիւշէ պիլիրլէր : Ատե-
փաննոս իսմինտէ պիր կրօնաւոր հաղ-
գընտա, նբ յոհաննէս կլիմակոս նադլ
էտէր քի , զըրդ սէնէ ապաշխարանք
էթտիքտէն սօնղըա , էօլէճէյի սաաթ-
տէ շէյթան պունուն ֆիքրինէ պիլ-
դաչ պէօյլէ կիղլի կիւնահ կեթիրին-
ճէ , ֆագըր ատամ ճան շէքիշլիյի
եէրտէ պիր գօրգույա տիւշտիւ քի ,
հալա նբլուղունտան շիւպհէ օլու-
նուր :

Իմտի պու իհմալ տամարընտա տէ-
րին կիղլէնէն մէքրուհ մարաղա չարէ՝
կեօնիւլ ալքաղլըլլա Ալլահտան քե-
րէմ տիլէմէք տիր քի , գալպինտէ դաս-
տի կիղլի գալմըշ կիւնահ վար ըսա ,
սանա պէյան էտէ . վէ խաթրընտա
օլունք քի , յեսու մարգարէ փէք աղիլ-

վէ իշկեւզար ատամ իքեն , դաբաւոն
 թափէսինէ ալտանտըըսա , օնլար
 ըլա մնւգավէլէ էթմէտէն , Ալլահ
 տան նուր տիլէմէտիյի իշեն խոի : Պա-
 նա նուր վէր եա բապպի , ֆիքրիմի աչ-
 քի , ճէհէննէմ դարանլըղը դալպիմի
 դարարթմասըն տէյի , ճանը կեօնիւլ-
 տէն Ալլահա նիյազ էթտիքտէն սօն-
 դրա , պուլունոուղուն հալին պօրծլա-
 րընը թէֆթիշ էտիպ , նասիհաթ վէ-
 րէ պիլէճէր պիր աղիմ ածաբանա ,
 եախօտ պիր քեամիլ խոսոովանահայ-
 րա տանըշ տա , սաղ վէ շն.պհէսիդ
 օլան թարիգի թութ . զիրա էֆէնտի-
 միզին տէտիյի կիպի , կենիշ եօլ , կենիշ
 դափու քիշեյի խարապա կեօթիւրիւր .
 սէն չօղլարա ույմա “քեօթիւլիւք էթ-
 մէքտէ սէն խալզա ույմա ” , տէյի ելից
 քիթապընտա Ալլահ էֆէնտիմիզին
 էմբի տիր : Քիւթիւք կիպի քենտինի
 սէլէ ալտըրմա : Սէնին եաշտաշլարըն,
 եախօտ էսնաֆըն պէօյլէ էթմէղ խիշ .
 սանա նէ . տօղրու եօլ պու օլտուգ-
 տան սօնղըա , էլլէր պու եօլտան կիթ-
 մէղ խիշ . սէնին նէ վազիֆէն : Մի-
 քիայ մարգարէ կիպի սէն տէ ” , հէր
 քես պէյէնտիյի թարաֆա կիթսին ,
 պէն եօլումու տէյիշմէմ ” , տէ : Մա-
 տամ քի քն էֆէնտիմիզ ճէննէթին
 եօլու գափուսու տար տըր տէյի պու

յուրմուշ, օնտան զայրի եօլ՝ նէմիղէ
լազրմ . չողլար ըլա ճէհէննէմէ կիթ-
մէքտէն իսէ , աղլար ըլա սէլամէթէ
շրդմադ տահա էյի տէյիլ մի :

Պ Ե Շ Ի Ն Ճ Ի Պ Ա Գ :

Ֆիւր նէֆնւն :

Պիր մէթին շէհիրտէ փէք իհթի-
մամ ըլա պադըլան՝ շէհրին գալասը
տըր . ճանըն տա իհթիմամ էտիպ ,
կիւնահտան էսիրկեյէճէք եէրի՝ եիւ-
րէք տիր “ եիւրէյինի փէք իհթիմամ
ըլա մուհաֆազա էյլէ ” տէր աօղումոն
իմաստուն : Լարին էտէն փէք աղ տըր:
Կիւնահը դոլայժան իշլէրլէր , իշլէտիք-
տէն սօնղըա , հիշ իշ եէրինէ գօմաղ-
լար . օնուն իշին խոստովանանք օլտուղ-
լարը՝ կիւնահլարընըն փէք աղը տըր:
Խմոի խպթիտա ֆիքիր կիւնահը նէ
օլտուղունա գարար վէրէլիմ քի, թէ ֆո-
թիշիտէ նէ վէճհ իլէ օլաճաղը անղլա-
շըլսըն :

Պիր ատամ պիր պիւյիւքքիմսէ իլէ
կեօրիւշմէյէ կիթտիքտէ , խպթիտա դօ-
նաղըն գափուսունա վարըալ , իչէրի կի-

բիս , մէրտէվէնտէն եռւգարը չըդմա-
 լը , սօֆայա կիրմէլի , վէ էֆէնտինին
 հուղուրունա վարընճայատէք պիր դաչ
 մահալտէն կեշիալ , սօնղրա հուղու-
 րունա չըդմալը : Փորձուիու թահրիք
 էտէն շէյլէր տէ քեղալիք՝ մուրատա
 վարընճայատէք , ինսանըն չօդ դու-
 տրէթէրինտէն կեշիք : Խպթիտա կեօր-
 մէք , իշիթմէք , դողլամագ , տույմագ ,
 վէ լէզզէթ ալմագ հասսէլէրինտէն
 կեշիք .քի , տիշարտան իշէրի կիրէճէք
 դափուլար կիպի տիր : Օնտան՝ իշէրի
 հաստէլէրինէ վարըպ , մէրտէվէն կի-
 պի դատէմէ դատէմէ եռւգարը չըդար-
 վէ օնտան խայալէ կիրիք .քի , պիր կե-
 նիշ սօֆա կիպի տիր . օնտան տա ֆի-
 քիրէ կիրիալ , մուրատա վարըր . ան-
 ճագ պու դատար տէվը փէք աղ վաք
 դըթտա օլուր : Խմտի պիզի թահրիք
 էտէն շէյլէր մուրատա վարմայընճայա-
 տէք կիւնահ օլմագ , ֆադաթ փորձու-
 թի տուր . լաքին մուրատա վարըպ ,
 մուրատ տա րիզա վէրիալ դապուլէ-
 տէրսէ , կիւնահ օլուր . էօյլէ տէ դա-
 պուլ էթմէյիալ . կերի աթարսա , սէ-
 վապ օլուր : Անճագ պու պապտէ մու-
 րստ՝ իքի սուրէթ իլէ կիւնահա կիրիք:
 Պիրի արղմայլա . եանի , պիր շէյին
 իճրասընը արզու էթմէյլէ . միսալ ,
 քիշի տիւշմէնինի կեօրիւպ , էօլտիւր-

մէյէ արզու էտէրսէ : Օպիրի խօշլան
 մաղըլա . եանի , իճրա էթմէք արզու
 սունտա տէյիլ ամմա , օ ֆէնա շէյտէն
 խօշլանըր հազզ էտէրսէ . միսալ . պիր ա-
 տամպագար քի , տիւշմէնինի էլլէր էօլ
 տիւրմիւշ , քենտի կեօրիւր խօշլանըր-
 սա : Վէ պու խօշլանմաղա յամեալ
 հեշտունի տէրլէր քի , կեօնիւլ խօշլան-
 տըրմագ տըր . կերէք կեշմիշ կերէք կե-
 լէճէք կիւնահլար ըլա կեօնիւլէրինի
 էյլէնտիրիպ , պաղը օլա պիլէճէք վէ
 օլամայաճագ շէյլէրէ խօշլանըրլար :
 Պաղը քիմսէլէր պիր իշկիւզարլըգ կի-
 պի պաղը էտէպսիդ սօհպէթլէրտէն
 խօշլանըրլար . վէ պիզիմ մէրամըմըզ
 օնու իճրա էթմէք տէյիլ տիր տէյի
 էօլը էտէրլէր . պագ նէ դատար եա-
 նըրլար . զիրա մէրամ օլսուն օլմա-
 սըն , մատամ քի էօլէ էտէպսիդ էյլէն-
 ճէլէր իլէ կեօնիւլէրինի խօշլանտըրա-
 րագ էյլէնտիրիյօրլար , մահացու կիւ-
 նահ իշլէրլէր : Իմտիսանա րէճա էտէ-
 րիմ , սալթ ֆիրր իլէ իշլէտիյին կիւ-
 նահլարը թէ ֆթիշ էթմէյէ մուդայեէտ
 օլմագ տէյիլ , փորձութիլարտան տա
 կերի դաշըպ , իպթխտասընտա դարշ-
 դօմաղա հէր վէճչ իլէ ճահո էյլէ :
 Աէլպասմատան տէրէյի կեչ . փորձու-
 թի դուվլթ պուլմաղա վազըթ վէր-
 մէ . Ալլահա նիյաղ էյլէ քի , սէնի

դուրթարսըն . վէ շնվի շնվիյի սէօքեր
կիալի , ֆէնա ֆիքրի՝ տէր աղապ էյի
ֆէքը իլէ տէֆ էյլէ : Եօդսա պիլքի ,
եթի սէպէալ իլէ ձէհէննէմէ մուսթա .
հադ օլմագ թէհլիքեսինտէ սին . պիրի՝
ֆիքր իլէ կիւնահ իշլէմէք վիք դօլայ
օլտուղու իշին . շնւնքի ամէլիլէ իշլէ .
նէն կիւնահ պազը շէյլէրէ միւհթաճ
տըր քի , հէփիսի պիր արայա կելմէք
հէր զաման օլմաղ . վէ պիր ֆէնա ա .
մէլ իմրա օլմատան , իլէրիսինտէ՝ օնա
տաիր պիր չոդ ֆէնա արզուլէր օլուր
քի , այլար վէ պազըքերը եըլլար սիւ .
րէր : Պունտան խայալ էյլէ քի , օ պիւ .
րի պիրի արտը սըրա մահացու կիւ .
նահլար՝ կիւնահը իշլէյէն սէֆիլ ձա .
նը օլ դատար աղբըլատըր քի , Ալլա .
հըն թիւքենմէղ մէրհամէթի օլմասա ,
եիւքիւնիւ տիւնեա դալտըրամաղ : Վէ
պէօյլէ քիմսէլէրին կիւնահտան տէօն .
մէսի՝ պիր դաչ զէնձիր իլէ պազը պիր
էսիրին՝ դաչմասընտան կիւճ , վէ պիր
միսքինին՝ իլլէթտէն խէլաս օլմասըն .
տան միւշքիլ տիր :

Օպիր սէպէալ տէ օ տուր քի , հէր
ֆիքրէ ըիղա վէրմէյէ պէօյլէ ֆէնա ա .
լշմըշ . քիմսէլէրէ էօլիւմ սաաթինտէ .
Ալլահ թաալա քենտի լութֆույլա
պիր միւճիղէթ էթմէտիքճէ , պաշլա .
րընտա օլան պու թէհլիքետէն սէլա .

մէթ պուլաճագլարընա՝ հիւ ագըլ
եաթմազ . զիրա պիր սէրասքեր ճէնք
վագթինտէ ասքերինի տիզիս , հէր
տէքքինի , հէր հիւնէրինի ամէլէ դօ-
տուղու կիպի , շէյթան տա պիր ճանը
գաղանմաղա՝ էօլիւմ սաաթինտէ սօն
համէսինի ամէլէ դօր : “ Շէյթան՝
իւղէրինիզէ ջոդ խըշմըլա էնէճէք , զի-
րա պիլիր քի աղ վագթի վար ” տէր
յայտնութիտա (ժբ. 12.) Շէյթան
պիլիր քի , օ ճան ըլա ուղրաշաճագ աղ
վագթի դալմըշ , պիր քերրէ ղայա է-
տէրսէ , պիր տահա էլէ կեթիրէճէյի
եօդ . վէ պիր քերրէ գաղանըրսա , պիր
տահա իթիրէճէյի եօդ . օնուն իչին օ
արատա՝ օլան խըշմընը էլպէթտէ իճրա
էտէր : Վէ թէն խասթա օլուպ , կիւ-
նահ իշլէմէյէ մուրատը օլանըն պիլէ՝
օ արատա ամէլ իլէ իշլէմէյէ դուտրէ-
թի օլմատըլընտան , շէյթանըն պու-
հիւծում ճէնկի ֆիքր իլէ օլուր : Իմ-
տի պիր սէ ֆիլ կիւնահքեար՝ պիր եան-
տան խասթէլլք պասմըշ՝ դալպի մահ-
զուն , պիր եանտան թիհլիքեսի կեօ-
զիւ էօնիւնտէ՝ եիւրէյի թիթիրէր , օ
պիր եանտան շէյթանը եէնմէյէ իդ-
թիզա էտէն սիլահլարը ասլա դուլ-
լանմամըշ՝ պու միսիլլի ճէնքլէրտէ
տախմա եէնիլմէյէ ալլըշրդ իքեն , օ ա-
րատա նէ շէքիլ տայանա պիլիր . օ

մէշգի օլմատըղը սիլահլարը պու տար
 վագթինտէ մի գուլանաճադ: Դրաւիթ
 մարդարէ տէ կողեաթ ըլա ձէնքլէշ
 մէյէ կիթալիյի զաման, սաւուղ փա-
 ախահըն զըրխընը սիլահընը գուշան-
 ալյատը ամմա, պիր իքի մէշգ էթտիք-
 տէն սօնղբա “ պէն պէօյլէ գըմըլտա-
 նամամ, զիրա ալըշըդ տէյիլիմ ”, տէյիպ
 սօյունտու : Կիւնահքեար ատամ տա
 պէօյլէ էտէձէք տիր . էօյլէ գուվիէ-
 թիլ, էօյլէ գուտուրմուշ, վէ դայէթ
 տէքպաղ, պիր կեօրիւնմէզ տիւշմէն
 քի, պիր քերրէ ձէնքտէ պօղղուն վլէր-
 տիյի պիրլէ, պիր տահա տիւզիւլէ-
 մէյէձէյինի պիլիր, էօյլէ պիր ախւշմէ-
 նին գարշըաընտա սիլահսըղ պուլուն-
 մադ տըր : Պիւթիւն էօմիւրլէրինտէ
 պիր մահացու կիւնահիշլէմէմիշ, տախ-
 մա ասլաշխարանք իշնտէ եաշամըշ նը-
 ճանլար պիլէ էօլիւմսաաթինտէշէյ-
 թան ըլա ձէնքլէշիպ, եէնիլմէք թէհլի-
 քեսինտէ իսէլէր, չօճուղ եաշընտան
 թա սազարը աղարընճայատէք մահա-
 ցու կիւնահ իշնտէ եաշայըպ, կիւ-
 նահըքենտիլէրինէ թապիաթ էտին-
 միշ սու կիալի իշն սէֆիլլէրին հալի-
 նիմէ օլուր : Շիմտիսաղ իքէն փորձու-
 թիա պէքլէմէյիալ եէնիլիքեն, էօլիւմ
 սաաթինտէ օ դօրլու փորձութիլարա
 նիմէ գարը գօյա պիլէձէքլէր . պիր

իւֆլէմէյէ տայանմայան ճան՝ տիւրթւ
 մէյէ նասըլ տայանըր . պիր թէլիքէս
 մէյէն ատամ՝ պիւրիւլիւ իփի նասըլ
 դըրար . գափուսու իւսթէ օլմուշ
 հապսի՝ ազրդ գազմայան մահպուս՝ աս-
 մա քիլիտի վուրուլուդուն սօնղրա
 նասըլ դաշա պիլիր : Եաղըդ, եաղըդ .
 նիշէ քիմնէլէրէ Ալլահ մէրհամէթ-
 էտիալ, ապաշխարանք էթմէյէ վաղըթ-
 մէրմիշ իքեն, ֆիքիր կիւնահընը ատէթ-
 էթտիքլէրի իշին, սօն սաաթլարընտա
 շէյթանըն իղվասընա րիզա վէրիալ, է-
 լինէ կիրիֆտար օլմուշլար : Պունտան
 պէօյլէ էպէտի աթէշտէ եանան օ տէր-
 տիմէնտ ճանլար՝ փորձութիլարա դար-
 շը գոմազա իպթիտատան ալրշմըշ օլ-
 սայտըլար, փորձութի կելտիքնէ Ալ-
 լահտան դուվմէթ տիլէյիտ, կոյս մա-
 րիամ ածածինի, վէ պահապան հրեշ-
 տակընը, վէ բարեխօս նըլարընը խմ-
 տատա չաղլրարադ, եիւզէրինէ խաչ
 չոգարըպ, տուայա տուրմուշ օլսայ-
 տըլար, վէ օ փորձութիլարա դարշը՝
 ֆիքիրլէրինէ հոգեռը շէյլէր կեթիրիալ,
 կիւնահ իշլէմէքտէն իսէ, էօլիւմէրի-
 նի իսթէմէք արզուսունտա օլսալար
 ըոր, էօլիւմ սաաթինտէ իշլէրինէ նէ
 դատար եարարտը : Լաքին օնլարըն
 վաղթի սափոր . սէնին, սէնին վաղ-
 թին վար իքեն, պու սիլահլարը պարի

սէն դուլլան տու , շէօյլէ էյլէքի , սէն
 նի Ալլահա տէօնտէրմէյէ՝ պու փոր-
 ձութէլար պիր ալաթ օլսուն : Վէ ֆի-
 քիր կիւնահլարը իճրա օլունմամըշ
 տէյի՝ կիւնահ սայմայան շաշդընլար
 կիպի օլմա . վէ սահիհ պիլքի , ամէլէ
 դօնմուշ կիւնահ Ալլահըն հուղու-
 րունտա նէ դատար ըսա , ֆիքր իլէ իշ-
 էնմիշ կիւնահ տա օ դատար տըր :
 Պիր զօրպալլդ՝ փատիշահա դարշը դա-
 պահաթ օլմագ իշին , խըանէթի իճրա
 օչմաղա հաճէթ տէյիլ , իթթիֆազը
 հէր նէ դատար կիղլի խէտէ , զօրպա-
 լլա թէրթիպ օլմասը էլ վէրիր : Օ-
 նուն կիպի սէնին տէ ֆիքիրլէրին Ալ-
 լահա դարշը դատո էթտիբլէրինտէ ,
 իճրա էթսէն էթմէսէն , կիւնահը կիւ-
 նահ տըր . խուսուսաքի , Ալլահտիւ-
 նեա փատիշահլարը կիպի տէյիլ , օն-
 տան կիզի շէյ օլմազ : Խմտի էյէր կիւ-
 նահա տիւշմէմէք խժէթէրսէն , ֆիքրին-
 տէ զօրպալլդ պաշլատըլնը կեօր-
 տիյիւն պիրլէ , հէման Ալլահըն հու-
 զուրունա սէյիրթ , եփորէյինի աչ ,
 սրտդընը թէքրարլա , իթաաթընը
 եէնէ իգրար էյլէ տէ , սէլամէթէ չո-
 դարսըն : Օնտան սօնղրա խոստովա-
 նանքա կիթտիյին դաման , փորձու-
 թէլլարա սէպէպ օլան քեօշէլէրի պիր
 էյի թէֆթիշ էյլէ , վէ ալելախուսուսուս

քիմսէ իլէ խուսումէթին , եախօտ կիւ-
նահը աշնալըզն վար ըսա , էյի տիդ-
գաթ էյլէ , զիրա ղարազ վէ շէհիլէթ՝
արզուլէրին իքի փունարը տըր քի , սիւ-
լիւք կիալի էմտիքձէ “ վէր , վէր ” տէյի
տուրմայը իսթէր : Լաքին սէնին էօյ-
է մուգայեէտ օլման ըլա , դալպինտէ
կիզլի կիւնահզէհիրի գալմազ , վէ ճա-
նըն էպէտի էօլիւմտէն խէլաս օլուր :

ԱԼԹ ԲՆ Ճ Ը ԱՊ

Թէկօնդէտէար ապամա էգնիլա էպէն
էիւրէչ աճըսը :

Վալա կիսէն ատամ՝ ալը պուլ-
տուղունա գանաաթ էթմէզ , հէր
վէճհ իլէ էօլտիւրմէյէ սալաշըր . զիրա
ալը պուլմանըն ասըլ ֆախտէսի օ օլա-
ճագ : Օնուն կիալի խոստովանանքա
թէտարիք կեօրէն ատամ՝ խղճմտան-
քընտա օլան կիւնահլարը թէֆթիշ
էտիպ պուլմազա գանաաթ էթմէլի
տէյիլ . իլլա չալըշըլ , եխւրէք աճըսը-
լա էօլտիւրմէյէ ճահտ էթմէլի տիր .
օնուն տա խղճմտանքընը էյի թէֆթիշ
էթտիյինին մէյլէսի օ օլաճագ : Պաղլ

քրիսթիյանուա պիր քեօթիւ ատէթ
 վար . իշլէտիքլէրի կիւնահլարը ինձէ
 ինձէ թէ ֆէթիշ էթտիքուէն սօնղրա ,
 խոստովանութիւնի խորհուրդունա հէր
 հաղըրըդ կեօրիւլմիւշ կիալի , եիւրէք
 չէրինտէ հիշ փիւշմանըդ օլմայարագ ,
 քահանանանըն էօնիւնէ օթուրուրլար :
 Եւրէք աճըրըլա կիւնահը էօլտիւրա
 մէտիքտէն սօնղրա , թէ ֆէթիշ էտիալ
 պուլտուղուն նէյէ եարամըշ օլուր .
 եանի , փիւշմանըդ կիալի իդթիղալը
 պիր մատտէ էքսիք օլտուղձա , օ խոս-
 տովանանք նէյէ եարար : Վէ պիլքի ,
 հիշ օլմազսա արձակումտան էվմէլ ,
 վէ չոդ վարդապետլէրին գավլինձէ
 խոստովանանքտան էվմէլ՝ գալպտէ պու-
 աճը օլմատըգձա , էյի խոստովանանք
 օլմագ միւմքին տէյիլ : Անձագ աճը
 տէտիյիմիո՞ ահու վահ ըլա կեօլ եաշը-
 տէօքերէք՝ հասսէտէ տույուլան աճը
 տէյիլ , իլլա գալպտէ իքրահ տույուպ ,
 կիւնահտան խպա էթմէք տիր . վէ իշ-
 էտիյինէ փիւշման օլուպ , պիր տահա
 իշլէմէմէյէ գավլի նիյեթի օլմագ տըր .
 Լարին պու փիւշմանըդ եիւրէքտէն օ-
 լուրսա , հասսէլէրէ տէ թէ՝ սիր է-
 տիպ , կեօլ եաշը տախի տէօքտիւրիւր :
 Խմտի պու աճը իքի տիւրլիւ տիւր .
 պիրինէ կատարեալ զդջում (թէքմիլ
 փիւշմանըդ) տէրլէր , օպիրինէ ան-

կատար զղջում (դուսուր փիւշման լրդ) : Իշպու մահալտէ իքիսինի տէ թարիֆ էտէլիմ :

Սբ վարդապետլերին էօյրէթտիյինէ կեօրէ , ճանըմըլ մահացու կիւնահա տիւշտիւքտէ , արդասընը Ալլահա տէօնիւպ , եիւղիւնիւ մախլուգաթա չէվիրիր , վէ օնլարը Ալլահտան զիյատէ սէվիլիշ օլուր քի , Ալլահ էֆէնտիւմիլին երեմեա մարգարէնին աղղըլա շիքեայէթ էտիպ “ պանա եիւղէրինի տէյիլ , արդալարընը չէվիրաիլէր ” տէտիյի տիր : Լաքին կիւնահընտան տէօնիւպ փիւշման օլտուղու զաման , եինէ եիւղիւնիւ մախլուգաթտան Ալլահա տէօնէր : Անձագ պու թէօվլպէսինտէքենտիյի քիւլիյէն ունուտուպ , Ալլահըն մուհապպէթի իշին տէօնէրսէ , օնա կատարեալ զղջում տէրլէր քի , հէր էյլիքտէն զիյատէ սէվիլիր Ալլահըն խաթըր իշին , հէր քեօթիւլիւքտէն զիյատէ իքրահ օլունաձագ կիւնահը իշլէտիյինէ տույուլան աճը տըրը Մութլու սանա , էյէր էօմրիւնտէպէօյլէ պիր աճը տույարսան . վէ տահա զիյատէ մութլու սանա , էյէր էօլիւմ սաաթինտէ տէ տույարսան : Զիրա օաճըլա պիր մկրտութիւն տահա կեօրմիւշ կիսի ճանըն փաքլէնիպ , խոպտովանութիւն աւաղանընա կիրմէս

տէն կիւնահլարըն աֆվ. օլուր : Պէօյ .
 Ե թէօվպէ էտէնին աճըսը փէք պիւյ .
 Եւք օլուր , զիրա կիւնահը հէր ֆէնա .
 տան ֆէնա սայար . վէ սահիհ աճը
 օլուր , զիրա եալմնըլ խաթրընը ին .
 Ճիժտիյի Ալլահըն մուհապպէթինտէն
 կ'նիր . շէօյլէ քի կերէք Ճէննէթին ,
 կերէք Ճէհէննէմին գափուլարընը գա .
 փալը կեօրսէ , եանի հիշ պիր ումաձա .
 Ղ գօրդաճաղը օլմասա տախի , եինէ
 դաւիթ մարդարէնին տէտիյի կիպի
 "սալթ սանա դարշը կիւնահ իշլէ .
 տիմ" , տէմիշ օլուր . վէ կերչի քենտիմէ
 դարշը տա կիւնահ իշլէտիմ , եանի ,
 քենտիմէ զատը էթախիմ , իքի աղըզը
 գըլլէ կիպի քենտիմէ տէ գըտըմ , լա ,
 քին օնու հիշ եէրինէ գօրում , խաթրը .
 մն պիլէ կեթիրմէմ տէմէք իսթէմիշ
 օլուր :

Վէ իլլա թէօվպէսի Ալլահըն խա .
 թրը իշին օլմայըպ , եա սալիհէրէ
 վատ օլունան էյլիթէր իշին , եա կիւ .
 նահ քեարլարա վէրիլէն աղապլար ի .
 շին , եախօտ կիւնահըն չիրբինլիյի իշին
 օլուրսա , օնա անկատար զզջում տէր .
 էր քի , թէքմիլ թէօվպէ տէյիլ տիր ,
 եանի , պիր դուսուր եիւրէք աճըսը
 տըր . ֆադաթ թապիաթտէն տիշարը
 սէպէպ իշին տիր քի , խոստովանութի
 ևորհուրդույլա Ալլահըն լութֆունա

նաիլ օլմաղա՝ քիշինին ճանընը լայրդ
 էտէր . լաքին խոստովանանքսըզ օլ
 մազ : Իմտի պու կատարեալ վէ ան
 կատար զզջումլարը ֆարդ էտէն պու
 տուր . նիճէ քի պիր էվլատ ըլա պիր
 հիզմէթքեարըն փիւշմանլըզընը ֆարդ
 էտէն սէպէպ՝ էյէր էվլատ ըսա՝ նէ միւ
 րաստան մահրում օլաճաղընը տիւ
 շիւնիւր , նէ էվլատէն դօվուլաճաղընը ,
 իլլա փէտէրինէ օլան մուհապպէթին
 տէն՝ կիւճէնտիրտիյինէ փիւշման օ
 լուր : Լաքին հիզմէթքեար ատամ էօյ
 է տէյիլ . աղամ պէնի եա դօվար , եա
 հագգըմը վէրմէղ տէյի դօրդուսուն
 տան , քենտի մէնֆաաթի իշին փիւշ
 ման օլմագ կիպի տիր : Պու սուրէթաէ
 անկատար զզջումուն սէպէպի իւչ
 տիւր . պիրի կիւնահքեար օլանլարա
 Ալլահըն հազրըլատըզը ճէ հէննէմ
 վէ աղասլարընըն դօրդուսու . պիրի
 սալիհ ճանլարա Ալլահըն վատ էթ
 տիյի ճէննէթին վէ իւճրէթին իւմի
 տի . օպիրի տէ կիւնահըն չիրքինլիյի .
 օնտա տա եիւրէք աճըսը թապիաթ
 տէն զիյատէ օլմագ իշին , օ չիրքինլիյի
 տին նուրույլա կեօրիւրսէ . Լաքին կա
 տարեալ զզջումուն սէպէպի պիր տիր
 եանի , Հագ թաալանըն խաթըընը
 կիւնահ ըլա ինճիթտիյիմիզ տիր :
 Շիմտիյէտէք ֆարդընը վէ իդիթի

զասընը սէօյլէտիյխմիզ պու եխւրէք ա-
 ճըսընը՝ իքի ճինս ատամ էյի անդլա-
 մալը տըր . պիրի՝ կիւնահա էօյիւնէն-
 էր . օպիրի՝ խոստովանանք օլմագ իւ-
 մատի իլէ կիւնահա դոլայ տիւշէնլէր :
 Հոդին նը տէրքի “ կիւնահքեար ա-
 տամ եարամազըլըլըն սօն տէրէճէսինէ
 երէրսէ , կիւնահը սայմաղ օլուր ” լա-
 քին պազըլար օ տէրէճէյի տէ էօթէյէ
 կեչէր սանըրաըն . զիրա կիւնահը սալժ
 սայմամագ տէյիլ , կիւնահա պէ պիւր-
 էնիրլէր պիլէ : Զավալլը շաշդընլար .
 շիմոի իֆիմիխար էտէրլէր , լաքին
 մահչէր կիւնիւ գօրդուլարընտան , իւս-
 թիւմիւղէ երգըլըն , պիզի էօրթիւն ”
 տէյի տազլարտան իմտատ իսթէյէ-
 ճէքլէր : Ծինտիլիք ննլար քենտի թէ-
 լաշլարըլա ուղբաշմագտա օլսունլար ,
 պիզ քենտի սօհպէթիմիզէ կելէլիմ :
 Կիւնահլարընը էօյիւնէն ատամլարըն
 էթտիյի՝ պիր պիւյիւք կիւնահ օլտու-
 ղունտան պաշդա , խոստովանանք օլ-
 տուղլարը զաման , եխւրէքլէրինտէ-
 իպիմիզա էտէն աճը օլմատըլընա տա
 պէշարէթ տիր : Պունլար առակաց
 քիթապընտա “ կիւնահը օյունճագ
 կիպի իշլէրլէր ” տէտիյի տիրքի , կիւ-
 նահը իշլէտիպլէրինէ սէվինիրլէր , ֆէ-
 րահ էտէրլէր : Պէօյլէ սէվինմէյէ տ-
 լշան ատամ” պիր տէմուէ նամըլ աճը

տույսուն . Հաթօն կիւնահ իշլէտիք լէրինէ ճիւղիմէ քետէր էթմէլէրի պիւլէ պախտ տիր . զիրա կիւնահը քենտիլէրինէ տախմա պիր էօյիւնէճէք շէրէֆ էթմիշլէր : Պէօյլէ ատամլար եխրէքլէրինի պիր անտէ թէպտիլ էթմէք պիւյիւք շէյ տիր . տէմին ֆինօք փէյի կիպի գուճաղընտա օդշայը սէվչ տիյի շէյի՝ շիմտի պու պիր գորդունճ ճանավար տըր տէյի իքրահ էտիպ աթմագ , ումուլմաղ շէյ տիր :

Խոստովանանք օլտուգլարընտա եխրէքլէրինտէ աճը օլտուղունա վէս վէսէ օլունան օպիր ճինս ատամլար տա կիւնահը իշլէյէճէքլէրի զաման , « սօնղը խոստովանանք օլուրում . պիր խոստովանանք ըլա պիթէր » տէյէնլէր տիր : Օնլարըն տա պու զիւմիւնտէն անղլաշըլը քի , թէօլպէքեար օլանա եխրէք աճըսը իդիթիղա էթտիյինի իշ եէրինէ դօմայը , էյի խոստովանանք օլմաղա՝ իշլէտիյի կիւնահլարը խոստովանահայրա նագլ էթմէք էլ վէրիք սանըրլար : Եօղսա շու կիւնահը իշլէյիմ , սօնղը խոստովանանք օլուրում տէմէք՝ շու կիւնահը իշլէյիմ , սօնղը փիւշման օլուրում տէմէք կիւպի՝ պիր բապութասը լագըրտը տըր : Պու ատամլար տէլիմի տիրլէր . զիրա պիր ատամ տէլի օլմատըդճա՝ փիւշ

ման օլաճաղը շէյի եափմաղ . իլլաքի,
եափմաճաղը շէյին սէֆասը աղ , վէ
փիւշմանլրդը՝ էօմրիւ օլտուգճա սիւրէ-
ճէք : Պու տա օլմասա , տահա չօդ սէ-
պէպ իլէ տէլի տիրլէր : Խոստովանանք
օլուրում հա՞ : Խոստովանանքա վադ-
թին օլաճաղնա քիմ քեֆիլ օլույօր .
վադթին օլսա պիլէ , էյի խոստովա-
նանք օլա պիլէճէյինի սահիհ պիլի՞ր մի
սին . թիրեաղըմ վար տըր տէյի՞ քեն-
տի քենտիյի զէհիրլէյէն կեօրտիւյիւն
վար մը . եախօտ մէլհէմ պուլուրում
տէյէրէք՝ քենտի քենտիյի եարալայան
կեօրմիւշ միւսիւն . տիւնեատէ ուս-
թատ գըրըդճըլար վար , պիլիրիմ . լա-
քին սօնղրա գըրըդ քեմիքլէրիմի եէրիւ-
նէ գոտուրուրում տէյէրէք՝ պիր եիւք
պէք եէրտէն՝ ինդաստին աժըլլապ , քե-
միքլէրինի դըրանը կեօրմիտիմ :

Տէյէլիմ քի ույտու տա , էյի խոս-
տովանանք օլոււն . լաքին պիլմէղ մի
սին քի խոստովանանք չօդ տէֆ'ա կիւ-
նահըն էթտիյի զարարը էօտէմէղ :
Ըսըթմա քեսիլտիյի պիրլէ , զաիֆլիյի,
իշթահսըզլաղը , ույգուսուզլուղու , հէփ
պիրտէն սառւշմաղ . պունլար հասթէ-
լիյին սէրփինթիլէրի տիր քի , իլլէթ
իլէ թէքմիլ սազլըղն արասընտա օլան
հէյէթ տիր : Քեղալիք էյի խոստովա-
նանք օլմաղլա , կիւնահ իլլէթի տէֆ

օլուր, յաքին նիշէ սէրփինթիլէրի գաւըր . խուսուսա կիւնահըն էօտէնէճէք ճէզասըլա ատէթ օլան պէտխույ գաւըր : Եվմէլա պու տիւնեատէ ապաշխարանքըլա, եախօս օպիր տիւնեատէքաւարանըն աթէշի իլէ էօտէնէճէք ապապլար գաւըր : Քաւարան աթէշի տէրլէրսէ, ճէհէննէմին աթէշինտէն ֆարդը տէյիլ տիր . ֆագաթ վագթի էօլչիւլիւ տիւր . յաքին էօյլէ զալիմ աթէշ տիր քի, նը անտօնինոսուն նաղլի իւղըէ՝ ճէնքճինին պիրի քաւարանտա պիր սաաթ գալմըշ, սէնէլըր իլէ եանմըշըմ գըյաս էթմիշ . վէ պազը նբուն սէօղիւնէ կեօրէ՝ մահշէր կիւնիւնէտէք եանաճաղլար վար : Վար իմտի սէն խոստովանանք օլուրում տէ . կեօյա կիւնահըն խոստովանանքտան զայրի աղապլ եօդ տուր կիպի : Խոստովանանք օլուրսուն . յաքին իշինի սաղա պաղլամադ իշին, աղապլնը տաշէրմէլիսին : “ Վայ սիղէ քի, շիմտի կիւլէրսինիլ, կիւն օլաճագ քի աղլայաճագսընըզ ”, տէր էֆէնտխմիլ :

Սանիյա խոստովանանքտան սօնդրա, կիւնահտան գալան սէրփինթիլէրին պիրի տէատէթ օլան պէտխույ տուր քի, հէփսինտէն պէթէր տիր . զիրազզումումուզ թէքմիլ օլմատըշնտան, խույ կեվշէր ամմա . քեօքտէն տէ ֆ

օլմազ : Ղաղարոս տիրիլտի , Լաքին
 էլլէրի այագլարը քեֆինէ տօլալը տիւ
 րիլտի : Կիւնահքեարլարա թէշպիհ
 օլունուր պիր էօրնէք տիր պու քի ,
 խոստովանանք ըլա կիւնահտան լութ
 ֆա տէօնիւպ տիրիլիրլէր , Լաքին ա
 տէթ էթտիքլէրի պէտխույլար քեֆին
 նի իլէ պաղլը օլուրլար : Պիր ճանըն
 սէլամէթինէմանի օլաճագ՝ պու պէտ
 խույլար կիալի էնկել օլամազ , զիրա
 վարա վարա թապիաթ օլուպ , Խայր
 ամէլ իշլէմէյէ պաղլը կիալի էօյլէ կիւճ
 լիւք տույար քի , իլէրի կիտէյիմ տէր ,
 կիտէմէդ , կիթսէ տէ այագլարընտա
 աղօր զէնճիր վար կիալի սիւրիւքլէնէ
 րէք կիտէր . Պու սէպէպտէն տիր քի ,
 չոգ քիմսէնին մահիլլիք պէտխույլարը
 իօմիւրլէրինէ սիւրիւպ , վազ կեշէլիմ
 տէտիքճէ քեօրլէնիր : Դաւիթ մար
 դարէ տէր քի “ կիւնահքեար ատամ
 պէտտուայը „ եանի , կիւնահը „ ըու
 պա կիալի կիյինիր „ : Պադ իմտի ա
 տէթ օլան կիւնահնէ եափար . կիթ
 տիքճէ քիշինին „ իշէրիսինէ իշլէր „ :
 Անճագնէ շէքիլ իշլէտիյինէ տիգգաթ
 էյլէ քի , վէք դօրդուլաճագ շէյ տիր :
 Իպիթիտա “ սու կիալի իշինէ իշլէր „
 քի , կերի աթմասը վէք շէթին տիր .
 սօնղըա „ եաղ կիալի քեմիքլէրինէ կե
 չը “ քի , օնու տա չըգարմասը պիր

պիւյիւք միւժիղէթէ միւհժաճ տըր :
 Պազը իխմժիյարլար կեօրիւրսիւն քի ,
 չաղլարընըն հալինէ նիսպէթ՝ հարա-
 րէթլէրինի պիլմէմ նէ ժագրիալ իլէ-
 լճրա էտէրլէր . այնիհի աթէշ փիւս-
 քիւրէն տաղլարա պէնդէրլէր . չաղլա-
 րը տիշարընըն դար կիալի աղարթմըշ ,
 իշէրտէն շէհիլթ գրվըրմարը փիւս-
 քիւրիւրլէր : Պէօյլէ պիր աթէշնի՝ իշէր-
 լէրինտէ նէ իլէ պէսլէրլէր . քեմիքլէ-
 րինտէօլան եաղըլա „ տէլիդանլըլըլը-
 նըն պէտխույլարըլա քեմիքլէրի տօ-
 լաճագ „ . Պու պիր եանդըն տըր քի ,
 օմէրրուհ քիմսէլէր քիւլ օլմատըրդա-
 սէօնմէզ . շէհիլթլէրի „ պիլէլէրին-
 ձէ մէզարտա ույումաղա կիտէճէր „
 (յովք . ի . 11 .) եանի հիշ էօլմէյէ-
 ճէրլէր տէմէք տիր :

Կիւնահ տէփ օլտուդտան սօնդրա ,
 ճանա մէրաս դալան ուղուրսուղթէ-
 րէթէսինին տէֆթէրի՝ պէլքի սալթ պու-
 նադլ էթտիյիմ տիր սանըրսըն : Խայր .
 պունուն տահա պիւյիւյիւ վար քի ,
 եաղտըրդըմ եէրտէ գօրդումտան դա-
 լէմ էլիմտէ թիթիրէյօր : Աման Ալ-
 լահ , պու ղաղապը պանա կեօսթէր-
 մէ : Պէնի թէտիպ էտէճէքսէն եա-
 բապպի “ ատալէթինլէ էյլէ , խրշմըն
 ըլա էթմէ քի , պէնի թէթէքրար եօդ
 էթմէյէ սին (երեմ . ժ . 24 .) ” Պու

սլիւյլուք ղաղապ՝ Ալլահըն եարտըմ
 էթմէմէսի տիր քի , չոդ տէ ֆա կիւնա-
 հը աֆվ էթմիշ իքեն , կիւնահքեա-
 րըն նամբեօրլիւյիւնիւ օնունլա թէք-
 տիր էտիպ , պաղը պիղիմ լայրդ օլմա-
 տըզըմըզ , վէ քենտինին պիղէ վատի
 օլմատըզը , վէ քենտի բէպպանի մու-
 րատը իւզըէ՝ պէյէնտիյինէ մէճճանէն
 վէրտիյի քերէմէրի պիղտէն քեսէր :
 Եպէտի էօմիւրէ պիղի լայրդ էտէճէք
 պիր խայր ամէլ իշլէմէյէ , քենտի իւ-
 րատէթիմիղին վար օլան գուվիլթի
 եէթիշմէյիպ , պօղոս առաքեալն պույ-
 ուրտուղու կիալի „ պիղ քենտիլիյիւ-
 միղտէն կիալի՝ քենտի քենտիմիղէ պիր
 շէյ տիւշիւնէճէք գուտրէթիմիղ եօդ ,
 անճադ պիղիմ հէր գուտրէթիմիղ
 Ալլահուն տըր „ (ը . կոր . դ . 5 .)
 Պիղիմ հէր գուտրէթիմիղ Ալլահ-
 ուն , վէ զաիֆիյիմիղէ գուվիլթ վէ-
 րէճէք՝ Ալլահըն լութֆու տուր : Իմ-
 տի Ալլահըն պու քերէմէրի հէր քե-
 սէ պիր էօլչիւտէ վէրիլմէյիպ , քիմինէ-
 սիլմէ էօլչիւ , քիմինէ տօրուգլու , քի-
 մինէ տէ հիւրմէթլի վէրիլիր : Պու սէ-
 լամէթ եօլճուլուղունաա բասթ կելէն
 այտ պաղլարընը եէնմէյէ՝ հէր քես-
 տէ պիօյլէ իմտատ գուվիլթի վար .
 լարին հէր քեստէ գօլայլըլըլա եէնէ-
 ճէք էօլչիւտէ տէյիլ տիր : Իշլէ պու

Հութֆ զկյատէլցի օքերէմ տիրքի ,
 կիւնահա տիւշմիւշ օլմասան , Ալլահ
 սանա պօլ պօլ վէրէճէք իբեն , շիմտի
 կեշմիշ կիւնահարընա պէտէլ սանա
 զուլմ էժմիշ օլմայարադ՝ սէնտէն
 քեթմ էտէ պիլիր : “Անձէքի Դաւիթ
 մարգարէ՝ աբիսողոմա ամոնու էօլ
 տիւրտիւյիւնիւ աֆվ էժտի ամմա ,
 չոգ զաման հուզուրունա կեթիրթմէ
 տի : Պու միսիլլի զաղապ ըլա պիզիմ
 էպէտի սէլամէթիմիզ թէ հլիքետէ օլ
 մադ փէք իհթիմալ տըր . զիրա ազ
 քիւրէյ իլէ ֆուրթունայա տայանա
 մայան դայըդ՝ չոգ քիւրէյ իլէ դարշը¹
 զօյուպ , սէլամէթ լիմանընա կիրէ պիլ
 լիր . քեղալիք ազ եարտըմ ըլա փոր
 ծութի ֆուրթունասընա դարշը զօյա
 մայան ձան՝ զկյատէ եարտըմ ըլա փոր
 ծութիւնու եխնիպ , սէլամէթէ շրդա
 պիլիր : “ Աֆվ օլունմուշ կիւնահտան
 դօրդուսուդ օլմա ” (սիրաք . Ե . 5 .)
 տէյի Հոգին նը պույուրմուշ ուսա ,
 սէպէպսիզ տէյիլ տիր : Կիւնահ իշլէն
 տիթէն սօնղըա , աֆվ օլունտուզու
 թահգիդ օլսա տախի , եխնէ դօրդույթւ
 եիւրէքտէն շրդարմամալըըըդ . զիրա
 կերչի կիւնահ աֆվ օլունմուշ տուր ,
 լարին պու ճէղա , եանի , Ալլահըն
 խմտատընըն էքսիլմէսի դալմադ իհթիմալի վար քի , հիշ պիր ճէղայէ պէն

զէմէզ . վէ նիչէլէրին էպէտի խարա-
 պընա սէպէպ տիր : Ենկերէք երլանը
 հագդընա տէրլէր քի , տալամասը էօյ-
 ւ զէհիրլի տիր քի , ելաճ ըլա քեսիլիպ
 էօլտիւրմէսէ պիլէ , վիւճուտտա պիր
 ղաի ֆլիք պրագըր , վէ խուսուսա կեօզ
 տէ պիր իլլէթ փէյտա էտէր : Ա՛հ ,
 մուրտար կիւնահ , սէն սին օ զէհիրլի
 էնկերէք քի , տալատըլըն եարա գա-
 փանսա պիլէ , զէհիրինին էսէրի գա-
 լըր . վէ հէր շէյտէն դավի նազար կեօզ
 լըրին նազարընը քեսէրսին քի , պու-
 հագ մատուէլէրի կեօրմէյիպ , եալան
 տըր կիպի՝ հիչ դայտ էթմէզլէր : « Կիւն
 տիւզիւն՝ դարանլըզա տիւշէրլէր , վէ
 կիւնիւն էօյլէսինտէ՝ կեճէ կիպի՝ էլ
 իլէ եօգլայարադ եիւրիւրլէր » (յովք .
 ե . 14 .) Կիւնահքեարըն հագդընա
 պէօյլէ եալըլմըշ տըր :

ԵԿՏՆԱԴԻ ՊԱՊ

ԵՒՐԻԿ աճշտնը Առհրեւ է՛ՌԵՆԻ
Էօլու :

Անմիջիլէրին գուլանտըղը խար-
ժա՝ սալթ լիմանլարը կեօսթէրմէք ի-
շն տէյիլ, օլիմանլարա կեօսթիւրէճէք
ըիւղկարլարը տա կեօսթէրիր : Օնուն
կիպի պու էօյիւթլէրտէ տէ փիւշման-
լըդ աճըսը իդթիղալը օլտուղունու-
անղլաթտըդտան սօնղըա , նասիհա-
թըն էն էլղէմ քեօշէսինի գուտուր
պրագմամագ իշն , պու աճըսը եիւ-
րէքտէ ույանտըրըպ , պէօյլէ պիր
խայըրը նէթիճէյէ եէթիշթիրէճէք
եօլու տա կեօ ՞էրմէք իդթիղա էտէր :
իմոի պու փիւշմանլըդ աճըսընը է-
տինմէնին եօլու իւչտիւր : Իպթիտա-
քի՝ սըտգ ըլա Ալլահտան տիլէմէք
տիր . զիրա պու Ալլահըն մէճճանէն
պիր քերէմի տիր . վէ պիր կիւնահ-
քեարը կիւնահընտան խէլաս էթմէսի՝
ալէմի եօգտան վար էթտիյի քերէմտէն
պիւյիւք տիւր : Օնտան մա՛տա ճա-
նըմըզըն սէլամէթինէ լաղըմ օլանը
սըտգ ըլա տիլէմէյէ տէվամ էտէր-
սէք , տուամըզը գապուլ էթմէյէ ,
Ալլահ վատ էթմիշ աիր : Օնա պիւ-

նաէն Ալլահըն քերէմինէ իւմիտ էտէս
քէք, քերէմինի նիյաղ էտէ պիլիրիդ .
կերչի Ալլահըն հուզուրունտա պիզիմ
հիշ պիր լիյագաթըմըզ եօդ, լաքին
Ալլահըն պիղէ էթտիյի քերէմէր՝ պիւ
զիմ լիյագաթըմըզ իշին տէյիլ, իլլա
քենտի մէրհամէթի վէ էթտիյի վատ-
էր իշին տիր : , Էյէր պանա ֆէրեատ
էտէրսէ, տուասըն դապուլ էտէրիմ,
զիրա պէն մէրհամէթլի իմ „ տէյի
պույուրմուշ (ելից . իբ . 27 .) Ալլա-
հըն քերէմինի տուայըլա տիլէմէք՝ հէմ
եանըլմաղ թարիդ տիր, հէմ պազը¹
քիմսէլէրէ պունտան զայրի թարիդ
եօդ . զիրա էօյլէլէրին դաւպի էօյլէ
փէրիշմիշ օլուր քի, սըտդ ըլլա Ալլահ-
տան իմտատ տիլէյէրէք, եիւրէքլէրի-
նի տուայըլա ելմշաթմատըզճա, թէօլ-
պէլէրի սահիհ օլամաղ . էօյլէ քիմսէ-
լէրին եիւրէյինի ելմշաթմաղա ճէն-
նէթ չիհի իսթէր քի, ազար աղար ի-
չէրլէրինէ թէսիր էտէ :

Իքինձի թարիդ՝ թէօլպէյի թահըլք
էտէճէքսէպէլէրի ֆիքրինտէ կեղտիր-
մէք տիր քի, մովսէսին ասասը կիպէ-
թաշտան սու չըգարմաղա պէնզէր :
Ալլահըն նէ քերէմ սահիպի օլտուղու-
նու տիւշիւն քի, էյէր տէրէճէսիդ մու-
հապպէթ իլէ սէվմէք միւմքին օլսա,
տէրէճէսիդ մուհապպէթ իլէ սէվմէլի

իտին : Կիւզէլլեյինի տիւշիւն քի , աշիւ
 քեար կեօրէ պիլսէն , քենտի գաթինուէն
 պին գաթ զիյատէ սէ վմէմէք միւմբին
 տէյիլ . շէօյլէ քի հալա ձէ հէննէ մոտէ
 քիւֆր էտէն շէյթանլարա մուպարէց
 ձէ մալինի կեօսթէրէ ձէք օլսա , էլալէ թէ
 տէ քիւֆիւրլէրինի մէտհէ , վէ նէ փստ
 նիյեէթլէրինի խպատէթէ թէպտիլ
 էտէրլէր : Պագ իմոտի պէօյլէ պիր քե-
 րէմ սահիպինէ սէն մուհապպէթ վէ-
 րէ ձէյինէ , խօրլամըշ խաթրընը երդմըշ
 սըն . քենտի մուրտար մէրամընը իճրա
 էթմէք իշին , օնտան եիւզիւնիւ չէվիր-
 միշսին . քենտի մուրատընա եօդ տէմէ-
 մէք իշին , օնուն աղիղ մուրատընը այադ
 ալթընա ալմըշըն : Ծնտան սօնղրա հիք-
 մէթինի տիւշիւն քի , սէն կիւնահիշլէր-
 քեն , օ իւսթիւնէ պագըլ , իշլէտիյին
 կիւնահտան նէ իքրահ էտէրտի . սէն
 իսէ օ սէնի կեօրմէզ կիպի , եախօտ կեօ-
 րիւպ տէ դայտ էթմէզ կիպի , կիւնա-
 հը մութլագա իշլէմէք դայտընտայտըն :
 Մուպարէք դատէրինի տիւշիւն քի , սէ-
 նին էյլիյինէ՝ տուրմայրալ հիմմէթ է-
 տէյօքեն , սէն օ դատէրի՝ պիր զօրպայը
 պէսլէմէք իշին տիր կիպի , քենտի եարա-
 մազլընա այլաթ էթմիշ իտին : Գու-
 տրէթինի տիւշիւն քի , սէնի տախմա-
 քեօթիւ շէյտէն էսիրկեմէքտէ իքեն ,
 կեօյա պիր նամքեօրիւ հրֆղ էթմէյէ

թայելին տիր կիալի, քենտի ալշադըղլարընա գուլանըրտըն : Վ էլհասըլ պիւյիւքլեյիւնիւնիւ տիւշիւն . կեօք գուպպէնին ալթընտա պիր գում տանէսի, սէնին Ալլահըն հուղուրունտա օլտուղունտան հիսապսըղ դաթ պիւյիւք տիւր . “ օնուն հուղուրունտա միլլէթը լէրին ձիւմլէսի եօդ կիալի տիրլէր ” , տէյի եազըլը տըր (ես . ի . 17 .) եա սէն օգատար խալդըն արտաընտա նէ՞ օլա պիլիրսին : Պու ձիւմլէ իլէ էօլէ պիր աղամէթլի փատիշահա դարշը՝ սէն պաշտալուրրպ, պաշընտան թաձընը ալրպ, էլինտէն կելտիյի գատար՝ տէվլէթինի երգմաղա ձէսարէթին օլույօր : Պու սէնին էթտիյին՝ պիր դարընձանըն դաւդրպ տա կիւնէշի սէնտիւրմէյէ դաստէթմէսինտէն պէթէր տիր : “ Գրատըր Ալլահա ասի օլտու . պաշընը տիքիալ, օնա դարշը սէյիրթտի , տէր յովք երանելի (ժե . 25 . 26 :)

Պու եիւրէք աձըսընը թահրիք էթմէյէ՝ պունլարտան մանտա՝ քենտի կիւնահլարըն ըլա Ալլահըն քերէմլէրինի պիր պիրի իլէ վլէղն էթմէք տէ չօդ ֆախտէլի թարիգ տիր . լաքին օ քերէմլէրի քենտի շէյին տիր գըյաս էթմէլի տէյիլսին , իլլա Ալլահըն մէրհամէթ տէրեասընտան հասըլ օլմուշ չայ կիալի՝ պիղի տօլաշթըրըպ, եինէ օ տէրեայէ ցըդա-

բաճագ ինայի թլէր նաղարըլսա պազմալըըն : Ֆիքրինէ կեթիր քի , Հագ թաալա տիւնեալարը եարաթմատան , սանա կեօզ վուրուպ , սէնին հիշ պիր լիյագաթըն եօզ իքեն , եալընըդ քենտի մէրհամէթինտէն սէնի սէվիպ , սէնին եէրինէ ղայրիլէր եարաթա պիլիրքէն , սէնի եարատըպ , սանա հէր հիսսէսի իլէ պիր թէն , վէ հէր գուրորէթի իլէ պիր ճան վէրմիշ . վէ շիմտիյէտէր սէնի պէսլէյիպ , կիյինտիրիալ , օթուրաճագ մէքեան վէրմիշ . վէ կերէք իհթիյաճընա , կերէք զէվզինէ եարասընլար տէյի մախուղաթըն ճիւմլէսինէ թէնպիհ էթմիշ . վէ էլլէրին հալա պաշընտա օլան՝ նիշէ գաղալէրտէն , խասթէլիքլէրտէն , ֆադըրըգտան սէնի հըֆղ էթտիյինտէն պաշդա , կեռէ կիւնտիւլ եանընտա տուրուպ , սէնի մուհաֆաղա էթմէք իշին , սանա ճէննէթին պիր մէլէյինի թայեին էթմիշ . վէ տահա սէնին տույմատըղըն՝ հէր անտէ սէնի սիյանէթէն՝ եէնիտէն եէնիյէ վէրիր կիալի՝ նիշէ քերէմլէր էտէյօր քի , օպիրւլէրտէն աղ տէյիլ տիր :

Թէնինէ էթտիյի պու էյլիքլէրտէն մանտա , լութք ուլտ ճանընա էթտիյի քերէմլէրի տիւշւնքի , օնլարա հիշ դըյաս օլունամազ : Սէնի քրիսթիյանլար արասընտա եարատըպ , դաչ տէֆա՛

խորհուրդլարա հիասէտար էթտի . սէնինքինտէն աղ կիւնահ ըլա նիշէլէրի ձէ հէննէմէ կեօնտէրմիշ իքեն , սէնին դաչ տէֆա՛ թէօվպէնէ պէրլէտի . սէն օնտան գաշտըդճա , օ արտըն սըրա կելտի . իլհամըլա դաշպինին գափուսունու չալրապ , երեմիա մարդարէնին աղզըլա “ եալվարմագուան ուսանտըմ ” տէտիյի կիպի , սէօյլէր եալվարըը ըտը վէ սէն օնու խօրլատըդճա , օ եինէ կելլր , զերա սէնին սէլամէթէ չըդմանը իսթէր :

Սէնին սէլամէթին հագղընտա՝ էթտիյի քերէմլէրի տիւշիւն : Տիւշիւն քի , պիր Ալլահ սէնին իշին ինսան օլուպ , պունճա ղահմէթ , ֆադըրլըդ , վէրէզալէթ շէքտիքտէն սօնղըա , էօյլէ սիյասէթլէ էօլմէք՝ նէ պիւյիւք շէյ տիր : Քենտի էօլլւըբեն , թիւքենմէզ սէվասլըրընա սէնի վարիս էթմիշ տիր . քենտի տէյէրի իլէ սէնի էպէտի մուսիւ պէթտէն դուրթարըպ , շէյթանըն էսիրլըյինտէն սաթըն ալրապ , Ալլահ էլլատը օլմադ շէրէֆինէ նաիլ էթմիշ . սէնի պիր մուհապպէթ իլէ սէվմիշքի , ուղուրունա տէօքտիւյիւթէր , շէրտիյի մէշադգաթ աղ տըր կիպի , սըրըութի սրբոցտա քենտիյի սանա պրագըպ , սէնին օնա՝ նէ էտէջէյին պէնտէլլք լազրմ իքեն , նէ սէլամէթէ չըդսան ,

քենտիյէ պիր ֆախտէ վար իքեն , նէ
ձէ հէննէմէ կիթսէն , պիր զարարը օ-
լուր իքեն , տիւշմէնլէրինին քենտի թէ-
նինէ էթտիյի էղյեէթտէն զլյատէ
սէնին եիւզլւնտէն՝ եիւրէյինտէ աճը-
լար չքմէյէ իրթիքեապ էթմիշ :

Պու քերէմլէրի , վէ պունուն կիալի
տահա նիշէ էյլ'քլէրի իրատ էյլէ տէ ,
զարշրլընա մասրաֆ էսամէլէրինի
կեշիր . կիւնահըն ազրլընը , չիրքին-
լիյինի , վէ նէ դոլայլըզ ըլա տիւշտիւ-
յիւնիւ , վէ ինսան ինսանա պիլէ էթ-
մէտիյի նամբեօրլիւյիւ՝ սէն Ալլահա
էթտիյինի տիւշիւն տէ , պունձա զա-
ման եէր սէնի պէսլէտիյինէ , կեօյլէրին
սապը էթտիյինէ թաաճճիւպ էյլէ .
վէ մուպարէք խամինի խօրլատրդն ,
լութֆունու քերէմինի ինքեար էթ-
տիյին , վէ սանա վէրտիյի գանունլա-
րը , էօրնէրլէրի , վէ դանընը , վէ էօլիւ-
միւնիւ , վէ սէնին քենտի խէլասընը ա-
յադ ալթընա ալրպ , սէլամէթինի գա-
պուլ էթմէտիյին Ալլահըն եարաթոր-
դը մախլուգաթըն ճիւմլէսի իթթի-
ֆադ էտիպ , եարատանլարընա գարշը
էթտիյին ասիլյիին ինթիգամընը՝ շիմ-
տիյէտէք ալմատըլարընա թաաճ-
ճիւպ էյլէ :

Վէ էյէր պունլար դալպինէ թէսիր
էտիպ ելմշաթմազսա , պիր զայրի շարէ

արա : ՃՇՀԵՆՆԻՄԻՆ դօրգունճ աթէկ-
 շինի կեօղիւն է օնիւնէ կեթիր , օ պիր
 աթէշ տիր քի , քենտի կիւնահլարը մըզ-
 տան դայրի նաֆագասը եօդ , օնլարլա
 թութուշուր , օնլարլա եանար . դայ-
 նար զիֆիթ կեօլլէրինի , քիւքիւրտ ըր-
 մադլարընը կեօղիւն է օնիւնէ դօ . էպէ-
 տի դարանըդտա դանլը դույուլար .
 քիշինին օնտա չէքեձէյի էպէտի աձլըդ,
 էպէտի սուսուղլուդ , կենզինտէ մէք-
 րուհ դօգուլար , դալպինտէ դասավէթ ,
 սօնու կելմէղ քիւֆիւրլէր , եիւրէքտէ
 իւմիտսիզլիք , հասըլը քելամ թէնին
 հէր հիսսէսի , վէ ճանըն հէր դուտրէ-
 թի պիրէր տիւրլիւ էզիյեէթտէ , ասլա
 պիր իաթէտիյի շէյի պուլամազ , է օնիւ-
 նէ կելէնլէր հէփ իբրահ էթտիյի շէյ-
 լիք տիր . վէ նիշէեէտէք . էպէտէլ-ա-
 պատ . եանի , կեօյիւն հէր պիր եըլտը-
 լը դատար՝ եիւզէր սէնէ կեշինձէյէ-
 տէք մի . հաշա , չօդ զիյատէ . տիւնեա-
 տէ պիթմիշ վէ պիթէձէք նէպաթա-
 թըն հէր պիր եափրաղը դատար՝ եիւ-
 զէր սէնէ կեշինձէյէտէք մի . օնտան տա
 զիյատէ . տէրեալէրին դումունուն հէր
 պիր տանէսի դատար՝ պինէր սէնէ կե-
 շինձէյէտէք մի . հաշա . հաշա . օնտան
 տա չօդ զիյատէ . ինսան ագլընըն եէ-
 թիշէձէյի դատար վաղըթլար կեշտիք-
 տէն սօնզրա , հիչ վաղըթ կեշմիշ տէյիւ

հեր անտէ՝ սէնէլէր եէնիտէն պաշլար։
 Ասլա պիր խօշլանաձագ շէյ եօդ . նէ
 կեօրիւշէճէք պիր տօսթ վար , նէ զօ-
 նուշաճագ աղբապա . ույդու եօդ , տէ-
 ֆիղամ եօդ . վէ նէ օ շէտիս աթէշին
 ասլա պիր զըվլճըմը սէօնէր , նէ օ զա-
 լիմ ճէլլատլար պիր տէմ բահաթ վէ-
 բիր . քիշինին տիլի իւսթիւնէ պիր տամ-
 լա սու տամիամագ դատար՝ պիր ֆէ-
 բահ էտէճէք շէյ եօդ : Աօր խմտի թէ-
 նինէ , պու “ էպէտի աթէշէր իշինտէ
 նիճէ տուրա պիլէճէք ” , (եսայ. լդ. 14.)
 պիր երմշագ շիլթէ իւղէրինտէ պիր սէ-
 նէ պիր եանը իւսթիւնէ եաթըպ , տէօն-
 մէմէք իդթիղաէթսէ , չէրիլմէզ էղիյեէթ-
 տիր սանըր , եա էպէտի սէնէլէր ա-
 թէշէր իշինտէ նամըլ տուրաճագ :
 Աէօյլէ , սէօյլէ թէնինէ , պիր երմշագ
 տէօշէքտէ եաթմագ , պիր փուփլա շիլ-
 թէտէ եաթմագ էղիյեէթ իսէ , էպէ-
 տէշապատ ալէվլէր իշինտէ եաթաճագ
 օլուրսա , հալի նիճէ օլուր : Վայ էպէ-
 տիլիք վայ : Կիւնահտան սօնղրա թէօվ-
 պէտէն ղայրի շարէ եօդ . թէօվպէ օլ-
 մատըլը սուրէթտէ էլպէթտէ ճէ հէն-
 նէմ վար . իբիսինտէն իպարէթ տիր ,
 եա սու եա աթէշ “ էօնիւնէ սու իլէ
 աթէշ զօտու , սէն էլինի պէյէնտիյինէ
 սուն ” , տէր սիրաք քիթապընտա (ժն.
 17.) եա թէօվպէքեարըլար ըլա կեօդ

եաշը տէօքմէլի , եա կիւնահքեարլար
ըլլա աթէշտէ եանսմալը , եա թէօվպէյի
իլսթիյար էթմէլի , եա ճէչէննէմի :

Ա էլ-հասըլ խոստովանանքա կիթա
տիյին ղաման , եիւրէյինտէ թէօվպէ
աճըսը փէյտա էթմէք իշին , պիր թա-
րիդ տէ՝ եռւդարտա սէօյլէտիյիմիզ
Ալլահ մուհապպէթինի թահրիք էտէ-
ձէք.քերէմէլրի հէր կիւն տիւշիւնմէյէ ,
քենտինի ղօր ուլա ալլշթըրմագ տըր .
վէ իհթիմալ.քի , սէնին էպէտի սէլա-
մէթին պու թարիգ իլէ օլա . հաթթա
ջոդ վարդապետլէր տէրլէր.քի , հէր թա-
քիդուն ղիյատէ՝ սահիհ օլան պու
տուր . հէր քես էօլիւմ սաաթինտէ
փալպինէ սլէօյլէ փիւշմանլըդ իգրարը
կեթիրմէլի տիր : Ա է էյէր կեթիրէ-
մէզսէ , պօշ տուր տէրլէր . վէ պու սա-
հիհ տիր քի , էօլիւմ սաաթինտէ խոս-
տովանահայր պուլունմատըլը հալտէ ,
պունտան ղայրի թարիգ եօդ : Անձագ
քիշի էօմրիւնտէ էթմէտիյի շէյի՝ էօ-
լիւմ սաաթինտէ հիշ էտէմէդ . կենիշ
վագիթտէ պիր շէյի մէշդ էթմէտիքձէ ,
տար վագիթտէ իմրա էթմէք միւմքին
տէյիլ : Պու սուրէթտէ էճէլ սէնի ղա-
ֆիլ պասըպ , օլան տիւնեհիլի վէ ուխ-
րէլի մալինի՝ խըրսըդ կիպի պիր նէ-
ֆէտտէ չալմաղա կետիյի ղաման , սէն
թէտարիքսիլ պուլունմամագ իշին ,

Հեր կիւն, հիշ օլմաղսա ագշամտան
ագշամա՝ եաթաղա կիրէջէյին զաման,
խղճմտանքընը դրսսաճա պիր թէ ֆթիշ
էտիպ, պիր կիւն սէնին շէրիաթինի
կեօրէջէք հաքիմին հուղուրունա՝ ֆիք-
րինլէ վար տա, եիւրէքտէն թէօվպէ
էտէրէք, էօնիւնտէ տիղ չէօքիւպ, շու-
եաղորդըմ տուայը, եախօտ պունուն
կիալիսինի սէօյլէյիպ, աֆլինի տիլէ:

“Եա եարատան Ալահըմ, վէ դուր-
թարըճըմ Յն. իշթէ պու կիւնիւմ տէ
պիթտի. պունտան սօնղըա եաշայա-
ճագ գաշ կիւնիւմ տահա գալոր պիլ-
մէմ. ֆագաթ եաշատըգճա՝ սօն սաա-
թիմէ եագըն վարտըղըմը պիլիրիմ. պու-
ճիւմիէ իլէ կեշմիշ կիւնահլարըմը էօ-
տէյէջէյիմ եէրտէ, հեր կիւն եէնիւ-
տէն պօրճլար էտինիյօրում: Կէ սէօյ-
լէյիմ էֆէնտիմ. նէ էօղը էտէ պիլի-
րիմ: Վերէք պու կիւնտէ, կերէք կեշ-
միշ կիւնլէրիմտէ սէնին մուպարէք խա-
թրընը ինճիթտիյիմէ փիւշման ըմ. վէ
փիւշմանըղըմ դայրի շէյ իշին տէյիլ,
ֆագաթ սէնին կիալի սէվլմէյէ լայըգ,
էյլիրէր սահիաինէ նամբեօր օլոռու-
դում իշին, սայըրըլ կիւնահլէրիմտէն
իքրահ էտէրիմ: Խօմիխւմտէ կիւնահ
իշլէյիպ, խաթրընը ինճիթմիշ օլմասայ-
տըմ, մութլույուտու պանա: Լաքին
շիմտի պիր փորձութիւն կելսէ, սէնին

խմոատընլա , տիւնեանըն հիշպիր շէյի
իշին , սէնին խաթրընը պասըպ , կիւ-
նահա ըիզա վէրմէմ : Ա է պու կիւնէ-
տէք պէօյլէ էթմէտիյիմէ պանա աֆլ
էյլէ : Աշման եա բապպի , ուղուրումա
տէօրտիւյիւն մուպարէք դանըն հիւր-
մէթինէ , շու սէֆիլ ճանըմա մէրհա-
մէթ էյլէ : Աէնին թիւքենմէզ քերէ-
մինտէն ումարըմքի , պանա եինէ լութ-
ֆունու իչան էտէրսին . վէ պէն տէ
օ լութֆունլա կիւնահ սէպէպլէրին-
տէն սագընըպ , վագթինտէ խոստովա-
նանք օլուպ , պիր տահա կիւնահ իշէ-
մէքտէն իսէ , էօլիւմիւմիւ իրթիքեապ
էթմէյէ դավինիյեէթ էտէրիմ,, :

Ս Ե Գ Ի Զ Ւ Տ Վ Պ

Թաէօվողէնէար ապամա՝ Աէշրար ինւնահա պիւլ-
մէմէս նիյեէնի էլուէմ պիր :

Վարրափ գըսմընըն ատէթի տիր ,
ալուգլարը ագձէյի թէվէքքելի ալ-
մալլար . դալպ օլմասըն տէյի պիր էյի
թէֆթիշ էտէրլէր , էքսիք օլմասըն տէյի
վէզնէյէ դօրլար թարթարլար : Չիւն-
քի պիրլիմ տէ պու ֆագըր հալիմիլուէ

Ալլահըն ատալէթինի էօտէյէճէք
 եխւրէք աճըսընտան զայրի ադճէմիղ
 եօդ , Ալլահ էֆէնտիմիղ տէ պիզտէ
 կեօրտիւյիւ եխւրէք աճըսընը թէ ֆիթիշ
 էթմէտիքճէ դապուլ էթմէղ . իպթիւ
 տա գալպ օլմասըն տէյի այարընա պա
 դար , վէ եքսիք օլմասըն տէյի վէզնէյէ
 դօր թարթար : Պու սուրէթտէ փիւշ
 մանլըզըն շարթը իքի օլույօր . պիրի
 փիւշմանլըզըզըն զուհուր էթախիյի
 սէպէպէ պագարագ , վէ պիզէ եար
 տըմ էտէն լութֆա պագարագ , եխւ
 րէյիմիղին աճըսը՝ հատոէն աշըրը , վէ
 ճանտան օլմալը տըր . եօդսա թէնճէ
 փիւշմանլըգ գալպ տըր . միսալ , պիր ա
 տամ պիր մուրտար կիւնահա տիւշիւպ
 տէ , եա տույուլտուղու իջին , եա սօյու
 նա բէղալէթ օլտուղու իջին , եախօտ
 զապիթ գօրդուսու իջին փիւշման օլուր
 սա . վէրտիյի ագճէ գալպ սայըլըր , էլւ
 պէթտէ Ալլահ դապուլ էթմէղ . նիճէ
 քի անտիոքոսուն թէօվպէսինի դապուլ
 էթմէտի (բ . մակ . թ .) զիրա օնուն
 թէօվպէսի պու միսիլի իտի : Պու մատ
 տէնին իւզէրինէ պունտան ադտէմ
 սէօյլէտիյիմիղ քիֆայէթ էտէր : Ծիմ
 տի իքինճի շարթա պագալըմ . թէօվպէ
 սահիհ օլմաղա սալթ այարը խալիս օլ
 մադ եէթիշմէղ . թարթըսը տա նօդսան
 օլմամալը . եանի , սալթ ճանտան օլ-

տուղու եմիշմեղ, իլլա էօյլէ քեսքին
 օլմալը քի, քիշնին դալպինի կիւնահո-
 տան այըրըպ, սալթ կեշնլէրտէն
 եքրահ էթտիրմէք տէյիլ, կելէճէք վա-
 գըթտա պիր տահա իշէմէմէյէ տէ դա-
 վի նիյեէթ էթտիրմէլի: Պու նիյեէթ՝
 չոդ վարդապետլէրին գըսապնա կեօրէ՝
 պէլլի վէ աշիքեար օլմալը . չիւնքի ա-
 պաշսարհութիւնտան ասըլ մէրամ" դալ-
 սին պու նիյեէթի իլէ, կիւնահ քեար
 ատամ ֆիիլինի թասհիհ էթմէք տիր:
 Վէ տախի պու նիյեէթ կատարեալ
 զղջումտա օլտուղու կիպի, անկատար
 զղջումտա տա օլմալը տըր. վէ Ալա-
 հա տէօնմէք արզուսունտա օլան ճանա
 էն պիւյիւք կիւճլիւք պունտա տըր:
 Ահ նիշէ քիմսէլէր՝ անարակ որդի կի-
 պի՝ փէտէրլէրինին դուճաղնա վարը-
 յօրքեն, պու քեօշէտէ քենտիլէրին շա-
 շբըպ, կերի տէօնմիւշլէր տիր: Նիշէ-
 քիմսէլէր՝ պու նիյեէթէլէրի օլմատըղը
 իշն, խոստովանանքրարը նաֆիլէ, վէ-
 պէլքի սըբապղծութի էտիպ, էվլէլքին-
 տէն զիյատէ կիւնահա զարգ օլմուշլար
 տըր " պիր ճինս ատամ վար քի, քեն-
 տիլէրինի փաք զանն էտէրլէր, լաքին
 չիրքլէրինտէն եայգանմըշ տէյիլլէր „
 տէր առակտա (Ե. 12:) Պիր տէյիլ,
 իքի տէյիլ, կերէք դարը, կերէք էրքեք,
 կերէք ալա, կերէք էտնա, ձինս ճինս

քիմսէլէր վարքի , իշլէտիյիմ կիւնահը
 հէր զաման խոստովանանք օլուրում .
 կերչի պու կիւնահ պէնտէ չոդ սէնէ
 տէն պէրի տիր , լաքին տախմա խոստո
 վանանք օլույօրում տէյէրէր , վաքլէ^{նիյօրուղ} սանըրլար : Եօդ , եօդ . պէօյ
 լէ քիմսէլէր պիր տահա կիւնահ իշլէ^{մէմէյէ} սահիհ նիյեէթ իլէ խոստովա
 նանք օլմատրգլարընտան , խոստովա
 նանք օլմամըշ կիսի տիրլէր . վէ պէլքի
 տահա պէթէր , զերա էվմէլքի կիւնահ
 լարա պիր տէ սրբապղծութի կիւնահը
 դաթարլար : Ահ . օ մահշէր կիւնիւ
 աշըլաճադ ատալէթ տէ ֆթէրինի կեօ
 րէ պիլսէր , աճապա նէ դատար լայրգ
 սըղ խոստովանանքլար էսամէսի վար
 դայտ օլմուշ . նէ դատար լայրգսըղ
 արձակումլար իշարէթի վար եազրլ
 մըշ : Խոստովանահայրըն էօնիւնէ տիդ
 չէօրիւպ տէ , մեղա , փիւշմանըմ տէյէ
 րէր , կեօքսիւնիւ տէօյմէյլէ պիթմէղ . օ
 մեղայը սառւղ տա սէօյլէտի , յուղա
 տա սէօյլէտի . մասլահաթ՝ սէն ֆիկլիւ
 նի իսլահ էթմէքտէ տիր : Պազրլար
 վարքի , էտէ պիլիրսէմ . քեշքի էտէ
 պիլսէմ տէրլէր . լաքին իսէմ տէմէյլէ
 օլմաղ , էտէ պիլիրիմ տէմէլի . եօդսա
 տիլտէ օլուպ , իճրատէ օլմատրգճա ,
 թէմպէլ ատամըն իսթէմէսինէ պէնզէր
 քի , հէմ իսթէր , հէմ իսթէմէղ : Պու

պապտէ մուրատ մէթին օլմալը . աղզը
 նա զէհիր ալմամագ կիալի , պիր եիւք
 սէք եէրտէն աշաղա ախըլմամագ կիւ
 պի , եախօտ պիր ճէնքՃի էօլէճէյինի
 պիլիրքէն , այտղնը պաստըզը եէրտէն
 կերի ալմամագ կիալի , դավինիյեէթի
 օլմալը : Օնուն կիալի սէնին տէ նիյեէթ
 թին շէցլէ օլմալը տըր քի , հիչ պիր
 վագըթտա , հիչ պիր ֆըրսաթթ ըլա ,
 հիչ պիր սէպէպիլէ , նէ մալ դաղանա
 մագ , նէ պիր դաղատէն Կուրթուլմագ
 մինասիպէթլէրի իլէ մահացու կիւնա
 հա տիւշիւպ , Ալլահըն լութֆունու
 պիր տահա զայպ էթմէմէյէ գավիտուր
 մալը սըն : Պէն պիր տահա կիւնահա
 տիւշէճէք տէյիլ իմ տէյի քենտինի իւ
 նանտըրմագ լազըմ տէյիլ , զիրա օ՝ ագ
 լըն պիր ֆիիլի տիր.քի , օլաճագ ահվա
 լէ պաղլը տըր . սէն ֆագաթ մուրա
 տընա պաղլը օլանը էթմէլի սին . եա
 նի , պիր տահա կիւնահ իշլէմէմէյէ
 նիյեէթ գօմալը սըն : Պաղը պէտխույ
 լարը ատէթ էթմիշ քիմօէլէր՝ օ մուր
 տար կիւնահլարը էթմէյինճէ օլմաղ
 տէյի ֆիքիրլէրինէ գօմուշլար , պու
 սագաթ ֆիքը իլէ օ գավինիյեէթ օլուր
 մու . օլմաղ տէյի ֆիքիրլէրինէ գօտու
 դարը շէյի ճանտան իսթէտիքլէրինէ
 աղըլ եաթըր մը . պու ճիւմլէ իլէ
 շղունուն էթտիյի նիյեէթ պու սու

ըմթածէ տիր : Իմասի պիլքի , քենտիւնին հիշ պիր իշէ եարամաղ դուվվէ թինէ կիւվվնմէյիպ , Ալլահըն լուժ ֆինէ իւմիտ էտէրսէն , թապիաթ դուվվէթի իլէ օլմաղ օլան շէյ Ալլահըն լութֆի իլէ հէմ օլուր , հէմ գուայ օլուր : Էտէմէմ տէյի վէտիսէ էտէրսէն , կեօնիւլ ալքադլող լուա Ալլահա եալվար քի , սանա դուվվէթ վէրսին , եարտըմ էթսին , վէ սէնին օլանձա՛ դուվվէթինի պիր տէմտէ քի սէճէք՝ պու սագաթ ֆիքրի սէնտէն դալտըրսըն : Նիշէ քիմնէլէրէ չոդ պիւյիւք շէյլէր եափտըրան եափա պիլմէք իւմիտի տիր :

Հէր խոստովանանքա օ տաէթ օլմուշ մահացու կիւնահլար լուա կիթմէք՝ նիյեէթի դավի օլմատըրընա սահիհ խապաթ տէյիլ իսէ տէ , պէշարէօ կիպի տիր . խուսուսա խալահ օլմաղա պիր չարէսի արանմաղ , եխողտէն պիր թէպտիլք կեօրիւնմէղսէ . զիրա մուրատըն սահիհ օլմասընա խապաթ՝ իջրասընա լազըմ օլան չարէյի ամէլէ դօմադ տըր : Պիր շէյի սահիհ իսթէյէն ատամ՝ էտինմէնին եօլունու արար . պիր եապանի հայվան ավլայաճադ ատամ՝ տուղադ դուրար : Եօդ , էյէր օ կիւնահլարա էվլէքի դատար սըդ ախշմէյօրում տէրսէն , վէ պու պէլա-

տէն գուրթուլուալ, այաղլոմը պաղւ
 լայան քեօսթէյի գըրմագիչն, ճումնա
 երթէսի կիւնլէրի օրուճ թութայօ-
 րում, Ածածին եկեղեցիսինէ՝ պու
 նիյեէթ իլէ տախմա զիյարէթ էտիպ,
 իմնատընը տիլէյօրում. տուա քիւ-
 թապլարը օդույօրում. օ նիյեէթ իլէ
 ֆուգարայա սատագա վէրիյօրում. վէ
 պունլար կիպի խայր ամէլլէր իշլէյօ-
 րում տէրսէն, նիյեէթինտէն շիւպհէ-
 էթմէմ, վէ կիւնահա տիւշտիւյիւն՝
 սալթ ինսան զափլիյինտէն օլտու-
 դունու ինանըըըմ. յաքին տախմա օ
 կիւնահլար ըլա կելիպ, օ գոլայլըդ ըլա,
 օ ֆէրահըլա, օ հաճէթսիղիյ իլէ տիւ-
 շէյօրսան, եիւրէբտէն թէօվպէ էթ-
 տիյինէ, վէ Ալլահըն խթէտիյի կիպի
 կիւնահտան տէօնտիւյիւնէ աղլում
 եաթմագ. զահիրտէ կեօրիւնիւր՝ սու-
 րէթապիր եիւրէք աճըսըլա՝ եիւրէյիւ-
 նի փարալայաճաղընա, մարդարէնին
 տէտիյի կիպի, բուպանը փարալամա-
 տըլընը նէտէն անզլայըմ: Տիւն գօճա-
 սընը աղլայան տուլ գարը՝ պու կիւն
 սկիրինի տահա ալըպ, եէնիտէն կելին
 օլուրսա, տիւնքի աղլատըլընա ինա-
 նայըմ մը. սահիհ եաս էօյլէ չափուք
 պիթմէղ. եիւրէբտէն օլան կեօղ եաշը
 էօյլէ չափուք գուրումաղ: Պիր տիւշ-
 մէն խասմի իլէ պարըշտըտան սօնղբա,

էօլախւրմէք իշին թէքրար իւսթիւնէ
 կելիրսէ , տէրունինտէքի ղարադ ա-
 թէշինի սէօնտիւրմիւշ տէյիլ , իւս-
 թիւնէ քիւլ էօրթմիւշ իւմիւշ : Պիր
 եարալը՝ եարասընըն պաղընը չէօղ-
 տիւքտէն սօնղրա , թէքրար ճէքրահը
 չաղրը թիմար իսթէրսէ , պէս պէլ-
 լի ճէքրահաթը քեսիլմիշ տէյիլ , եարա-
 նըն իւսթիւնէ դապուդ պաղլամըշմըշ:
 իշմէ պու թէքրար թէքրար տիւշէն
 սէ ֆիլէր իալահ օլմատըղլարընտան ,
 խոստովանանքլարընը շիւպհէլի սայըպ,
 դօրգուալ թիթիրէմէլի տիրլէր . վէ
 խոստովանահայրլար պէօյլէ թէօվպէ-
 քեարլարտա ատէթտէն զիյատէ դօր-
 գու կեօրմէտիքձէ , նիյեէթէրինէ դօ-
 լայլը ըլա ինանմալը տէյիլլէր . վէ
 թէճրիւպէյէ դօյուալ , իդթիզա էտէր-
 սէ , արձակումու տախի կերի սղրադ-
 մալը տըրլար քի , պու միսիլլի կիւնահ
 քեարլարա պու եօլուն չօդ եարատը-
 զը վար տըր : Պիր հէքիմ հէր նէ դա-
 տար ուսթատ օլսա , պիր աղըր հիւմ-
 մանըն թէսքին օլմասընա՝ կիւնլէրինէ
 պէքլէր : Պու պապտէ “ չօգլար չաղ-
 րըմըշ տըր , աղլար սէշիլմիշ ” , ֆէհվա-
 սընը նբ վարդապետլէր պունա վէրիր-
 լէր . եանի , նբ տինէ չաղրըմըշ պուն-
 ճան ճանլարա պադարադ , աղ ճանլար
 սէլամէթ պուլուալ , չօդլարը ճէ հէն-

նէմէ տէօքիւլտիւյիւնէ սէպէպ պու
տուր տէրլէր : Նիշն . աճապա պուն
լար հիշ խոստովանանք օլմազլար մըր
մըր . խայր . քրիսթիյանլարտա խոս-
տովանանքսրդ էօլէն փէք աղ տըր .
ֆադաթ էյի խոստովանանք օլմատըր-
լարը իշն , վէ կիւնահտան իքրահ է-
տիպ , վագ կէչմէյէ սահիհ նիյեէթէրի
օլմատըրիշն : Զատիկ կելտի , ատէթ
տիր աէյի խոստովանանք օլուրլար .
որ օդոստինոսուն տէտիյի կիպի “ կիւ-
նահը քեսմէզլէր , արաաընը քեսէրլէր ”
այնիհի եասագ վագթինտէ կեճէ սի-
լահ ըլա կեզէնլէրէ պէնզէրլէր . զա-
պիթէ բասթ կելտիյի եէրտէ , սիլահը-
նը պիր պուճաղա սաղլար , դօլ կեշ-
տիքլէյն , եինէ իւսթիւնէ ալրը . զիրա
նիյեէթի՝ սիլահը պրազմադ տէյիլ ,
սաղլամագ տըր :

Խմտի սանա րէճա էտէրիմ , ճէննէ-
թի սէվէրսէն , պու նասիհաթլէրիմի
սիհուտէ սայմա , խղճահարլըդ տըր
տէմէ . իլլա էպէտի սէլամէթինէ էլ-
զէմ նաղարըլա գապուլ էտիպ խոս-
տովանանքա հաղրրլանտըրըն զաման
աճէլէ էթմէ . էյի հաղրրլըդ կեօրմէյէ
սանա եարտըմ էտէ պիլէճէք մէրհա-
մէթ սահիպինէ ճանի կեօնիւտէն սը-
զնն , վէ հէր շէյտէն զլյատէ պու նիյ-
եէթ դավիլինէ մուղայեէտ օլ , զիրա

Հեր շեյին պաշը օ տուր տէյէ պիլիքիդ.
վէ էպէտի սէլամէթիմիղ հագդընտա
հեր նէ գատար ի հիմամ էթսէք, չոդ
օլմաղ :

ՏՕԴՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՊԱՊ :

Պու նիյէկի սալը ինւնահպան սագընմագ հագ-
գընպա պէյէլ, իւս ինւնահըն սէպէոլերին-
պէն պախի սագընմագ իչին օլմալը պըբ :

|| Եյի խոստովանանք օլմամադտա օ-
լան էքսիքլիք՝ սալթ պու քեօշէտէ-
տէյիլ: Պու տէրեատէ նիչէ ճանլարըն
դարդ օլմասընա սէպէպ՝ սու ալթըն-
տա պիր ուղուրառուզ դայա տահա վար-
քի, խապէր վէրիմէյինձէ, կենդէրին
չարփըպ փարալատըրլար : Պու դազա
սէնին տէ պաշընա կելմէսին իչին, սա-
նա խապէրինի վէրէյիմ: Եռուգարտան
պէրի սէօյլէտիյիմիղ նիյեէթ՝ սալթ
կիւնահտան սադընմագ հագդընտա
տէյիլ, իւս կիւնահըն սէպէպինտէն
վէ թէ հլիքեսինտէն տէ սադընմագ իւ-
չին օլմալը տըր . խուսուսա թէ հլիքեսի
ետպըն օլտուղու սուրէթտէ : Անձագ
պէլքի պու սէօղլէր սէնին անզլատը-

զլն շէյ տէյիլ իսէ , քենախնի գօրդութ~
 մա . ֆաղաթ պիլ .քի , կլւնահ սէպէ~
 պի իքի տիւրլիւ տիւր . պիրի եադըն ,
 պիրի ուղադ : Եադըն տէտիյիմիզ օ
 տուր քի , քիշի պաղը վագըթտա , պա~
 ղը եէրտէ , պաղը այագտաշ ըլա պու~
 լունտուգտա , չօդքերրէ կիւնահա կիւ~
 րիր . վէ պու սէպէպ` կիւնահա փէք
 եադըն օլտուղու իշին , եադըն սէպէպ
 տէրլէր : Ուղադ սէպէպ օ տուր քի ,
 օ վագըթտա , օ սէրտէ . եախօտ օ
 այագտաշ ըլա չօդ տէֆ'ա պուլունուպ,
 կիւնահա տիւշտիւյիւ նատիր օլուր :
 Պու ճիւմլէ իլէ ուղադ սէպէպտէն տէ
 սագընմադ էյի տիր . Ալլահ էֆէնտի~
 միզին առակտա պույուրտուղու կիպի
 “ տուղագտան սագընան էմին օլուր ”
 կերչի պու պիր թէնպիհ տէյիլ տիր .
 վէ հէր տախմ սադընմադ միւմքին
 տէյիլ : Լաքին եադըն սէպէպտէն սա~
 ղընմադ թէնպիհ տիր . վէ սէպէպ քեն~
 աի իրատէթիմ իլէ իսէ , եա սէպէպի
 քենտիմտէն այըրմադ , եա պէն սէ~
 պէպտէն այըրըլմադ էլիմտէ իսէ , սա~
 ղընմասը թէնպիհ տիր . վէ պու~
 նիյեկ թտէ օլմայան քիմնէ՝ Ալլահըն
 լութիունու էտինմէյէ կեօնլիւ եօդ ,
 զիրա թէնպիհ էլէրինի թէքմիլ թութ~
 մայօր . հաթթա կիւնահըն եադըն
 թէ , հէրեսինտէն խօշլանտըլլը իշին , կիւ

նահը իշլէմերտէ տիր : Իստի նը վար-
 դապետլէրին պու հագ ֆէթվասընա
 պագընձա , կիւնահ սէպէպլէրի իշն-
 տէ միւթէմատի չալգանըպ , եխրէ-
 քլէրինի կիւնահտան դաթ'ա այրը-
 մայարագ խոստովանանքա սէյիրտիպ ,
 ճանլարընա տէվա օլածագ մէլհէմի
 զէհիրէ թէպտիլ էտէն ահմագլարը
 կեօրէն ատամ՝ պունլարըն քեօրլիւյիւ-
 նիւ աճըմասըն մը : Պիր կիւնահա սէ-
 նէլէր իլէ միւպթէլա օլան քիմսէ՝ խոս-
 տովանանքա օժուրտուղու դաման՝ օ
 կիւնահըն սէպէպլէրինտէն սագընմա-
 ղա դավի նիյեէթի վար մը սանըրսըն :
 Հաշա : Ֆիլան շէյի էտէրիմ ամմա ,
 կիւնահա կիրմէմ . Ֆիլան ատամ ըլա-
 դօնուշուրում ամմա , կիւնահ իշլէ-
 մէմ . Ֆիլան եէրէ կիտէրիմ ամմա .
 կիւնահտան սագընըրըմ , տէրլէր ամ-
 մա , սագընմագ սաթըրլարընա պիլէ-
 կելմէղ . Հաթթա շիմտի կերի շէքիլ-
 սէմ , դայթակղութի օլուր , եախօտ
 բամբասանքա սէպէպ օլուրում տէյէ-
 րէք , պին դատար վեսիլէ պուլուրլար :
 Եյ զավալը , բամբասանքա շիմտի սէ-
 պէպ սին , օ զաման բամբասանք . քեսի-
 լիր : Պու դատար դօրդուպ պիւյիւթ-
 տիւրլէրի դայթակղութի՝ պիր ադրա-
 նընը կիւճէնտիրմէմէք իշնա տիր . պիր
 աղ տա շէյթանըն իղլասը տըր քի , է-

ֆէնախմիղլին շէտիս թէնպիհինի ու
 նութտուրուր „ էյէր կեօղիւն սէնի
 դայթակղելէտէրսէ , ըրգար աթ . իքի
 կեօղ իւլէ ճէհէննէմ աթէշինէ տիւշ
 մէքտէն իաէ , պիր կեօղ իւլէ ճէննէթէ
 կիրմէն տահա էյի տիր „ տէյի պույուր
 մուշ տուր . եանի , օ շէյի կեօղիւն դա
 տար տախի սէվէրսէն , կիւնահա սէս
 պէպ օլտուղունու տույտուղունլա ,
 այրըլ , կերի տուր , հէր նէ դատար
 աճը տույաճագսան տա , պազմա “ չը
 դար ” եիւրէյինտէն այրը աթ . հէր
 տէֆա ֆէնա խոստովանանք օլուպ
 տա , մաիլ օլտուղուն սէպէպին եանը
 սըրա՝ պիր կիւն ճանընը տա , ճէննէթ
 իթինի տէ , ճէննէթին ճանլարընըն
 ահպապլղընը տա , վէ Ալլահընը պիւ
 լէ իթիրէճէյինէ , կիւնահըն սէպէպւ
 լէրինի շիմոխտէն պլատ տա , ճա
 նընը սէլամէթէ ըրգար : Հայ հայ . նի
 չէ քիմսէլէր կիւնահ սէպէպլէրինտէն
 սազընմագ տէյիլ , տիւրլիւ վէսիլէլէր
 ելէ եադլաշա պիւտիքլէրի դատար եա
 զըն վարըպ , եըլանը դօյունլարընտա
 սազլարլար : Պու միսիլլի ատամլարա
 զաղապ օլսուն իչին , Ալլահ էօյլէ խոս
 տովանահայրլար րասթ կեթիրիր քի ,
 եա իլմի օլմատըլընտան , եա քենտի
 լէր տէ օ սուտա օլտուղունտան , քեն
 տի հագլարընա իսթէտիքլէրի ուղուր-

սուղ էօզիւրլէրի՝ քենտիլէր տէ էլլէրէ
 էտիպ, հիշ թէ ֆիթիշէ կիրմէտէն, արա
 ձակումու պասըպ, քենտի տիւշէճէր-
 լէրի կիրտապա խոստովանորդիլէրի-
 նի տէ պէրապէր սիւրիւրլէրլէր: Խոս-
 տովանահայրըմ արձակում վէրիյօր.
 Փախտէսի նէ . սէնտէ լիյագաթօլմա-
 տըգճա, Ալլահ արձակում վէրմէղ.
 զիրա շէրիաթլարը ֆասլ էտէճէյիմ
 տէյի պույուրմուշ . տէմէք տիր քի,
 պու. հագսըզ շէրիաթլարը, պու էյի
 թէ ֆիթիշ օլունմատըդ տավալարը,
 լայրդսըզ եէրտէ վէրիլէն արձակում
 լարը թէ ֆիթիշ էտէճէք տիր . վէ “ նը
 շէյի քեօփէրլէրէ վէրմէն . ինճիյի տօ-
 մուղլարըն էօնիւնէ տէօքմէն ”, տէյի
 թէնպիհ օլունմուշ իքեն, պազը քեր-
 րէ նը խորհուրդլարը՝ աշիքեար կիւ-
 նահ իչինտէ եաշայան կիւնահքեար-
 լարտան պիլէ էսիրկեմէղէր: Աէ նիշէ
 խոստովանահայրլար պէօյլէ լայրդսըզ
 արձակումլար վէրտիյի իշին, քենտի
 կիւնահընտան պաշդա; էլին կիւնա-
 հընըն աղապընը՝ հայա ճէ հէննէմտէ
 շէքեյօր: Խմտի պադքի կիւնահըն սէպէ-
 պինի սէն քեօքիւնտէն քեսէսին . խոս-
 տովանահայրընըն էթտիյի թէնպիհի
 իճրա էյլէ . զիրա օ թէնպիհ խոստո-
 վանահայրըն տէյիլ, Ալլահըն տըր . օ
 թէնպիհի խոստովանահայր էմի էթ-

մէզ, ֆագաթ խաթրընա պրագըր :
Վէ էյէր կիւնահըն սէպէպինտէն սա-
դընման մութլագա դապիլսիղ շէյ
խէ, տուանը աբթըր, Ալլահուան
խմտատիսթէ, վէ կիւնահա դարշը դօ-
մանըն հէր վէճհ իլէ եօլունու արա .
եօգսա չօճուդլարըն ազատ դուշու կի-
պի՝ այաղընտա շէյթանըն ֆուրսաթ-
թէլի պաղլը իքեն, սէն դանատընլա-
թէօվպէքեարըդ հավալարընա ուչմագ-
նափիլէ տիր, ալտանըրսըն . վէ սօն-
դրա ալտանտըրընա աճըր աղլարսըն
ամմա, կեօղ եաշըն պօշա կիտէր :

Պունտան մատա դարտաշընա հէ-
լալ էթմէք, վէ դարտաշընըն ըրզնա
վէ մալինէ վէրիլէն զարարը էօտէմէք
նիյեէթլէրի տէ, կիւնահ սէպէպիլէ-
րինտէն կերի տուրմագ դատար դավի
օլմասը իգթիղա էթտիյինէ տաիր՝ պիլ-
մէտիյին վար ըսա, պիր քեամիլ խոս-
տովանահայրա պաղլանըպ, վէրտիյի-
նասիհաթլէրի իճրա էթմէք լազըմ
կելուիյինի՝ պու մահալտէ անղլաթ-
մալըրըր . լաքին սլունլար մալում
շէյլէր տիր, սէօյլէմէտէն անղլաշըլըր :
Փագաթ շունու պիլ քի, պու սօն
սէօյլէտիյիմ նասիհաթլար՝ մահացու
կիւնահ իշինտէ եաշայանլար հագգը-
նա տըր . մահացու կիւնահը օլմայան-
լար՝ հէր ներելի կիւնահը խոստո վա-

նանք օլմաղա պօրձլու օլմատքղլարը
կիպի, հէփիսինէ տէ փիւշման օլուպ,
նիյեէթ էթմէյէ պօրձլու տէյիլլէր. ան
ճադ պու նասիհաճլէրի ներելի կիւ
նահլարընա կեօրէ գուլլանմալը տըր-
լար : Պու Ճիւմէլէ իլէ ներելի կիւնահ
տա իշլէմէմէյէ, վէ հիշ օլմաղա էք-
սիք իշլէմէյէ նիյեէթ էթմէլէրի խօշ
օլուր . վէ էյէր պունա դանաաթ էթ-
մէյէն օլուրսա, թէօվպէսի վէ նիյեէ-
թի տահա դավի օլմադ իշն, կեչմիշ
կիւնահլարընտան փէք իքրահ էթտիյի
պիր կիւնահը թէքրար խոստովանանք
օլուպ, դավի նիյեէթ իլէ եիւրէքտէն
փիւշման օլսուն : Ֆիլ-հադիդա պու
պապտէ քիմսէ դանաաթ էթմէմէլի .
զիրաներելի կիւնահտան տախի իքրահ
օլունուպ, կերի տուրուլմաղսա, շ-
տունուն ու ֆաճրդ գուրտու կիպի,
կեմիրէ կեմիրէ ճանը զախֆլէտիր, վէ
վարա վարա մահացու կիւնահա տիւ-
շիւրիւր :

Օ՛ՆՈՒՆ ՃՈՒ ՊԱՊ

ԽՍԹՈՎԱՆԱՆՔՎԱՆՆ ԷՎԵԼ ԻՊԱՓԻՇԼԻ ՕՂՏՆԱ-
ՃԱԳ ՊՐՈՎ :

ԵՌԵԴԱՐԱՎԱՆ ԱԼԵՐԻ ԿԵՐԵՔ ԹԷՇՈՎԱԿ,
ԿԵՐԵՔ ՆԻՅԵԿԸ ՀԱՊԳԸՆՏՈՎ ԱԼԵՋԼԵՄԻՅԻ-
ՄԻՊ ԹԷՆԱՊԻՀԼԵՐԻ ՊՈԼԱյլըղըլա ԵՃՐԱ
ԷԺՄԻՐՄՆՔ ԵՎՈԼՈՆՏՈՎ ՄՈՒԽՄԱԹԱՐ

Տուա .

“ **Ա**պա էպէտի վէ դատըր ԱԱԱհ .
Եա ազամէթ վէ մէրհամէթ սահիպի
ԱԱԱհ . խաքիփայիննէ կելէն շու նամ
քօօր դուլա պիր նազար էյլէ : Սէն
պէնի քենտի սըֆաթընա եարատըրպ ,
հէր մախլուգու պէնիմ իշին եօդտան
վար էթտին . պէնի քրիսթիյանլար ա-
րասընա գօյուալ , պու նը տինի թանը-
մաղա լայըդ էթտին . վէ պու կիւնէ-
տէք ճանլումը վէ թէնխինիչէ տիւնեա
վէ ախրէթ թէ հլիքելէրինտէն էսիր-
կեյիպ սաղլատըն . նը աւազանտա պէ-
նի քենտիննէ էվլատ էտինիպ , խոստո-
վանութի վէ հաղորդութի խորհուրդ-
լարըլա , նիչէ քերըէ հէմ քենտիննէ

պանա վերտին , հեմ մուպարէք գա-
 նընըն սէվապլարընա պէնի հիսսէտար
 էթտին . վէ հէր կիւնահ իշլէտիյիմ
 անտէ՝ պանա զազապ էտէ պիլիրքեն ,
 հէր քերրէ պէնի թէօվալէյէ տավէթ-
 էթտին , վէ պունձա վագըթ պէրըէ-
 տին . Աէն պէնիմ խաթրըմ իշին ին-
 սան օլուպ , վէ էօյլէ ֆագըր ինսան օլ-
 տուն . պունձա մէշաղդաթ , պունձա
 րէզալէթ , վէ պունձա հալածանք չէր-
 տիքտէն սօնղըա , խաչ իւզէրինտէ , իրի
 խըրսըզ արասընտա էօլմէյի տախի իր-
 թիքեապ էտիպ , քենտի ազիզ էօմրիւ-
 նիւն պահասըլա պէնիմ էօմրիւմիւ
 սաթըն ալտըն : Զէյթին պազէսին-
 տէ պէնիմ դասավէթիմի չէրիպ , ա-
 ճընտան դան թէր տէօքտիւն . պէնիմ
 խաթրըմ իշին տիւշմէնլէրինէ ըուխ-
 սաթ վերտին քի , էլլէրինի պաղլայըպ ,
 քիմի էլլէլէ , քիմի այաղ ըլա սէնի
 տէօյիւպ թէփմէլէյէրէք , վէ կեօղլէ-
 րինի պաղլայըպ , մուպարէք եխողիւնէ
 թիւքիւրէրէք , սէնի խօրլայըպ խըր-
 փալատըլար : Պէնիմ իշին դամըլար
 ըլա տէօյիւլիւպ , քերիքլէրին կեօրիւ-
 նիւնձէյէտէք էթլէրինի փարալատը-
 լար . պաշընտա տիքենտէն պիր թաճ ,
 արդանտա՝ տէլի կիպի՝ պիր պէյազ
 չափութ ուլա խալգա կիւլիւնձ վէ
 մասդարա էտիպ , սէնի պիր ետրամազ

տան պէթէր սայարագ , եարամազը
 դուրթարը , սէնի էօլիւմէ մուսթա
 հադ կեօրտիւլէր . վէ իւղէրինտէ էօ
 լէջէյին խաշը սանա եխքլէտիպ , օմու
 ղնւնլա դողգողա տաղընա սիւրիւք
 էթտիլէր : Աէնի օրատա չըրչպլագ
 էտիպ , պին գատար քիւֆիւր վէ սիւ
 թէմ սէօլէյէրէք , բէղալէթ իլէօ խա
 շա կերիպ , իւչ էնքսէր իլէ ասա գո
 տուլար քի , օլանճա դանըն օ մուպա
 րէք եարալարընտան ագրպ , իւչ սաաթ
 զալիմ սիյասէթտէն սօնղըա , պէնիմ
 ճանըմըն սէլամէթի իչին , տահա զիյա
 տէ սիյասէթ վէ բէղալէթ չէքմէք ար
 զուսույլա , ազիզ ճանընը թէսլիմ էթ
 տին : Պու ճիւմըէ իլէ պէն նամքեօր
 ատամ՝ սէնին պունճա քերէմըէրինէ ,
 պէօլէ ազիմ մուհապպէթինէ՝ պօր
 ճում օլան թէշէքըիւրիւ էթմէտիյիմ
 տէն պաշդա , հէր էյլիյինի ինքեար է
 տիպ , էմրինի այագ ալթընա ալտըմ .
 նէ էթտիյին վատլէրէ իմթիպար էթ
 տիմ , նէ չէքտիյին մէշադդաթըն դը
 մէթինի պիլտիմ , վէ նէ տէօքտիւյիւն
 դանը , չէքտիյին սիյասէթի , վէ օ սիյա
 սէթլի էօլիւմիւնիւ սայտըմ : Պէօլէ
 նամքեօրլիւյիւն սէպէպին նէ իտի : Ա
 ճապա պիր պիւյիւք էյլիր էտինմէք իւ
 շն մի իտի . պիր էյեամ զէվզինի շը
 դարմագ իշին մի իտի : Հաշու . որշ

պիր շէյ իշլն խոի . կեշիմի պիր մուրա
 տար սէ ֆա իշլն խոի : Ա այ պահա: Աէն
 է ֆէնտիմէ , փէտէրիմէ , եարատանը-
 մա , վէլի նի' մէթիմէ , վէ սէպէ' պի իհ-
 եամա էթտիյիմ նամքեօրլիյիւ՝ տիւ-
 նեատէ հանկի դուլ՝ է ֆէնտիսինէ էթ-
 միշ : Աէնտէն կեօրտիւյիւմ պու էյլիք-
 լէրին պիր ձիւղ'ի փարչասընը պիր ին-
 սանտան կեօրմիւշ օլսամըտը , նէ շէ-
 քիլ թէշէքքիւր էտէճէյիսի պիլմէղ
 խոիմ : Սանա իսէ՝ էյլիքլէրինի պիլմէ-
 տիյիմտէն պաշգա , տիւշմէն նաղարը-
 լա պադայօրում : Լանէթ օկիւնահլտ-
 րա , լանէթ . հիշ իշլէմիշ օլմայայտը :
 Լանէթ օ զէվզէ սէ ֆայէ քի , պէնի
 սէնտէն այըրտը : Աէնին կիալի պիր է-
 պէտի էօմիւր փունարընըն խաթըրընը
 ինճիթմէքտէնի չէքմէյէ իրթիքեապ էթ-
 մէլի տէյիլ մի խոիմ : Ահ է ֆէնտիմ ,
 դապահաթիմի շիմտի պիլեյօրում . էթ-
 ալիյիմ նէ էտէպսիզլիք օլտուղունու ,
 նէ արշագ նամքեօրլիւք օլտուղունու՝
 շիմտի թանըյօրում . պունտան պիւյիւք
 խայընլրդ օլամաղ . սէնին հուղու-
 րունտա հէր դաղապա մուսթահագ
 ըմ , պիլիրիմ : Անճագ պէնիմ պուն-
 տան սօնղրա փիւշմանլրդտան դայրի
 չարէմ օլմատըրզնտան , տիւնեատէ-
 քիմսէլէրին եիւրէյինէ կելմէտիք ի-

քրահլող ըլա , հիշ պիր նըռուն տույա
 մատըղը եխւրէք աճըսըլլա փիւշման
 օլարագ , պու նամքեօրլիւյիւմլէ եըդ
 տըղըմ խաթրընը՝ եափմագ տըր ար-
 դում : Անձագ պու եխւրէք աճըսընը
 եխնէ սէնտէն պէքըլէրիմ . կերչի լայրդ
 տէյիլ իմ . կեօզիւմիւ սանա տօղրու
 դալտըրըպ , սանա փէտէր տէմէք հատ-
 տիմ տէյիլ , աֆվէ լայրդ տէյիլ իմ ,
 պիլիրիմ : Լաքին նէ եափա պիլիրիմ .
 կիւնահլէրիմի փաքլէյէճէք սէնտէն
 զայրի եօդ . հէման հուզուրունտա եէ-
 րէ դապանըպ , եարամաղլըղըմը իգրաբ
 էտիպ , սանա նիյաղ էթմէքտէն զայրի
 չարէմ եօդ : Պէն լայրդ տէյիլ իսէմ
 էֆէնտիմ , պէնիմ ուղուրումա տէօք-
 տիւյիւն դան լայրդ տըր . կիւնահքեա-
 ըըն թէօվպէսինի դապուլ էթմէյէ
 էթտիյին վատ լայրդ տըր : Իւմիտիմ
 օնտա տըր , աֆլիմի օնուն հիւրմէթի-
 նէ տիլէրիմ : Կերչի եխւզիւնէ պագը-
 լաճագ գուլ տէյիլ իմ , եա Ռապպի .
 Լաքին սէն պէնիմ կիւնահլարըմըն չօդ-
 լուզունա պագմա , նամքեօրլիւյիւմիւն
 պիւյիւքլիւյիւնէ դալմա , իլլա քենտի
 թիւքենմէզ մէրհամէթինին պիւյիւք-
 լիւյիւնէ պագ տա , պէնի եխւզտէն
 պրագմա : Սէն հէր էյլիյին փունարը ,
 էպէտիլիյին քեմալի դատըր Ալահ ,
 սէնին խաթրընը ինձիթտիյիմէ պիւ-

թիւն եխւրէքտէն փիւշման ըմ, վէ կիւ-
 նահլէրիմտէն իքրահ էտէրիմ. ձէն-
 նէթ ձէհէննէմ օլմասա պիլէ, սէն
 կիւնահտան իքրահ էթտիյին իշին,
 պէն տէ ճանտան եխւրէքտէն իքրահ
 էտէրիմ: Վէ պունտան պէօյլէ սէնին
 լութֆունլա էօմրիւմլւ թէպտիլ է-
 տիպ, սէնին խաթրընը երգմագտան
 ըսա, տիւնեատէ հէր օլանըմը Փիտա
 էտէյիմ: Անձագ պէն կիւնահ սէպէպ-
 լէրինտէն գաշմատրդնա, սէնին լութ-
 ֆունա նախլ օլամատրդըմը պիլտիյիմ
 իշին, պունտան սօնղրա սէնին լութ-
 ֆունու զայպ էթտիրէձէք սէպէպլէր-
 տէն կերի տուրուպ, կեչմիշ կիւն-
 լէրտէ պէնի շաշդըն կիպի տիւշիւրէն
 թէհլիքելէրտէն սադընմաղա նիյեէթ-
 էտէրիմ: Վէ պու նիյեէթլէրիմի գա-
 լիլէթմէք իշին, խոստովանանք օլուպ,
 ապաշխարութի աւագանընտա՝ կիւ-
 նահքեար ճանըմը սէնին գանընլա
 եայգամաղա կիտէյօրում. սէն քի քեմ-
 լիյէ գարըը էյլիք էտէրաին, չէքտիյին
 սիյասէթլէրին խաթրը իշին օլսուն,
 պանա լութֆունու վէրքի, օլաճաղըմ
 խոստովանանք լայրդ իւզրէ օլսուն. վէ
 պունտան սօնղրա հէր փորձութիուա
 պանա եարտըմ էտիպ, Փիրրիմի աչ,
 վէ գալպիմէ դուվլիթ վէրքի, պիրտա-
 հու կիւնահա տիւշմէրտէն խէ, էօլիւ-

միւմիւ իրթիքեապ էթմէք նիյէթինտէ-
գավի տուրայըմ։ “

ՕՆ ՊԻՐԻՆՃԻ ՊԱՊ

Խոստովանանչպա Է՞ն լառջւը օլո՞ն շաբելար։

Վոստովանանք օլմաղա իդթիզա
էտէն թէֆթիշի, փիւշմանլըղը, վէ-
նիյեէթի անզլաթտրդտան սօնղրա,
շիմտի էլինտէն թութուպ կեօթիւրիւր
կիպի . սէնի խոստովանութի ատեա-
նընա չրդարայըմ։ Լաքին իպթիտա օ-
տտեանտա օժուրածադ քահանայը-
պէշէլիմ։ Խոստովանահայրըն հիզմէ-
թի իրի տիր . պիրի հաքիմլիք, պիրի
հէրիմլիք։ Պու իրի հիզմէթի էյի իճրա
էթմէք իշին, խոստովանահայր օլան
ատամըն հէմ մէշրէպի փաք օլմալը ,
հէմ իդմի եէրինտէ օլմալը։ Զիրասաիր
խորհուդլարտա քահանանըն կիւնահ-
քեար օլմասը, իլիմոնէ ձահիլ օլմասը
խորհուդու ալանա քետէր էթմէղ .
լաքին խոստովանանք խուսուսունտա
էօյլէ տէյիլ . քահանանըն եա ջերմե-
ռանդութիու, եա իլմի նօդսան օլուր-
սա , էֆէնտիմլիլին տէ տիյի կիալիւքեօր

քեօրէ գլաղուղ օլուպ , իքիսի պէրտ
 պէր չուգուրա տիւշէրլէր „ : Վէ պու
 սէպէպ իլէ շէյթան պիր ճան զայպ է-
 տէ՛մէր իքեն , իքիսինի դաղանը . եա-
 նի , խոստովանորդիյի զայպ էտէ՛մէյի
 եէրտէ , խոստովանահայրը տա դաղա-
 նը : Պու սուրէթտէ խոստովանա-
 հայր արատըղըն զաման , թէնլէրինին
 սաղլըղնա մուգայեէտ օլանլար կիպին
 սէնտէ պիր ուսթատ հէքիմ պուլմաղա
 ճահտ էթմէլիսին : Պաղըլար վար քի ,
 պիր քեամիլ խոստովանահայր պուլմա-
 ղա ճահտ էթմէլ տէյիլ , հաթթա ուս-
 թալըղըլա պիր ճահիլինի արարլար .
 էօյլէսինի խոթէրլէր քի , եիւզէրինէ-
 վուրաճաղը դապահաթա էօղիւր պուլ-
 սուն , եիւզէրինէ կիւլսիւն : Վէ իլ-
 լէթլէրի նէ հալտէ օլտուղունու՝ քա-
 հանա անղլամասըն իշին , օպիր խոս-
 տովանանքտա պիր զայրի քահանայա
 կիտէրլէր : Լաքին սէնին մէրամըն էյի
 խոստովանանք օլմաղ ըսա , պէօյլէ-
 շէյլէրտէն սաղըն քէնտինի . Ալլահա
 տուա էյլէ քի , սէնին դարշընա՝ հալիւ-
 նէ լաղըմ օլաճագ պիր քահանա չը-
 դարսըն . մէ սէն քենտի թարաֆըն-
 տան՝ թանըտըղըն խոստովանահայր-
 լարըն արասընտան պիր էյիսինի ին-
 թիսապ էյլէ քի , շու իւչ ֆաղիլէթէ
 մալիք օլսուն , եանի , իւմ , ֆիրասէթ ,

վէ մէշրէպ փաքլիյի : Վէ տաիմա օնա
 խոստովանանք օլքի , պիլր ուսթա հէ-
 քիմ կիպի՝ սէնին սալթ իլլէթինի պիլ-
 մէք տէյիլ , իլլա թապիաթինի , վէ
 կեօնլիւնիւն խօշլանտըզը վէ խօշլան-
 մատըզը շէյլէրի անդլայըզպ , օնա կեօ-
 րէ հէմ օլան տէրտլէրինէ մինասիպ
 իլաճ , հէմ օլաճագլարըն էօճիւնիւ
 քեսմէյէ չարէ պուլա պիլսին : Խոստո-
 վանահայրըն էօնիւնէ վարտըզըն զա-
 ման , ինսան էօնիւնէ վարըօրում
 սանմա . իլլա էօնիւնէ վարտըզըն ին-
 սան՝ Ալլահըն ատեանընտա օթուլր-
 մուշ , հիւքմիւնիւ իճրա էտէճէք վէ-
 քիլի օլմաղլա , Ալլահըն հուզուրունա
 չըդայօրում դըյաս էյլէ քի , ճանընը
 պաղլայան՝ կիւնահ պաղլարընը չէօլ-
 տիւրէ պիլէսին . զիրա օ պաղլարը
 Ալլահուան դայրի՝ քիմսէ չէօզէմէղ :
 Վէ պէօյլէճէ հաքիմ հուզուրունտա
 էլլէրի պաղլը գապահաթլը կիպի, եիւ
 զիւն եէրտէ խոստովանանքընը պաշլա .
 Լաքին կերէք քի , եահուտի միլլէթինի
 գուրթարմագ իչին , արտաշէս փատիւ
 շահա՝ եսթեր նիյաղ էժտիյի զաման ,
 դոլթուղունա կիրէն իքի ճարիյէ կի-
 պի , սէնին տէ դոլթուղունտա կեօ-
 նիւլ ալչաղլըզըլա տօղրուլուգ , եա-
 նի , թէքմիլ իդրար սէնի գոլթուզ-
 լայալար :

Պու սուրէթտէ իլք շարթ՝ կիւնահ
 լարընը կեօնիւլ ալքաղլըղլա իդրար
 էթմէք տիր . վէ պու կեօնիւլ ալքաղ-
 լըղ՝ սալթ կեօնիւլտէն իպատէթ ,
 վէ եիւզտէն հիմապ կեօսթէրմէլըէ
 պիթմէզ . իլլա քենտինի գապահաթլը
 էտէրէք , էօղիւր , պէհանէ կեօսթէր-
 մէյէրէք իդրար էթմէլիսին . զիրա սէն
 օ մէջլիստէ շէֆաաթճը տէյիլ սին ,
 շիբեայէթճի օլմալըարն . շէօյլէ քի դա-
 սկահաթլէրինի քիւչիւլթմէյէրէք՝ տա-
 վայը օլտուղու կիալի՝ հաքիմէ , եանի ,
 խոստովանահայրա տօղրու անղլաթ-
 մալըարն քի , օ տա օնա կեօրէ հիւքմ
 էտէ : Պունտան դաթի նազար էլէ
 պէհանէ պուլմամալըարն . պէն էթմէզ
 խոիմ ամմա , դօր ուլա էթտիրտիլէր ,
 սէպէպ օլտուլար . վէ պունուն կիալի
 էօղիւրլէր իլէ քենտի կիւնահընը քիւ-
 չիւլտէ մէտիյինտէն պաշդա , էլին կիւ-
 նահընը տա մէյտանա շրգարըրսըն .
 վէ պէօյլէ էթմէն իլէ չոդ տէֆ'ա խոս-
 տովանանք օլտուղուն եէրտէ՝ խոստո-
 վանահայրընըն ինտինտէ էլլէրին ըը-
 զլնը պիւթիւն երգմազսան պիլէ , ա-
 տընը օլսուն՝ նաֆիլէ եէրտէ պօղար-
 սըն : Խմոի կեօնիւլ ալքազլըղլա՝ դա-
 սկահաթ պէնիմ տիր տէյի իդրար էյ-
 լէ . դապահաթլը պէն իմ , տինսիզլիք
 էթտիմ , եարամաղլըդ էթտիմ , կիւ-

նահը պէն իշլէտիմ. նէ եարանըն եօլ
տաշն գապահաթի վար, նէ սէպէ-
պին ասլը վար, նէ շէյթանըն սիւննիւ
վար, քեօլթիւլիւք սալթ քենտիմտէ-
տիր, կիւնահ իշլէտիմ, ապաշխարանք-
ընը չէքմէյէ հազըր ըմ տէյի՝ կեօ-
նիւլ ալբագլըղըլա սէն սէօլէտիքտէն
սօնղրա, խոստովանահայրըն սէօլէմէյէ
պաշլատըղը զաման, եինէ կեօնիւլ
ալբագլըղըլա տինլէ, լագըրտըրընը
քեսմէ, վէ թազիրինէ կիւճէնմէ. զիւ-
րա չըպանընը քեսէն ճէրրահըն էլինի
ըսըրմագ՝ գուտուվլուգ պէշարէթի
տիր: «Պագ շու ազղընլողա» տէր նը
բեռնառտոս «օգու վուրանա տարըլ-
մայան՝ եարասընա թիմար էտէնէ
տարըլլյօր»:

Խոստովանանքտա իբինճի շարթ՝ տօղ-
ըուլուգ, եանի, կիւնահլարընը օլ-
տուղու կիալի թէքմիլի իզրար էթմէք
տիր: Վէ պու շարթ՝ խղճմտանքընը
պիր էյի թէֆթիշ էթտիքտէ, ֆիքրինէ
կելէն մահացու կիւնահլարըն հէփի-
սինի՝ սալթ սէօլէմէքտէ տէյիլ, իլլա
հէր պիրինին սայըրանը վէ թարդընը,
եանի, պարագալարընը էթրաֆըլա
սէօլէմէքտէ տիր. զիրա կիւնահըն
թարդը՝ սուրէթինի թէպտիլ էտէր:
Սայըր հագգընտա՝ էյէր խաթըրտա
դա լմըշ ըսա, թէքմիլ սէօլէմէյէ պօրծ-

լույսուղ . Եօդ . կերէյի կիազի տիւշիւն .
տիւքաէն սօնզրա , սայըրաընը պուլամադ .
սադ , թախմինէն ֆիքրիմիզէ կելայիի
դատարընը՝ արթըրըպ էքսիլթմէյէրէք
սէօյլէմէլըլիլ : Ա է էյէր սայըրաընըն
չողլուղունտան՝ հիշ թախմին էտէմէզ
սէն , օ կիւնահը նէ դատար զաման ,
վէ նէ սըզլըդտա իշլէտիյինի սէօյլէ :
Միսալ , շու կիւնահը պիր սէնէ իշլէա
տիմ , վէ հէր կիւն , եախօտ հաֆլժա
տա իրի իւչ տէ ֆ'ա տիւշէրտիմ . պիր
տտամա պիր սէնէ զարագ թութտում ,
վէ հէր կիւն ինթիդամ ալմանըն եօ
լունու տիւշիւնիւրտիւմ . շու տիւք
քեանտա պիր սէնէ օժուրտում , տաի
մա միւշիմէրինին կեօղիւնիւ աչմաղա
պագարտըմ : Ա է էյէր պազը շէյտէ՝
դաստի օլմայարագ՝ էքսիք սէօյլէրսէն .
մանի տէյիլ , ունուտուպ սէօյլէյէմէ
տիյին կիւնահլար տա՝ սէօյլէտիրլէրին
է պէրապէր աֆլ օլուր :

Կիւնահըն թարզը հագդընտա , սա
նա՝ հիշ օլմազսա , կիւնահըն սուրէա
թինի թէպտիլ էտէնլէրի անզլա
թայըմ : Լաքին հանկիլէր տիր տէյի
սօրարսան , պու պապտէ՝ աղ լագըր
տըլա սանա պիր թէքմիլդանուն կեօս
թէրիպ , հէրքեօշէսի իլէ անզլաթմադ ,
եախօտ հէր քեսէ անզլաթա պիլմէք՝
զօլայ շէյ տէյիլ տիր : Փագաթ շու

դատար տէյէ պիլիրիմ քի , կիւնահըն
 թարդը՝ ագլէ նէ դատար աշխեար
 ֆարդը կեօրիւնիւրսէ , կիւնահ օ դա-
 տար թէպտիլ օլուր : Պունտան տա
 պիր շէյ անզլայամաղսան , իճրայէ տաիր
 օլան եէրտէ , շու եօլու թութա պի-
 լիրսին քի , չոդ շնւպհէլէրի հալլ էտէր .
 եանի , իշլէնէն կիւնահ դաչ ֆաղիլէ-
 թէ (առաքինութիւնա) դարշոյրսա ,
 կիւնահըն սուրէթի օնա կեօրէ թէպ-
 տիլ օլուր . միսալ , պիր ատամ խասմի-
 նի պրչաղ ըլա էօլտիւրիւրսէ , զէհիր
 իլէ էօլտիւրմէքտէն ֆարդը տէյիլ
 տիր . զիրա իրխախնտէ տէ կիւնահ սալթ
 պիր ֆաղիլէթէ դարշը տըր , եանի ,
 հագգա դարշը կիւնահ իշլէր , զայրի
 ֆաղիլէթէ տօդունմաղ : Լաքին քիլի-
 սէ իշխնտէ էօլտիւրիւրսէ , սօդագտա
 էօլտիւրմէք կիպի տէյիլ տիր . զիրա իշ-
 լէտիյի կիւնահ սալթ հագգա դարշը
 տէյիլ , տինէ տէ դարշը տըր . դարտա-
 շընըն էօմրիւնիւ էսիրկէմէյէ օլան
 պօրձունու պաստըլնտան պաշտա ,
 Ալլահըն էվինէ տէ վաճիպ օլան իք-
 րամը պասար : Կերչի պու տա ալէսսէ-
 վիյեէ պիր գանուն օլամաղ , պաղը կի-
 րիպ չրդաճագ քեօշէլէրի վար , լաքին
 օնլար իճրայէ տօդանըր շէյլէր օլմա-
 տըլնտան , պու դատարը էլվէրիր :
 Եօդ , էյէր կիւնահըն սուրէթինի

թէպտիլ էտէն քեօշէլէրի պունունլա
տա անզլայամազսան, սանա պիր նա-
սիհաթ վէրէյիմ էօյլէ էյլէ . ագլըն
սանա՝ կիւնահընը աղըրլաթաձագ հէր
նէ քեօշէ կեռովթէրիրսէ, հէփսինի խոս-
տովահայրա սէօյլէ տէ, դալպինի բա-
հաթ էյլէ : Պու պապտէ ագլը եէթիշ
մէյէնլէրտէ չող խղճահարլըգ էտէնլէր
վար . լաքին խոստովանահայր սանա
սօրուպ սօրուշթուրմաղլա . սէնին էք
սիքլիյինի թամամիար, սէն վէսվէսէ
էթմէ . վէ խոստովանահայրըն տա
թամամիայամազսա, Ալլահ էֆէնտիշ
միզ թամամիայրալ, սէնին խապէրին
օլմատրզը շէյտէ՝ տիգգաթ էթմէտիյին
թէնապիհլէրին իճրասընը սանա սօր-
մաղ : Ֆադաթ սանա շունու խապէր
վէրիրիմ քի, կիւնահը հէր էթրաֆըլա
խոստովանահայրա նագլ էթմէք՝ հէր
կիւնահտան զլցատէ՝ թէն կիւնահը
հագգընտա էլզէմ տիր . զիրա պու
կիւնահը իշլէյէնլէրին հէր պիրինտէ
պիրէր տիւրլիւ հալ վար քի, կիւնա-
հը պաշդա պաշդա սուրէթէ գօր, ար-
թըգ օնլարը պէն սէօյլէ մէմ, ումարըմ;
հէր քեսին խղճմտանքը քենտիյէ խա-
պէր վէրիր :

Պիր կիւնահը նէ դատար զաման-
տան պէրի իշլէյօրսուն տէյի խոստո-
վանահայրըն սօրարսա, ութանմա,

սէօյլէ . վէ օ սօրմատան էլլէլ՝ կերչի
 սէօյլէմէյէ պօրծլու տէյիլսին ամմա ,
 սէն սէօյլէ . զիրա աղ կիւնիւն խաս-
 թէլյի պաշդա իլաճ իսթէր , օթուզ
 սէքիզ երլլըդ քեօթրիւմիւն իլլէթի կիւ-
 պի՞ երլլանմըշ մարաղ պաշդա իլաճա
 միւհիժաճ տըր . օնա՝ թէքրար տիւշ-
 մէմէք իշին , տահա մինասիպ , տահա
 թէսիրլի նասիհաթլար վէրմէք իգթի-
 զա էտէր : Խասթա օլուպ , պիր հէ-
 քիմ չաղըրըրսան , իլլէթինի թարիփ
 էթմէյէ , սալթ պու կեճէ հարարէ-
 թիմ վար ըտը աէմէզսին ա , շու դա-
 տար այ տըր հարարէթ եագամը պրադ-
 մայօր տէյի՝ վաղթինի անղլաթըրսն :
 Շանընը տա սաղալթմադ իսթէրսէն ,
 խոստովանահայրընա տա էօյլէ անդ-
 լաթ : Աահիհ օլանը՝ սահիհ տէյի ,
 շիւպհէլի օլանը՝ շիւպհէլի տէյի սէօյ-
 լէ : Խուլասէի քելամ կիւնահ սէնին
 գալպինտէ նէ սուրէթտէ իսէ , տիւ-
 լինտէ տէ օ սուրէթտէ օլսունքի , սէ-
 նին պուրատա կեօրտիւրտիւյիւն շէ-
 րիաթի՝ էօլտիւքտէն սօնղըա էօթէ
 տիւնեատէ պօղտուրմազա սէպէպ վէր-
 միշ օլմայասըն , վէ քենտի թագսի-
 րաթընլա լայըդսըդ ալտըղըն արձա-
 կումու՝ ճէ հէննէմ աթէշի հիւքմիւնէ
 թէպտիլ էթտիրմէյէսին : Պու տօղըու-
 լուդ օլմատըդճա , խոստովանանք՝ խոր-

Հուրդ օլմատըղընտան պաշդա՝ սրբա-
 պղծութի օլուր . խոստովանանք օլմա-
 սան ֆէնա , օլսան տահա ֆէնա : Պիր
 մէշնուր սէրասքեր ասքերինէ մէճպու-
 րիյենթլէ ղայրէթ վէրմէք իջին “ եա
 եէնմէլի , եա էօլմէլի ” , տէր խորի : Օ-
 նուն տէտիյի կիպի՝ պիղ տէ ֆիքրի-
 միղէ գոմալըըդքի , եա ութանմայը
 եէնմէլիյիղ , եա էպէտէն էօլմէլիյիղ .
 եա տիւնեա իջինտէ պիր թէք ատամա
 կիւնահընը իզրար էթմէքաէ չէքիլէն
 ձիւղ’ի այլպը եէնմէլիյիղ . (վէ էօլէ
 պիր ատամա քի , հիշ պիր վէճհ իլէ լի-
 սանինտէն չրդարամաղ . սէնի աճըր ,
 տէրտինէ տէրման պուլուր . էօլէ
 պիր ատամա քի , տահա պիւյիւք կիւ-
 նահլար տինլէմիշ տիր) : Եա այլ-
 պը եէնմէլիյիղ , եա էպէտի էօլիւմ
 իւլէ էօլմէլիյիղ : Աօնդրա ձէ հէննէմտէ-
 էպէտէն չէքիլէճէք այլպ՝ տահա պաշ-
 դա շէյ տիր քի , նիշ ճանլար կիւնահ-
 լարընը տիւնեատէ էյի խոստովանանք
 օլմատըղլարը շաշդընլողա՝ շիմտի ձէ-
 հէննէմտէ պէտ տուա օդումագտա
 տըրլար . պէօլէ պիր ձիւղ’ի շէյ իլէ
 սէլամէթէ չրդա պիլիրքեն , էթմէտիմ
 տէյի խաթըրլարընա կելտիքձէ , եիւ-
 րէքլէրինէ նէ մըխլար պաժար . օ նէ
 եիւրէք աճըրը օլուր . օ նէ սէօնմէղ
 աթէշ օլուր . էօլքելէրինտէն քէնտի

քենասիլէրին եէրլէր : Աէն իսէ պիր
 ձիւղի խայր ամէլ իշէմէյլէ , պէօյլէ
 պիր ձէզատէն դուրթուլուրում մու
 սանըրսըն : Եօդ , եօդ . պիր ազ խայր
 ամէլ իլէ պիթմէղ . եա պու ութան
 մայր եէնմէլի , եա էպէտէն էօլմէլի :
 Սաղըն , օրուձլար թութայօրում տէ
 մէ . զիրա նաֆիլէ տիր . եա եէնմէլի ,
 եա էօլմէլի : Գամցըլար ըլա տէօյիւ
 նիւյօրում տէմէ . եա եէնմէլի , եա
 էօլմէլի : Վէրտիյին պօլ պօլ սատագա
 լարը տախի անմա . զիրա կերչի սու
 տադա էյի շէյ տիր . լաքին պունտա
 քիֆայէթ էթմէղ : Չիւնքի պիր պիւ
 յիւք կիւնահ տըր իշէմիշսին , տար
 տա սըն , եա օ ութանմայր եէնմէլի
 սին , եա ճանընտան վաղ կեշմէլիսին :
 Պիր մահացու կիւնահը խոստովանանք
 օլմատըդճա , հէրնէ էթսէն պօշ տուր,
 պիւթիւն տիւնեայր սատագա վէր
 սէն նաֆիլէ տիր . խոստովանանքըն
 եէրինէ հիշ պիր խայր ամէլ տօլտու
 րամաղ : Խմոխ աղիղիմ . էյէր սէն՝ մէ
 մուլիմ կիպի՝ ճանընը դայալ էթմէք իս
 թէմէզաէն , հիշ պիր սայընթը սայմա ,
 հիճապը , եիւղ գըղարթըսընը եէն ,
 վէ նը բօնավէնթուրանըն շու թէսիր
 լի նասիհաթինի թութ , խոստովա
 նանքա օժուրտուղուն զաման , խո
 թիտա էն ութանտըն կիւնահը սէօյ

Ե քի , շէյթանը եկյիթլյիլէ եէնէ-
սին . զիրա նագլ օլունուր քի , ոք հայր-
լարն պիրի խոստովանանք եէրինստէ
շէյթանը կեօրմիւշքի , հէր քեստէն՝
կիւնահ իշլէտիյի զաման ալտըղը հի-
ճապը՝ օրատա կեթիրմիշ կերի վէ-
րիյօր :

Օ՞Ն ԻՔԽՆՃԻ ՊԱՊ

ԽՍՀԱԳՈՎԱՆԱԿԱՆՔԱՆԻ ԱԾՆՂՐԻ ԱՆԴՎԵԼԵԿԵՄՐԸՆ
ԷԿԱՅԻՆ :

Եւնքի Ալլահ էֆէնտիմիդ ատա-
լիթ էթմէքտէն խսէ , մէրհամէթ էթ-
մէյի տահա զիյատէ խթէր . զիրա մէր-
համէթ քենտի զաթինին մաիլ օլտու-
դու շէյ տիր , ատալէթինի պիու քենտի
կիւնահլարըմրդ ըլա՝ իւղէրիմիդէ զօր-
ուլա չէքերիդ . անձագ Ալլահտա հէմ
ատալէթ հէմ մէրհամէթ թէքսմիլ օլ-
տուղունտան , ալէմին խտարէսինտէ-
էքսէրիյեա իքիաինի պէրապէր գուլլա-
նրը : Պի այնիյի ինսան դըսմը սօլ էլին-
տէն զիյատէ սաղ էլինի գուլլանմագ
խթէյիալ , ֆադաթ պիր տար վադըթ-
տա իդիսինի պէրապէր իշլէթտիյի կիւ-

պիր : Խմտի խոստովանանք ատեա-
նընտա Ալլահ էֆենտիմիղ մահացու
կիւնահըմըզը , վէ էպէտի աղապըմըզը
աֆվ էթմէյլէ , թիւքենմէզ մէրհամէ-
թինի կեօսթէրիր . Լաքին ատալէթինի
տէ իճրա էթմէք իսթէր . օնուն իշին
էպէտի աղապըմըզըն աֆվինտէն սօն-
դրա , ատալէթինէ տէ էօտէմէյէ պօրծ-
լու դալտըզըմըզը վաղիթլի աղապըն
պիւթիւնիւնիւ , եախօտ պիր միդտա-
րընը աֆվ էթմէյէ՝ պիղտէն պիր դար-
շըլրդ իսթէր . պու դարշըլրդ՝ ապաշխա-
րանք տէտիյիմիղ տիրքի , թէօվալէքտա-
րըն իւշիւնմիւ հիզմէթի տիր . Լաքին
եռւդարտա սէ օյլէտիքլէրիմիղ կիպի իդ-
թիզալլօլան շարթլարտան տէյլ , ֆա-
դաթ էքսիք շէյ պրագմամադ իշին տիր ;
Խմտի խոստովանանքը պիթիրտիյին
նպիրլէ , միաքինլիքտէն գուրթուլան սա-
մարացի տէօնիւպ կելիպ Յնա թէշէք-
քիւր էթտիյի կիպի , սէն տէ տէր ա-
դապքիլիսէնին պիր թէնհա թարաֆը-
նա չէքիլ , Յնա եիւրէքտէն շիւքը էյլէ-
քի , պիւթիւն դաննըլա սաթըն ալտը-
զը լութքու՝ շիմոի սանա պէօյլէ դօլայ
վէրիյօր . օնտան սօնդրա խոստովանա-
հայրըն գոտուղու ապաշխարանքը իճրա
էյլէ :

Ապաշխարանք հագգընտա սանա ի-
քի նասիհաթ վէրէյլիմ . պիրի՝ ապաշ-

խարանքընը օլա պիլտիյի դատար չա-
 փուք իճրա էյլէ քի , շնորհք իշինտէ
 պուլունման տահա սահիհ օլսուն ,
 խղմանքընտա մահացու կիւնահ օլ-
 մասըն . զիրա մահացու կիւնահ իշին-
 տէ ապաշխարանք էթմէնին սէվապը
 օլմատընտան պաշդա , կիւնահը պի-
 լէ վար քի , եէնիտէն պօրմ էտինմիշ օ-
 լուրսուն : Իքինմի՝ խոստովանահայրը-
 նա եալվար քի , ուսնա աղըր ապաշխա-
 րանք դօսուն . զիրա ապաշխարանք իշին
 թէնպիհ օլունան շէյտէ՝ քիշի քենտի ի-
 րատէթի իլէ էթտիյի խայր ամէլլէր-
 տէն զիյատէ սէվապ վար , օնլարտան
 զիյատէ մադպուլ օլուպ , հէր շէյտէն
 զիյատէ ֆախտէսի օլուր : Խոստովանա-
 հայրլար՝ կիւնահը աղ շէյ սայտըգլու-
 րընտան մը օլա , եօգսա թէօվալէքեարըն
 զախիմիյինէ պու խորհուրդ կիւմ կել-
 մէսին իշին մի օլա , ոք դանունլարտա
 փէք շէտիտ ապաշխարանքլար դօնմուշ
 կիւնահլարա՝ փէք խաֆիֆ ապաշխա-
 րանք վէրիրլէր . պունուն իշին սէն խոս-
 տովանահայրըն դօտուղու ապաշխա-
 րանքա դանաաթ էթմէ , քենտին տէ
 քենտի թարաֆընտան պիր աղ շէյ ի-
 լավիշ էյլէ . նիճէ՝ քի մովեսական օ-
 րէնքտէ՝ աթէշտէ եանաձադ դուրպան
 թէքմիլ եանմատըգ հալտէ քահանա
 քահանալըդ ըուպասընը սօյունուպ , օ

եանմայան փարչայը պիր թէմիզ եէրէ
 կեօթիւրիւպ, էվլէլքինտէն դըղղըն ա-
 թէշ իլէ սօն փարչասընատէք եագմա-
 լըյտը : Պու նազլիմտէն հիսուէ շո-
 տուր քի, սէնին ապաշխարանքըն պուն-
 տա թէքմիլ օլմատըգծա, իւղէրինտէքի
 թէնի սոյունուպ, պիր թէմիզ եէրտէ,
 եանի, քաւարանտա թէքմիլ էթմէլի-
 սին ամմա, տահա դըղղըն աթէշ իլէ :
 Պու միւլահաղալար ըլա՝ սէն ինչա
 Ալլահ էյի ապաշխարութի մէյվէլէրի
 շրդարըրսըն : Ապաշխարութիուն մէյ-
 վէլէրի իւչ շէյտէն իպարէթ տիր . օ-
 րութ, սատագա, վէտուա : Օրութ տէ-
 մէրտէն մէրամ թէնէ վէրիլէն է-
 զիյեէթ անզլաշրլըր քի, օնունլա թէնի-
 միղի Ալլահա սունարըդ . սատագա՝
 դարտաշրմըզա էթտիյիմիզ մէրհամէթ-
 ֆիիլէրի տիր քի, մալիմիզի Ալլահա
 վէրիրիզ . վէ տուա տէտիյիմիզ Ալլա-
 հա օլան իպատէթիմիզ տիր քի, օնուն-
 լա տա ճանրմըզը Ալլահա փիշքէշ է-
 տէրիզ : Էյէր պունլարըն հէվիսինի
 էտէրսէն, գուրպանըն թէքմիլ օլուր,
 վէրէճէք շէյին դալմաղ :

ՕՆ ԻՒԶԻՒՆՁԻՒ ՊԱՊ

Թակովութեան սօնղբա Ահարար ինահակա պիտա
մէմէնին չարէսի :

Ու էօվպէ էթմէքտէն մէրամասալիժ
կեշմիշ կիւնահլարը էօտէմէք տէյիլ, իւ-
լա կելէճէքլէրտէն տէ սաղընմադ տըր.
օնուն իջին թէօվպէսի սահիչ օլան ա-
տամ հէմ կեշմիշ կիւնահլարընըն ճէ-
զասընը չէքմէլի տիր, հէմ պիր տահա-
կիւնահա տիւշմէմէնին չարէսինի պուլ-
մալը տըր : Գուշլարտա հէփիսինտէն
միւլիսէլի վէ տուղաղա կիւճ տիւշէր
գուշ՝ պիրքերը տիւշիւպ տէ տուղադ-
տան դաշան տըր : Էյէր պիզիմ տէ
ճանըմըզ էօյլէ օլսայտը, կիւնահտան
սադընմաղա չոդ թէնպիհլէր իդմիզա
էթմէլ իտի . լոքին պիզիմքի էօյլէ
տէյիլ . տիւն տուղագտան դուրթու-
լան՝ պու կիւն եինէ էթրաֆընը տօլա-
շըր . պա՛րի պիր դաչ կիւն օլսուն . խայր.
պիր կիւն պիլէ կիւնահսըլ եաշայա-
մազ : Պու սուրէթտէ քիշի թէքրար
տիւշմէմէյէ պիր մէթին դուվլիթ քեսպ
էթմէլի, զիրա պու թէքրար տիւշմէք՝
քիշիյի էվլլքինտէն պէթէր էտէր .
շււնքի էֆէնտիսմիզին դուկաս աւետա-

բանիչուէ տէտիյի կիալի՛ շէյթան ըղդ-
տըղը ճանա պիր տահա կելիրսէ , եա-
լինը կելմէղ , պիլէսինձէ՝ քենտիտէն
պէթէր՝ եէտի տահա կեթիրիր , վէ
կիթտիքձէ ֆէնա էտիալ , ճանը թէհ
լիքեյէ դօր : Հայ հայ , հէր կիւն ձէ-
հէննէմ գափուսունու վարըպ չալան
ատամա՝ էլզէթտէ պիր կիւն տէ շէյ-
թանլար աչըպ իչէրի ալըրլար : Իմուն
պաղալըմ՝ պիր տահա կիւնահա տիւշ-
մէմէք նիյեէթինտէ դավի տուրմանըն
եօլու հանկիսի տիր : Հաղդիդաթ քիշե
կիւնահսըղ եաշամաղա՝ Ալլահըն մախ-
սուս եարտըմընա , վէ թէսիրլի իմուա-
տընա միւհիթամ տըրքի , օնունլա փոր-
ձութիա դարշը դօյուպ , կիւնահտա
տույուլան օ ճիւզի ֆէրահտան իպա
էտէ : Պու սուրէթտէ նիյեէթտէ դա-
վի տուրմանըն թարիդի՝ Ալլահըն օ
լութ ֆունու էտինմէնին թարիդի տիր .
վէ պու թարիդ իքի տիր . պիրի՝ սըդմա
հաղորդութի ալմագ , օպիրի՝ սըդմա
տուա էթմէք :

Ալլահ էֆէնտիմուլ դրախտը եա-
րաթտըղը զաման , պունձա կիւզէլ ա-
ղամլարըն արասընա պիր տէ էօմիւր
աղամը գօմուշ ուտու քի , ինսանլար
արատա պիր՝ օնուն մէյվէսինտէն եէ-
մէյլէ , դուվէթլէրի տախմա եէնիլէ-
նիսլ , ասլա էօլմէյէճէլէր իտի : Օնուն

կիպի եկեղեցի դրախտընտա տա պիր
 զայրի հօմիւր աղաճը վիշտա էթմիշ
 տիր քի , Ծապանի տիր , վէ մէյլէսի
 ճանըմըղա լութի հօմիւր վէրիր . պու
 աղաճ նը հաղորդութի խորհուրդու
 տուր : Պու նը հաղորդուիս սէյրէք եազ
 լաշան՝ կիւնահա տիւշէրսէ , հիշ էօղը
 էտէճէք հադդը եօդ : Խօյլէ քիմսէլէր՝
 շէրիաթլէրի կեօրիւլտիւյիւ զաման՝ ա
 ճապա նէ էօղը իրատ էտէրլէր . զաիֆ
 խոիմ , շէյթան կիպի զալիմ վէ զօրլու
 տիւշմէնէ դարշը զօյամատըմ մը տէր :
 Զաիֆ խոին իաէ , սանա գուվիճիթ վէ՛
 րէճէք մուալէճէյի ալսանայտըն . սեւ
 զանըմա եազլաշըպ , քենտինի թէնիմլէ
 պէսլէսէնէյտին . վար խմտի պէլանը
 չէք , տէյէճէք տիր էֆէնտիմիլ քի ,
 պունա հիշ դարշըլըդ եօդ “ հէր դապա
 համ՝ սահիպինին աղզընը թըգար ”
 տէտէքլէրի պու տուր : Պէյլէլէրին
 հէփիսիճանընը զայպ էթմիշ իաէ , քեն
 տի իրատէթի իլէ էթմիշ տիր : “ Նիշն
 տէրսէն . պիզիմ սէլամէթիմիլ իշն ,
 Յն էֆէնտիմիլին պրագտըղը՝ պէյլէ
 դոլայ , պէյլէ լէզիզ մուալէճէյի դուլ
 լսնմաղա՝ քենտի թէնպէլլիքլէրի իլէ
 տէվամ էթմէտիրլէրի իշն : “ Նէ բա
 պութասը շէյ տիր պու . նը ամըրու
 սիոսուն տէտիյի կիպի Քն պու էքմէյի
 կիւնտէլիք էքմէք տէյի իճատ էթմիշ ,

նիշէ քիմսէլէր երլլոդ էքմէյէ թէպտիլ
էթմիշլէր „ : Իմտի սէնին սոուգլուղու-
նա մէտար էթմէք իշին , խոստովանա-
հայրըն սանա սըդճա սրբութի ալմայը
ապաշխարանք դօսա , ֆէնա օլմազ : Լա-
քին խոստովանահայրըն էթմէղսէ , մի-
նասիպի իւղըէ՝ քենտինէ սէն հէքիմ օլ,
պու մուալէճէյի՝ հիշ օլմազսա այտա
պիր քերրէ , վէ միւմքին իսէ՝ տահա
սըդ ալմազա ճահտ էյլէ :

Կիւնահտան կերի տուրմանըն պիր
եօլու տա՝ եռւգարտա սէօյլէտիյիմիղ
կիպի՝ տուտ տըր : Տուա տէտիյիմիղ՝
Ալլահըն գատէրինին պիր ալաթը տըր
քի , հէր շէյէ դուլլանըլըր . զիրա Ալ-
լահ պիղէ հէր նէ էյլիք վէրէճէք օլսա ,
իսթէր քի , պիղ տիլէմիշ օլալլմ : Ճա-
նըմըլըն սէլսամէթինէ հէր իդթիզա է-
տէնի տիլէտիյիմիղտէ , տուամըլ գա-
պուլ օլունաճաղընը՝ էֆէնտիմիղ թէք-
րար թէքրար վատ էթտիյինէ կեօրէ ,
պիղիմ տուամըլ փէք թէսիրլի շէյ տիր
“ իսթէյին , ալըրսընըլ : Պէնիմ իսմի-
մէ փէտէրիմտէն հէր նէ իսթէրսէնիղ ,
սիղէ վէրիր : Պէնիմ իսմիմէ՝ հէր նէ իս-
թէրսէնիղ , օնու էտէրիմ : Տուատա
սըտդ ըլա հէր նէ իսթէրսէնիղ , ալըր-
սընըլ ” տէր : Տուա տէտիյիմիղ թէ-
սիրլի շէյ օլտուղունտան մատա , փէք
տէ դօլայ տըր . Փիլ-վադը պիր ֆադը-

բա՝ իսթէմէք կիսլի դոլայ շէյ վա՞ր մը .
 խուսուսա պիր միւրիւվմէթլի քիմնէ-
 տէն : Եօյլէ իսէ պուքեօշէտէն տէ էօղ-
 րիւմիւղ օլամաղ : Պու սուրէթտէ Աւ-
 լահըն լութֆունտա եաշայըպ, կիւնա-
 հա տիւշմէմէք՝ քենտի էլիմիզտէ տիր,
 չիւնքի Ալահտան իմտատ տիլէմէյլէ
 օլույօր . անճադ պու իմտատը հէմ
 տուրմայըպ տիլէմէլիյիղ, հէմ սըտդ
 ըլա տիլէմէլիյիղ, հէմ կեօնիւլ ալագ-
 լըդըլա . եանի, տուամըզըն կապուլ օ-
 լունմասընը՝ քենտի լիյադաթիմիզէ վէր-
 մէյիալ, իլլա Ալահըն քերէմինտէն, վէ-
 Ալահ վատինտէ տուրուր օլտուղուն-
 տան պիլմէլիյիղ : Պու տուա էթմէմէք-
 տէն տիր՝ պիզիմ հէր տախմ կիւնահա
 տիւշմէմիզ “ ույանըդ տուրուն տա
 տուա էտինքի, փորձութիա տիւշմէյէ-
 սինիղ „ տէր էֆէնտիմիզ : Պու տուա
 էթմէմէքտէն տիր՝ պիզիմ հէր ֆադըր-
 լըզըմըդ “ եօդուլ սունուղ, զիրա տի-
 լէմէզսինիղ „ տէր յակորոս առաքեալ-
 զաիֆսինիղ, զիրա դուվմէթ տիլէմէզ-
 սինիղ . խասթա սընըդ, զիրա սաղլըդ
 տիլէմէզսինիղ . հասըլը քելամ տուա
 տէտիյիմիզ “ ճանըմըզըն սէլամէթինէ-
 օլ դատար իդթիղալը տըրքի, քենտիյի
 Ալահա սիփարըշ էթմէյէնքիմնէ՝ սէ-
 լամէթէ չըգամաղ . վէ սօնունատէք մէ-
 թին տուրմաղա, տուատան դայրի չա-

ըէ եօդ տուր տէր նը օդոստինոս : Տի-
 նի թանըմագ Ալլահըն լոք լուժֆու
 տուր, Ալլահ է ֆէնտիմիղ օնու տուա-
 սըլ վէրիր . լոքին սօնունատէր մէթին
 տուրմագ լուժֆունու՝ տիլէմէտիքձէ,
 վէրմէզ : Վէ պիզի կիւնահա տիւշիւ-
 բէձէք փորձութիլարտա տուայա տուր-
 մագա օլ դատար պօրճլույուզքի, էյէր
 էթմէզսէք, տիւշէճէյիմիղ կիւնահան
 այրը՝ պիր կիւնահ տահա իշլէմիշ օլու-
 սուզ : Վէ եալընըլ Ալլահա տուա
 էթմէք տէյիլ, շէֆաաթճըմըլ օլան նը-
 լարըն ձիւմէսինէ, վէ ալէլ-խուսուս
 կոյս մարիամ վալիտէմիղէ նիյազ էթ-
 մէլիյիղքի, հէր քերէմի՝ Ալլահ պիղէ
 օնուն էլի իլէ էտէր : Խմտի օդումագ
 պիլմէյէն քիւմսէլէր՝ պու ազիզ վալիտէ-
 միղին պիքիրլիյի իղզէթինէ, վէ նը եր-
 րորդութիքենախիյի պիքիր սադլատըր-
 նա շիւքը էտէրէք՝ կիւնտէ իւչ հայր
 մեր վէ իւչ ողջոյն սէօյլէյիապ, կերէք
 ֆիքր իլէ, կերէք տիլ իլէ, վէ կերէք ա-
 մէլ իլէ կիւնահ իշլէմէմէյէ խմտատընը
 տիլէրսէ, չոդ ֆախտէսինի կեօրիւր . վէ
 էյէր կիւնտէ պիր դաշքերըէ էտէրսէ,
 տահա զիյատէ դուվվէթ պուլուր : Օ-
 դումագ պիլէնլէր քենտիլէրինի կոյս
 մարիամա սխիարըշ էթմէք իշին, շուն-
 տա վէրտիյիմ էօրնէք կիպի տուալարը
 էքսիք էթմէսինլէր :

“**Ե**աւ ոք կոյս մարիամ Ածածին,
 շիւնքի սանա սըղընան կիւնահքեարլա-
 րը սէն հիմայէ էթմէյէ իրթիքեապ է-
 տէրսին, պունտան սօնդրա սէնին հիղ-
 մէթինտէ սատըդ եաշամադ արզու-
 սունտա օլան՝ շու սէֆիլ գուլունա
 մէրհամէթ էտիպ, ազիղ էվլատընըն
 պէնիմ իշխն տէօբտիւյիւ մուպարէք
 դանըն հիւրմէթինէ, իմտատընը քե-
 րէմ էյլէ, վէ պէն պիր տահա մահա-
 ցու կիւնահա տիւշմէքտէն իսէ, տիւ-
 նեանըն ուգուպէթինի պաշըմա եաղ-
 տըր: Եաւ մերհամէթլի վալիտէ, պուն-
 տան սօնդրա դօմա քի, հադ շէրիաթ-
 ձըմ օլան Ալլահըն զազապընը՝ պուն-
 տան զիյատէ իւղէրիմէ տալիթ էտիպ,
 պիր կեշիճի սէֆայլա էպէտի աղապլար
 սաթըն ալամ: Հադիգաթ կեշէն էօմ-
 րիւմիւ քեօր կեշիրտիմ: Եաղըդ, եաղըդ.
 Ալլահըմըն պանա պունձա քերէմլէր
 էտէն՝ թիւքենմէզ մէրհամէթի իշխն,
 քենտիյի հէր շէյտէն զիյատէ սէվէճէք
 իքեն, պէօյլէ նամքեօր օլտուղումա՝ եա-
 ղըդ քի շիմտի կեօղլէրիմտէն դան եաշ-
 տէօբեմէյօրում: Սէն եաւ միւրիւվլէթ-
 լի շէֆաաթձըմ, քենտի սէվապլարըն

Հիւրմէթինէ՝ կիւնահլարըմըն աֆվինի
պանա ալը վէր . վէ պու դալան պիր
դաշ կիւնլիւք սէ ֆիլ էօմրիւմտէն սօն .
դրա , պանա պիր խայըրը էօլիւմ ալը
վէրքի , կելիազէննէթտէ էպէտէլա .
պատ սէնինլէ շաղ օլուպ , սանա թէ .
շէքքիւրլէր էթմէյէ նախլ օլայըմ :

Անձագ Ալլահ էֆէնտիսմիղին պիր .
տէն իսթէտիյի սալթ տուա տէյիլ տիր .
ույանըդ տուրմամըզը տա թէնպիհ է .
տէր . եանի , ֆիիլ իկէ չալըշմամըզը տա
իսթէր : Աբ օդոստինոսուն տէտիյի կիւ
պիր , էլտէն կելէնի էթմէլիյիլ , կելմէյէ .
նէ Ալլահտան լութք տիլէմէլիյիլ :
Պու սուրէթտէ մէթին տուրմազա
իդթիզալը իքի թարիգինիլ տահա վար .
Պիրի կիւնահըն սէպէպինտէն գաչմագ
տըր : Շամ պիր նաղիք շէյ իքեն , տէ .
միրտէն զիյատէ տայանըր , էյէր գը .
րըլմագ թէհլիքելէրինտէն էյի մուհա .
ֆազա օլունուրսա : Քեղալիք քիշի քեն .
տիյէ կիւլինմէյիալ , թէհլիքելի սօհպէթ .
էրտէն , աջդ մէշրէպ եարանլարտան
ուղագ տուրուրսա , կեօղիւնիւ վէ տիւ
լինի՝ զէմանէտէ էտէպսիզլիքտէն իապա .
րէթ օլան լիսանտէն սադընըրսա , տէ .
միրտէն զիյատէ տայանըր : Աադըն ,
ասլա՝ պունտա թէհլիքէ եօդ տուր տէ .
մէ . իօյլէ արատա՝ տիրէք կիպի մէթին՝
նիչէ նըլար տէվըիլմիշ տիր . գամըշ կիւ

պի էյիլէն պիր կիւնահքեար նէ օլմաղ :
 Ըու գատար զաման տըր կիւնահ իշէ-
 մէմիշիմ տէրսէն . օ գատար զաման
 կիւնահ իշէմէմէյլէ , կիւնահ իշէմէդ
 մի օլոռում սանըրարն : Պիր պարտագ
 չոդ զաման գըրըլմամաղլա , գըրըլմաղ-
 լըգ քեսպ էթմէդ . եխնէ թօփագ տըր ,
 նաղիք շէյ տիր , պիր եէրէ տօդանտը-
 ղըլա գըրըլըր : Քեղալիք պիր ատամ
 տա կիւնահա տիւշմէք թէհլիքեսինէ-
 կիրտիքլէյն , տիւշէր . խուսուսա սա-
 գընա պիլիպ տէ սաղընմաղսա . դիրա օ
 զաման նէ քենտի գուվիմէթի իլէ տայա-
 նա պիլիր , նէ Ալլահ մախսուս եար-
 տըմ էտէր :

Վէլ - Հասըլ կիւնահտան սաղընմա-
 նըն օպիր թարիղի տէ քենտի չալըշմա-
 մըլա պագար , օ տա պու տիւնեատէ-
 էօմրիւմիւղիւն դըսսալըզը , վէ օ պիր
 աիւնեատէ կիւնահքեար ատամըն շէ-
 քեճէյի աղապլարը հագգընտա ֆիքիր
 իշէթմէյլէ օլուր : “ Աղըպէթինի տիւ-
 շիւն տէ , հիշ կիւնահ իշէմէղսին ” , տէր
 Ճողին որ : Ֆիլ - Հադիկա էօլէճէյիմ ,
 եանի , տիւնեատէ օլան էն աղիո շէյլէ-
 րիմտէն , տօսթլարըմտան , ագրապալա-
 րըմտան , մալիմտէն , զէվզիմտէն , բա-
 հաթիմտէն , վէ թէնիմտէն տախի այ-
 րըլաճաղըմ տէյի տէրինճէ տիւշիւն-
 տիւքտէ , կիւնահ իշէմէյլէ քիսմին ճանը

չերեր . հեր շեյինի պրադրոլ , թօփրադ
 ալթընտա գուրտլարա նաֆադա օլա-
 ճաղընը , վէ շնմտի խպա էթտիյի խայ-
 ըը իշէմէյէ արթըդ վադիժի օլմայաձա-
 զնը , վէ իշլէտիյի շէրբի էօտէմէյէ չա-
 րէ պուլամայաձաղընը միւլահազա է-
 տէն ատամ կիւնահ իշլէյէ պիլիք մի :
 Պունլար հաթթա փէք ազվագըթտա
 օլաձադ տըր . չողա վարմազ , պիր կիւ-
 նիւն կելէճէք քի , սապահը օլաձադ ,
 լաքին աղշամընը կեօրէմէյէճէքսին .
 եախօտ ագշամըսը սաղ օլաձադսըն ,
 լաքին սապահընա եէթիշէմէյէճէքսին .
 վէ սալթ եագըն վագըթտա սանմա ,
 էճէլին՝ պէլքի պաշն ուճունտա տօլա-
 շրյօր , պէլքի օմուղունա գօնմուշ , սէն
 տույմայօրսուն : Օ զաման զէվդ սէֆա
 սէնին նէնէ եարար . պիւյիւքլիւյիւն ,
 թիճարէթին , թէտպիրլէրին սանա նէ՝
 ֆախտէսի օլուր : Շնմտի պու սաաթ-
 տա էօլէճէք օլսան , շու իշլէտիյին կիւ-
 նահլարը իշլէմէմիշ օլմազա նէ վէրէ
 պիլիբրսին : Շու դատար զայ էթտիյին
 վադիժին պիր սաաթինի , հաթթա պիր
 տէմինի՝ օ արատա դաչա ալա պիլիբ-
 սին : Էյ վահ , էյ վահ . ճէնսէթի է-
 տինմէյէ խայր ամէլ իշլէմէտէն , էճէլ
 կեճէսի սէնի պասարսա , նէ եխրէք
 աճըսը չէքեճէքսին . պէլի և կեճէ օլ-
 տու , իշլշլէճէք վադիժ եօդ „ : Զիր-

քեւ պուլանմըշ խղճմտանք ըլլա ԱՎԼՄ-
 հըն հուզուրունա չըգըպ, պունճա իշ-
 էնմիշ կիւնահլարըն, իհմալ օլունմուշ
 խայր ամելլէրին, դապուլ օլունմատրդ
 իլհամլարըն, վէ պունճա նամքեօրլիւ-
 յիւն, խըանէթին, վէ նը խորհուրդ-
 լարուա էֆէնտիմիզին մուպարէք դա-
 նընը խօրլամանըն ձէվապընը վէրմէք
 նէ կիւճ մասլահաթ օլաճադ տըր քի,
 քենսաի պիզի հիշուէն եարաթմըշ իքեն,
 պիդ քենտիյի հիշ իշին խօրլայըպ, շէյ-
 թանըն խաթմընը քենտի խաթմընտան
 զիյատէ սայմըշը: Պէօյլէ էօրֆլիւ հա-
 քիմտէն գորդմայան քիմ. քիլիսէնին էն
 ազիմ նըլարը պիլէ գորդմուշ տուր:
 Ճէր քեսին էպէտի տէվլէթինի, եա-
 խօտ էպէտի նէքպէթինի՝ տէօնմէզ
 նութգույլա հիւքմ էտէճէք՝ պէօյլէ
 պիր ատալէթ սահիպի հաքիմին խաթ-
 րընը՝ պիր ատամ չըլղըն օլմատրդ-
 ճա՝ նիճէ երդա պիլիր: Օ հաքիմ
 սանա պիր լանէթ օգուստ, նէ
 դաման խայր կեօրէ պիլիրսին. սէ-
 նի պիր քերըէ ճէհէննէմ հափսինէ
 հիւքմ էտէրսէ, դափուլարըն սանա
 պիր տահա քիմ աչա պիլիր. եախօտ
 սէնի պիր կեօրմէյէ, պիր ճիզվի թէ-
 սէլի էթմէյէ՝ քիմին կէլիր: Խայալ
 էյլէ, օ նէ մուսիպէթլի հալ տըր:
 Պիր քեսիք եէրինտէն չըգարսա, նէ

չերիլմէղ աղըըլար վէրիր . եա պիր
 ճան Ալլահընտան էպէտէն այրը գա-
 լըրսա , օնուն աղըըլար նէ տէրէճէտէ
 օլուր . իլլաքի պիր քեսքին աթէշ ի-
 շինտէ , ատիլ Ալլահըն՝ կիւնահլար
 զազապը իշին իմաս էթտիյի սիյա-
 սէթլէր իշինտէ օլուրսա . վէ նէ գա-
 տար զաման . հիշ սօնու եօդ էպէտի .
 շէօլէքի քիշի կեօղիւնիւն եաշըյլա պիր
 տէրեա տօլտուրմուշ օլսա , եինէ պու
 շէքիլէճէք էպէտիլիյին պիր տէմի պիլէ
 կեշմիշ օլմաղ : Պու հադ մատոէլէ-
 րէ նիսպէթ՝ եինէ կիւնահ իշլէյիպ
 տէ , պիր սէֆու ըիւյասըյլա էպէտի
 ճէֆալար սաթըն ալան քիմ օլա պի-
 լիր : Զավալլը յովսաթան , պապա-
 սընըն էմբինէ գարշը՝ օրուճուն պօ-
 զուպ , պիր աղ պալ եէտիյի իշին , էօ-
 լիւմիւ հիւքմ օլունտուգտա “ աղա-
 ճըդ պալ տաթըլպ եէտիյիմ իշին , շիմ-
 տի էօլիւյօրում ” , տէյի աղլայըրպ ֆի-
 ղան էթտի : Եա տիւնեանըն պիր աղ
 թաթլուսընը տաթմադ իշին , էպէտի
 աճըլար շէքէճէք ատամըն հալի նիճէ
 օլուր . պիր էպէտի էօլիւմ , վէ աթէշ
 իշինտէ պիր էօլիւմ . վէ պիր աթէշքի ,
 եադար ասլաթիւքեթմէղ , վէ եանար
 ասլա թիւքենմէղ : Տիւնեանըն հէր
 զէվգինի իճըա էթմէք իշին , պիր կե-
 ճէճէք պիր եանմըշ ֆըրըն իշինտէ

տուրմայը՝ կեօղիւնէ եհտիրէ պիլիրմիւ
 սին . տէյմէտէ : Օնա տէյմէտէ տէ ,
 տահա պիւյիւք գաղայէ քենտինի նաև
 սրւ սալա պիլիրսին : Աէ պիլիրսինքի ,
 էճէլ՝ եայընը կերմիշ , օդունու ֆըր
 լաթաճադ օլուպ , իլք իշէտիյին կիւ
 նահ սօն կիւնահըն օլմայա : Թռէքրար
 կիւնահա տիւշէրսէն , օլա պիլիր քի ,
 խոստովանանք օլմազա վագրթ պուլ
 մայասըն . եախօտ վագրթ տա պուլ
 սան , եիւրէյինտէ իդժիղաէտէն աճը ,
 վէ նիյեէթինտէ լազրմ օլան գավիլիք
 օլմայա . վէ էթտիյին նամքեօրլիւք՝ Աւ
 լահըն մէրհամէթ դափուլարընը դա
 փամըշ օլուպ , էօլիւմ սաաթինտէ
 շէյթանա գոլայլըդ ըլա դարշը դոյա
 ճադ եարտրմարտան մահրում օլա
 սրն : Պէլքի էօյլէ օլմազտէյի ումար
 սան . եա էօյլէ օլուրսա , հալին նիճէ
 օլուր : Աիչէլէր սէնին կիալի էօյլէ օլ
 մազտէմիշ տէ , էօյլէ օլմուշ , հալա
 ճէհէննէմտէ եանայօրլար , վէ էպէւ
 տէլ ասլատ եանաճագլար : Եիւղ
 ղուրուշլուդ պիր իրատ , պիր ալլշ վէ
 րիշ , եախօտ պիր զայրի պաղարլողն
 օլսա , էօլիւմ սաաթինտէ մահացու
 կիւնահ իշինտէ պուլունմայաճաղընը
 պիլտիյին գատար պէլքինէ կիւլէնիպ ,
 պաղարլողա կիրիր մի իտին : Ճէհէն
 նէմտէ պէլքիյէ կիւլէնմէտիք դաշ . քիւ

շի վար . Ճէ՛հէննէմէ տիւշէնլէրին հիշ
պիրի՝ տիւշէճէյինի մէմուլ էթմէղ
իտի . հէփիաի խոստովանանք օլուր ,
Ճէննէթէ կիտէրիմ տէր իտի : Եցլէ
օլտուգտան սօնղըա , կել սէն շիւպհէ-
սիդ օլան եօլու թութ . եօդսա էյէր
պէլքիյէ տայանըր տուրուրսան , զա-
րարլը չըդարսըն „ Ճէննէթէ կիրմէք
իսթէրսէն , Ալլահըն թէնպիհլէրի-
նի թութ „ , տէմիշ էֆէնտիմիդ . Ճէ-
հէննէմէ կիթմէմէք իսթէրսէն , եօլու
պու տուր , Ալլահընըն էմրինի թութ :

Ադրէպին զէհիրինի՝ հէքիմլէր ա-
դրէպ իլէ քեսթիրտիյի կիպի , կիւնա-
հը տա քեսթիրմէյէ փէք թէսիրլի ի-
լաձ կիւնահ քենտի տիր . էյէր դավի-
տին կեօդիւյլէ տիդգամթ օլունուրսա :
Օնա պինակէն պու պապտէ սէօյլէյէ-
ճէյիմ միւլահազար սէնին իշինէ չոդ
եարար :

ՕՆ ՏԵՕՐՏԻՒՆՑԻ ՊԱՊ :

Թաքար հիւնահա տիւշմէք էջին , Ահօվկնէ-
չեար արամա հիւնահըն աշբուշւ պէսան
օլունուոր :

“ **Կ**իւնահը քիմ անղլար “ տէր
դավիդ մարգարէ : Պու քեօթիւլիւք
տէրեասընըն տիպինէ քիմ էնիպ տէ ,
պիլ մահացու կիւնահըն նէ տէրէճէ-
տէ ֆէնա շէյ օլտուղունու անղլայա
պիլիր : Կերչի պունա նէ ինսանըն
ազը էրէր , նէ մէլէյին ամմա , չիւն
քի պու մէլունուն եիւղիւնէ քիմսէ
տիդդաթլի պագմատըլը իշին “ Հէր
կիւնահ իշլէյէն ձահիլ տէր “ ֆէհ-
վասընձա , թանըմայարագ դալպինէ
դապուլ էտէյօր , հէր պիրիմիզ պու
մուրտարըն եիւղիւնտէն կերէյի կիպի
իքրահ էթմէք իշին , օլա պիլտիյի դա-
տար թանըմաղա ձահոտ էթմէլլիյիզ :
Ածաշունչուն իշինտէ եիւղ եէրտէն
զիյատէ , կիւնահքեարա տէլի տէր .
հադիդաթ կիւնահքեարլար օլ դատար
ազըլսըզ տըրլար քի “ էթտիքլէրինի
պիլմէզլէր ” : Պունա պինահն կերէք
կեշմիշ կիւնահլարընտան իքրահ էթ-
տիրմէք իշին , կերէք նիյեէթինէ մէթա-

նէթ վէրմէտիյին հալոէ , թէքրար
տիւշէճէյին կիւնահլարտան սէնի սա-
դընտըրմագ իշին , պու միւլահաղա-
լարէ թէքթիպ էտէլիմ քի , սանա
ֆախտէլէրի չոդ օլա պիլիր : Իպթիտա
կիւնահը քենտի հալինտէ միւլահաղա-
լիմ . սօնդրա թարզընը , եանի , պա-
րադալարընը վէզն էտէլիմ . օնտան
սօնդրա էսէրլէրինի , վէ սօնունտա ճէ-
լալարընը տիւշիւնէլիմ :

Կիւնահ պիր մուրտար շէյ օլուպ ,
սօն տէրէճէտէ ալչագլրդ օլմասը ,
սալթ պիր աղամէթ սահիպի Ալլահը
խօրլայըպ , խաթրընը երգար դապա-
հաթ օլտուղու իշին տիր : Պունա պի-
նաէն Ալլահ նէ դատար սէվիլմէյէ
լոյրդ ըսա , խաթրընը երգան կիւնահ
տա օ դատար իքրահ օլունաճագ շէյ
տիր . վէ նիճէ քի Ալլահ հէր նէ դա-
տար սէվիլսէ , տահա զիյատէ սէվիլ-
մէյէ լայրդտըր , էօյլէ տէ կիւնահտան
հէր նէ դատար իքրահ օլունսա , աղ-
տըր , տահա զիյատէյէ մուսթահագ
տըր : Վէ կիւնահ ըլա Ալլահը խօր-
լամագ՝ պիր դաչ տիւրլիւ տէյիլ տիր ,
ֆագաթ Ալլահ ըլա կիւնահը պիր
պիրինէ րուպար էթմէք տիր . օնուն
իշին դապահաթ տահա պիւյիւք օլուր:
Խայալ էյլէ քի , պիր ատամ կիւնահ
էշէյէճէյի զաման , Ալլահ քենտի

թէնպիհլէրի իլէ պիր եանընտա տուր
 մուշ “ կիւնահ օլան շէյի իշլէմէ . խըր-
 սըղլըդ էժմէ . զինա էժմէ ” , վէ պու-
 նուն կիալի թէնպիհլէր էտիպ , օ ատամ
 տա կիւնահա ըիզա վէրմէզսէ . քենտիյէ
 էպէտի իւճրէթլէր վատ էտէր . վէ
 էյէր կիւնահա տիւշէրսէ , սէնին պաշ-
 տիւշմէնին օլուրում տէյէրէք , էպէտի
 աղապլար ըլա գօրդուտուր : Օպիր
 եանընտա շէյթան՝ թէրլիֆ էժտիյի
 սէֆայը կեօսթէրէրէք , Ալլահ կիւճէ-
 նիր խմիշ , սէնին նէ վազիֆէն . կիւճէ-
 նիրսէ քեյֆինէ պադսըն . սէն շիմտի
 զէվգինի չըգար տա , ուղաշմայը սօն-
 դրա տիւշիւնիւրսիւն տէր : Օ ատամ
 օ արատա կիւնահա ըիզա վէրիրսէ , նէ
 եափմըշ օլուր : Ալլահա արդասընը
 տէօնիւալ , սէնի սայմամ տէմէք տէյիլ
 մի . նէ ճէննսէթինէ իթիպարըմ վար ,
 նէ ճէհէննսէմինտէն դօրդարըմ , նէ
 դաղապընը սայարըմ . պէն զէվգիմէ
 պադաճաղըմ , շէյթանըն սէօղիւնէ
 ույուալ , մէզադընը իճրա էտէճէյիմ
 տէմէք տէյիլ մի : “ Ալլահ քիմ տիր
 քի , սէօղիւնիւ տինլէյիմ ” տէր՝ հէր
 կիւնահ իշլէյէն ատամ . վէ էյէր փա-
 րաւոն կիալի տիլի իլէ սէօյլէմէզսէ , ա-
 մէլի իլէ սէօյլէր : Ալլահը պիր տէրէ-
 ճէտէ խօրլամագ տըր պու քի , թէ-
 համիլւլ էթմէյէ Ալլահըն սապըը կիւ-

պի՝ պիր թիւքենմէղ սապրէ միւհիժաճ
 որը : Իմտի պիր մահացու կիւնահըն
 քեօթիւլիւյիւնիւն էօլչիւսիւշուտուր,
 եանի, պիր ալքադ մախլուգ՝ “ հէր
 չյէ գատըր պիր Ալլահը՝ քենտի
 մուրտար մէղագընտան աշաղաթութ-
 մագ տըր ” : Իշխէ Ալլահըն խոթրը-
 նը երդմադ շունտա տըր քի, կիւնա-
 հը իշլէյէն ատամ տիւրլիւ րէզալէթ
 իւէ Ալլահը խօրլայրալ, դանիել մար-
 դարէնին քիթապընտա եազըլը օլտու-
 դու կիապի “ հէր եիւզոէն գապահաթ-
 իշլէր ” Ալլահ էմը սահիապի իքեն, էմ-
 բինէ իթաաթ էթմէղ, գապահաթ-
 իշլէր . Ալլահ քենտի էֆէնտիսի իքեն,
 վաճիալ օլան իբրամը ինքեար էտէր,
 գապահաթ իշլէր . Ալլահ քենտի աղը-
 պէթի իքեն, օ գատար մուհապակէթ-
 իլէ վատ էթտիյի մութլուլուղու իշ-
 եկրինէ գոմաղ, գապահաթ իշլէր .
 Ալլահ քենտի եարատանը իքեն, քեն-
 տիյէ վէրտիյի վարլըզը, աղը, ֆիրա-
 սէթի, վէ աղատէլիյի՝ Ալլահա գար-
 շ չէվիրիր, գապահաթ իշլէր . Ալլահ
 քենտի դուրթարընը իքեն, նէ տէօք-
 տիւյիւ գանա միւրիւվլիթ էտէր, նէ
 էօլիւմիւնիւ սայար . Ալլահ քենտի հա-
 քիմի իքեն, նէ շէտիս հիւքունտէն գօր-
 դար, նէ էօրֆիւնտէն, վէ նէ աղապ-
 լարընտան . Ալլահ քենտիյէ տօսթ-

իքեն, տօսթլուղունա իթիպար էթ-
 մէյիալ, լութֆունուն շէրէֆինտէն
 եխւղ չէվիրիր. Ալլահ քենտի փէտէ-
 րի իքեն, էվլատլրդ բիւթպէսինի բէտտ
 էտիպ, միրասընտան վաղ կեշէր “Հէց
 եխւզտէն դապահաթ իշլէր”, կիւնա-
 հը տահա սէրպէսթ իշլէմէք իշին, ափու-
 պուլմագ իւմիաինէ կիւլէնիալ, մէր-
 համէթինի խըրփալար, դապահաթ-
 իշլէր. Ալլահըն պու դատար իքրահ
 էթտիյի կիւնահը՝ քենտիյէ զօր ուլա-
 սէյր էթտիրիպ, քերէմինի ալքաղլար,
 դապահաթ իշլէր: Ալլահըն դուտրէ-
 թինի եասագ էթտիյի ֆիիլէրէ դուլ-
 լանըպ, դուտրէթինի խօրլար. կիւնա-
 հա դարշը՝ Ալլահըն ալէսսէվիյեէ վէր-
 տիյի նիշէ դաղապ էօրնէրէրինէ նիս-
 պէթ կիւնահ իշլէմէլէ, Ալլահըն ա-
 տալէթինի սայմաղ, դապահաթ իշլէր.
 Ալլահըն պիզէթագտիր էթտիյի հէմ
 նիղամը, հէմ օ նիղամըն նէթիձէսինի
 պօղմաղլա, Ալլահըն դատէրինի խօր-
 լար, դապահաթ իշլէր. Ալլահըն էպէ-
 տիլիյինի վարընձա սայմաղ, զիրա Ալ-
 լահըդ, վէ Ալլահըն իղղէթի, վէ ա-
 ղամէթի, վէ պիւթիւն տէվլէթի եր-
 դըլըր շէյ օլսա, կիւնահ օնու պիր տէմ-
 տէ երդարտը. խույասաի քելամ կիւ-
 նահ իշլէյէն ատամ Ալլահըն հէր
 դուտրէթ վէ սիֆաթինի խօրլար խըր-

կալար “ հեր Եիւղտէն դապահաթ-
 եցէր ” . Ալլահըն թապիաթէ իհսան
 էթտիյի էյլքլէրի , քերէմ էթտիյի
 լութֆլարը հէփ Ալլահա դարշը չէ-
 վերիր . շէօյլէ քի Ալլահտա մէվճռուտ
 նէ դատար քեմալիյեէթ վար ըսա , վէ-
 հէր քեսէ այրը այրը , վէ ամմէյէ պիր-
 տէն՝ կիղլի վէ աշկքեար՝ էթտիյի քե-
 րէմլէր նէ դատար ըսա , կիւնահտա
 օլան քեօթիւլիւք տէ օ դատար տըր .
 անի , նէ սայըսը վար , նէ էօլչիւսիւ :
 Վէ պու սէօյլէտիքլէրիմ թէմէլսիղ
 միւլահազալար տէյիլ տիր . կիւնահ
 ըլա Ալլահըն խաթրընը երգմագ հագ-
 դրնտա , քիլիսէնին վարդապետլէրի
 հէփ պէօյլէ սէօյլէր : Օնտան դաթի
 նազար , նբ քիթապլարտա Հոգին նբ՝
 Բապպանի վէ հագ սէօղլէր իլէ պու
 աշկքեար էտէպսիղլիյի վէզն էտիպ ,
 անձախպ վէ թէսիրլի թապիրլէր իլէ
 մէրրուհլուղունու պէյան էտէր : Եսաի
 մարդարէնին աղղոյլա , պիր եէրտէ
 “ էվլատ պէսլէտիմ , մէրթէպէյէ էր-
 տիրտիմ , օնլար պէնի խօրլատըլար ” , (ա)
 տէյի շիքեայէթ էտէր : Պիր եէրինտէ
 տէ պէօյլէ էտէպսիղլիյ իլէ քենտիյէ
 դարշը ճէնքլէշէն տէլիլէրին քիպրինէ
 ֆօտուլլուղունա տայանամայը “ Պա-
 նա դարշը դուտուրտուղուն զաման ,
 պանա նիսպէթ էթտիյին ագըլըլլլը

զը անղլատրմ, մաղրուրլուղուն գու-
 լաղլսիա կելտի „ (լէ) տէր : Կիւնահ
 քեար ատամ Ալլահըն էն աղլու գու-
 տրէթլէրինի խօրլար „ Ալլահըն քե-
 րէմ, վէ սապը, վէ թէ համիլուլ, խա-
 զինէլէրինի խօրլատրողնը սայմանլ մը
 սըն „ տէյի սօրար սողոս առաքեալ
 (Հռովմ. Է.) Սիրաք տա „ Ալլահ գօր-
 դուսունու սայմատը „ տէր (Է.) եղե-
 կիել տէ „ Ալլահըն ատալէթինի այագ
 ալթընա ալտը „ տէր : Երեսի որդս
 րէնին աղջըլա, կիւնահքեար ատամը
 աշրդընտան ուսանմըշ գարըա պէն-
 դէտիպ „ Պիր գարը՝ աշրդընը խօրըա-
 տրզը կիալի, խօրաել էվլատլարը պէնի
 խօրլատը „ տէր (Է.) Պօղոս առաքեալ
 տէր քի, կիւնահիշէյէն ատամ „ Ալ-
 լահըն էվլատընը այագ ալթընա ալլր.
 վասիյեէթ օլան գանընը հարամ էտէր.
 յութ ֆու բու հունա սէօյէր .... Ալլա-
 հըն էվլատընը քենտի իշէրլէրինտէ-
 թէրրար խաչա քրդարըրլար „ վէ մաս-
 դարայա ալլոպ „ զէվզէնիրլէր „ :
 Պունլար հէփ՝ Ալլահըն մահացու կիւ-
 նահտան նէ տէրէճէտէ ինճինտիյինի
 պէյան էտէր քի, կերէյի կիալի միւլա-
 հազա օլունսա, պիր նը ճանըն տէտիյի
 կիալի, պիր եանտա աթէշ տէրեասը,
 ո պիր եանտա պիր մահացու կիւնահ
 օլսա, մահացու կիւնահը պէօյլէ թա-

նըսրդտան սօնղբա , հէր քես օ տէւ
 րեայէ աթըլըպ , թէրբար գարայէ ըր-
 պըլտա , օ մուրտար ճանավարըն վիշն-
 չէսինէ տիւշմէքտէն իսէ , աթէշին իւ-
 մնտէ եիւզէր եաթըր : Ըստի անղլա-
 պըն մը Ալլահըն էվլատը նիշին ինսան
 օլտու . քենտի աղամէթինի պու դա-
 տար ալքադլայըպ “ քենտի քենտիյի
 հիշէթտի ” վէ պունձա րէզալէթի ,
 պէջէ սիյասէթլէրի իրթիքեապ էթ-
 անցէն նիշին իմիշ . անղլատըն մը . Քնուն
 սէ վապլարը օլմատըզմա , սալթ պիր
 մահացու կիւնահըն երգուըզը՝ Ալլա-
 հըն խաթըրընը եափմագ՝ գապիլսիղ
 շէյ իտի : Պիր մահացու կիւնահ ալ ,
 թէրազինին պիր կեօղիւնէ դօ (լաքին
 թէրազին ախրէթ թէրազիսի օլսուն ,
 զիրա տիւնեա թէրազիլէրի պօղուդ-
 նուր) օպիր կեօղիւնէ տէ պիւթիւն-
 նըլարըն խայր ամէլլէրինի , մէշադ-
 դաթլարընը , կեօղ եաշլարընը , օրուն-
 լարընը , վէրտիքլէրի սատագալարը ,
 էթտիրլէրի տուալարը , վէ պինլէրձէ
 պին նահատակլարըն դանընը , վէ
 պիւթիւն մէլահիքենին աշդընը , վէ
 սութանլարը օլան կոյս մարիամըն սէ-
 վապլարընը գարշըլըդ դօ , պունլարըն
 հէփիսի պիր եէրտէ , պիղիմ իշլէտիյի-
 միլ պիր մահացու կիւնահա տէնէ
 օլամազ . հաթթա Հագթաալա կեօք-

տէքի երլտըղլարըն ջոդլուղու դատար՝
 եւնիտէն տիւնեալար եարաթսա , վէ
 իշէրինի հէփ նբ ճանլար ըլա տօլտուր
 սա , օնլար տա պին սէնէ միւթէ մատի՛
 սալթ աղլայըպ տուա էթսէլէր , եինէ
 պիր մահացու կիւնահըն զէրրէսինի
 էօտէյէմէղլէր . վէ պունլարըն ճիւմիէ .
 սի , վէ պունլար ըլա պէքապէր տահա
 սայըսըղ խայր ամէլլէր օլսա , Ալլահըն
 ատալէթ թէրազիւնտէ՝ տիւնեա եիւ
 զիւնտէ իշլէնմիշ էնքիւչւք մահացու
 կիւնահա տէնկ օլամատըղընտան պաշ
 դա , պիր հէյպէթլի տաղա դարշը՝ պիր
 քիւչիւճէք դում տանէսի դօմագ ռա
 տար պիլէ օլմազ : Կիւնահա տէնկ՝ ան
 ճագ Քնուն խացըտըր . Քնուն սիյա
 սէթի , Քնուն էնքսէրլէրի տիր . օ ա
 զիմ պօրճու՝ անճագ Քնուն դանը
 էօտէր . պու պապտէ ինսանլարըն պիւ
 թիւն խազինէլէրի պօշ տուր . հայ
 ճէ հէննէմտէ օ մահուտ զէնկինին
 պունճա սէնէտէն պէքի արդուլէյիպ
 տէ՞նաիլ օլամատըղը պիր տամիա սու
 յու պիլէ՝ պիղէ ալլ վէրէմէղլէր : Պէլ
 քի սէն պունա թատճճիւպ էտէրին .
 պէն տէ պէօյլէ հագ խապաթլարանիս
 պէթ՝ կիւնահ իշլէմէյէ ճէսարէթ է .
 տէր ատամ պուլունտուղունա՝ տահա
 զիսատէ թատճճիւպ էտէրիմ : Ճէմ
 քըիսթիյան ըմ տէմէք , հէմ էօյլէ

եաշամագ՝ զօդ աճախալ շէյ տիր . եա
ատընը տէյիշ , եա մէշրէպինի :

Մահացու կիւնահը քենտի հալին .
տէ պագարագ , պու սէօյլէտիյիմ՝ քեօ .
թիւլիւյիւնիւն պիր կեօլկեսի տիր :
կել շիմտի թարզնա պագալըմ քի ,
աղըրլըղընը տահա նէ գատար արթը .
ըըր : “Քենտիյի եարատանա՝ նիսպէթ-
էտէն քիմ տիր ”, քի էպէտի ազամէ-
թինի՝ պէօյլէ գօրգուսուզ այագ ալ-
թընա ալմաղա ձէսարէթ էտէյօր :
“Թօփրագ չամուրունտան պիր պար-
տագ ”, տէր եաաի մարդարէ (խն) :
Սամթ չամուրտան եափըլմըշ տէյիլ ,
թօլ ռւլա եօղրուլմուշ , եինէ թօլ
օլաճագ , վէ Ալլահըն ինտինտէ՝ եօդ
կիպի պիր ինսան տըր . չաքին Ալլահ-
տան զիյատէսի իլէ քերէմ կեօրմիւշ ,
չօշիւսիւղ դուտրէթի իլէ եարատըլ-
մըշ , ազիմ գատէրի իլէ պէսլէնմիշ ,
տէրէճէսիզ մուհապպէթի իլէ , վէ
չքիլմէզ տէրտ վէ մէշագգաթ ըլլա
ռաթըն ալընմըշ , մլրտութի աւաղա-
նընտա էվլատ օլմուշ , դաչ տէֆ’ա
նը խորհուրդլարա հիսսէտար դըլլն-
մըշ , դանըլլա դանմըշ , թէնի իլէ
տոյմուշ . էօյլէ պիր ատամ կիւնահ
մը իշլէսին . նէ նամբեօրլիւք տիւր օ :
Պիր տինսիզ , պիր փութփէրէսթ-
էթմիշ օլսա , պէլքի էօղը կեօթիւրիւր

Եկրի օլա : « Պահա՞ տիւշմենիմ պէտ
տոււա էթմիշ օլսա, ֆէպիհա „չքեյլիմ,
լաքին պիր քրիսթիյան, լաքին սէն
“ պէնիմիշ պիր ճան օլմուշ ատամ ,
պէնիմ սէրասքերիմ , վէ պիլիմձէ
թաթլը թաթլը թատամ սիւրմիւշ ա-
շինամ ” Ալլահընըն ըուհունա հիս-
սէտար օլմուշ ատամ . Քնուն պայրա-
ղընա եաղըլը ճէնքճի . Քնուն եաղըն
տոսթու , վէ էվինին ատամը . վէ դաշ
տէֆ'ա Քնուն սօֆրասընտա պէրւ
պէր թատամ էթմիշ ատամ . պու չէ-
քիլիր շէյ մի տիր : Պիր տինսիղ կիւ-
նահ իշլէսէ , տէր նը օդոստինոս , ճէ-
հէննէմէ մուսթահագ տըր . լաքին պիր
քրիսթիյան կիւնահ իշլէրսէ , ճէ հէն-
նէմէ տէյիլ , իլլա քենտի իշլն մախ-
սուս եափըլմըշ , նաբուքոդոնոսորուն
ֆըրընը կիափի , եէտի դաթ զիյատէ եան-
մըշ , եէտի դաթ զիյատէ ալէվլի , պիր
պաշգա ճէ հէննէմէ մուսթահագ տըր
քի , եէտի դաթ զիյատէ դուտուրմուշ
շէյթանլար՝ եէտի դաթ զիյատէ էզի-
յեէթլէր էտիպ , եէտի դաթ զիյատէ
իւմիտասիղլիք իշլնտէ , եէտի դաթ զի-
յատէ շէյթանի սիյասէթլէր չքելէր
տէտիյինէ հաղղը վար :

Լաքին , աճապա կիւնահ իշլէյէն
քրիսթիյան էքսէրիյեա էօմրիւնիւ պիր
դաղատէն դուրթարմագ իշլն մի իշ-

էր . Եախօտ հիշ տէյիլ իսէ՝ պիր շան ,
 եա պիր տէվլէթ էտինմէր իշին մի իշ-
 էր : « Ա՞ մինասխալէթ . հիշ իշին իշ-
 էր , հիշ իշին : Ալլահ էֆէնտխմիլ
 եղեկիել մարդարէնին աղղոթլա շիքեա-
 յէթ էտիպ “ պէնի պիր առւճ արփայա ,
 պիր փարչաճըգ էքմէյէ սաթարլար-
 ոը ” տէր : Չօդ քերրէ պիր ատամըն
 խաթրընը երգմատըլսմըլ պիր ճիւղ’ի
 շէյ իշին , Ալլահըն խաթրընը երգարըզ
 ագճէ իլէ ալմադ իզթիզա էթսէ , պիր
 հապալէ վէրմէտիյիմիլ մէալարդ պիր
 շէյ իշին , պիր ճիւղ’ի քեար իշին , Ալ-
 լահըն լութ ֆունու կերի աթարըզ :
 Գալպիմիզին ալքագլող’ իշթէ պու տէ-
 րէճէլէրէ վարըր : Ալլահըն իզգէթի-
 նի այագ ալմընա ալմադա ճէսարէթ
 էտէր , հէր էմրինէ ասի օլուրուղ ,
 հէր քերէմինէ նամքեօր օլուրուղ . վէ-
 լտէն կելսէ , պաշընտաքի թաճը պիլէ
 չքեր ալըրըլ . վէ պունլարը պիզէ էթ-
 տիրէն՝ նէ զօր տուր , նէ մէճպուրիյեէթ ,
 ելլա սատէճէ քենտի պօղուգ սէվտալա-
 րըմըզ տըր . “ Պանա պիհուտէ եէրէ
 ղարաղ էթտիլէր ” , տէր : (յովհ . ժե .
 25 .) Պէօյլէ թէճառուզուղա՝ սողոմ
 դոմոր շէհիրլէրինէ եաղան աթէշ՝
 պու կիւնահքեարլարըն տա իւղէ-
 րինէ եաղսա , եախօտ այաղլարը ալ-
 թընտա , անսըզըն եէր եարըլուպ , քեն-

աիլէրին եռւթսա, մուսթահադ տէ-
յիլ մի:

Պարի պու պէտ մուամէլէլէրի՝ Աւ-
լահըն կեօրմէտիյի եէրտէ էթսէլէր :
Եա Ալահըն կեօրմէտիյի եէր նէրէսի
տիր . Ալահ հէր եէրտէ տիր, հէր եէ-
րի տօլտուրմուշ տուր : Խօյլէ իսէ
պիոլ կիւնահը Ալլահըն կեօղիւ էօնիւն-
տէ, եխողիւնէ գարշը իշլէյիպ, ամէ-
լիմիղ իլէ եխողիւնէ տէրիոլ քի, կերչի-
սէն պունտա հաղըր սըն, հէր ֆիքրի-
մի կեօրիւրսիւն, հէր լագըրտըր եշե-
տիրսին, վի կեօղլէրին էօյլէ փաք տըր-
քի, կիւնահը կեօրտիւյիւնտէ իրահ
էտէրսին . յաքին պու ձիւմլէ իլէ, նէ-
օլուրսա օլսուն, պէն կիւնահը իշլէյէ-
ձէյիմ. սէն կեօրիւր իւմիւշսիւն, կիւ-
ճէնիր իւմիշսին, հիշ վաղիֆէմ տէյիլ .
ինսանլար կեօրմէսին տէ, սէն կեօրիւր-
սէն գայտ էթմէմ: Թօփիրաղըն պիր
մուրտար գուրտու՝ հէր շէյէ դատըր
պիր Ալլահըլա պու տէրէճէտէ եխողէ
կելսին : Հանկի եարամազ տըր քի,
գապահաթի հաքիմինին էօնիւնտէ իշ-
լէյէ . եախօտ հանկի էշգիյա՝ էտէճէյի
զօրպալըր փատիշահընըն էօնիւնտէ
գուրա : Կեօղիւ էօնիւնտէ ղաղապընը
թահրիք էտէր ասիլէրտէն՝ սալթ Աւ-
լահ շիքեայէթ էթմէլի իմիշ “ տախմա
եխողիւմէ գարշը՝ պէնի զաղապա կե-

թիրէն միլլէթ „տէյի եսաի մարդարէնին աղղըլա շիքեայէթ էտէր (կէ. 3.) :

Վէ պու տախմա տէտիյինտէ աղմանա եօդ տուր . տիւշիւն քի , պիղ Ալլահը նէ զաման զազապա կեթիւթյօրուղ . Ալլահ պիղէ տէրտ մէշագրդամէ կեօնտէրտիյի զաման մը . եօդ , սալթօզաման տէյիլ . տախմա , տախմա եանի քենտի մասլահաթըրմըտան ատտէթտիյիմիղիշէրտէ հէր օլանըրմըզը պիւզէ վէրմէյէ մէշղուլ օլտուղու զամանտա . քենտի զաթիմիղի հըֆդէթտիյի զամանտա քի , հէր տէմինտէ եէնիւտէն եարաթմագ կիապի տիր . եէյէճէյիմիղի , կիյէճէյիմիզի պիղէ վէրտիյի զամանտա . պիղի պին գատար գազատէն էսիրկետիյի զամանտա , էպէտի պէլատէն տախի սագլատըզը զամանտա . էօյլէ զամանտա , պէլի , էօյլէ զամանտա . վէ հէփիմիղ Ալլահըն խաթրընը երդուղըմըզը սահիհ պիլիբքեն , նամքեօրիւթտէ էն աղըլը ճանավարլարը պասթըրըրըլ . զիրա օնլար քենտիւչընի պէսլէյէնի տալամագ : Հաթմա Ալլահըն խաթրընը երդմաղանսանըն հիջեյինտէ դուվիթ օլմամաղլա , օնամքեօր նէ եափար , էլինտէ օլմայան դուվիթի Ալլահտան ալըր տա , ալտըլը աղըլը , վէ թէն հաս-

սէլէրինի , վիւճուտունուն աաղլլզը
նը , կիւզէլլեյինի , վէ օլան մալինի ,
տօսթլարընը հէփ էլլինէ սիլահ էտիպ ,
Ալլահ ըլա տուրմայը ձէնքլէշիր :
Պունուն պիր զէրրէսինի պիր ատամ
տիւնեա փատիշահընըն պիրինէ դարը
էթմիշ օլսա , թէվարիխտէ ատը՝ ա-
ճապա նէ զէմմ իլէ եազըլըրտը , ալ-
չագլըգ էօրնէյի , կեօրիւլմէտիք նամ-
քեօրլիւք . վէ ինսան ձինսինէ րէզա-
լէթ սայըլմազմըրտը . օ տա պիզլոմ
ձինսիմիզտէն տիր տէյի՝ ինսանլոր ու-
թանմազմըրտը : Հայ հայ . Ալլահա
հէր կիւն հէր սաաթ էօլչիւսիւզնամ-
քեօրլիւքլէր օլունույօր տա , քիմին
վազիֆէսի օլույօր “ ազդընլարա պա-
դա պագա վէրէմ օլտում ” , տէյէնին
հագզը եօդմույուտու : Պու հագ մատ-
տէյէ ագլըն պիր աղ էրէձէք օլսա , պիր
աահա կիւնահ իշլէմէքտէյիլ , կիւնահ
իշլէյէնի կեօրէձէք օլսան , աձընտան
քենտինի եէր իտին :

Պէօյլէ պիր չիրք սինթինէսինտէն
քիշինին ճանընա քեօթիւլիւքտէն դայ-
րի նէ հասըլ օլա պիլիր . յայտնութիւ-
տա եազըլան մահուտ աժտէրին եէտի
պաշը կիպի , կիւնահըն տա զէհիրլի-
էսէրլէրի եէտի տիր : Իլք էսէրի՝ Ալ-
լահըն լութքունու իթիրտիյիմիզ տիր
քի , Յն էֆէնտիմիզ պիւթիւն գանը-

նը վէրիալ, պահա եէթիշմէղ պիր ին-
 ձի կիպի՛ օ լութֆու պիղէ ալը վէրմիշ
 տիր : Կիւնահ իշլէյէն ատամ պու-
 ղըմէթլի խազինէյի զայ էտէր քի, չո-
 ճուղուն պիրի պիր էլմասը՝ պիր մէշէ-
 ճէվիղինէ տէյիշ էթմէքտէն զիյատէ
 ակըլսըղլրդ տըր : Քիշիտէ պու լութֆ
 օլմատըգճա, ճանը էօյլէ դօրդունճ
 շէյ օլուր քի, կեօղ իւլէ կեօրէ պիլէն՝
 դօրդուսունտան էօլմէմէք միւմքին տէ-
 յիլ : Ծէյթան պիր դօրդունճ շէյ տիր
 տէրլէր, հաթթա սուրէթինի կեօրիւր-
 սէք թիթսինիրիզ . տիւշիւն պիր քեր-
 րէ քի, շէյթան ճէննէթին եըլտըղ կի-
 պի պիր մէշէյի իքեն, պիր կիւնահ ըլա
 պէօյլէ պիր ճէ հէննէմ քիւթիւյիւ օլ-
 մուշուսա, ինսան էվլատը սայըլսըղ
 կիւնահ ըլա նէ հէյէթէ տիւշէր . օ
 փարլիք փունարը Ալլահըն հուղու-
 րունտա՝ պիր կիւնահքեարնէ մէքրուհ
 շէյ օլաճագ, ճանընըն եարալարը նէ
 մուրտար լէշ դօդաճագ : Պունտան
 սօնղըա եըլլար ըլա կիւնահ իշինտէ
 շիւրիւմիւշ ատամլարըն հալինի սէն
 տիւշիւն : Քենտիլէր Ալլահըն հու-
 ղուրունտա մէքրուհ օլտուղլարը դա-
 տար, տիւնեատէ հիշ պիր ճանավար
 քենտիլէրէ մէքրուհ կեօրիւնմիւշ տէ-
 յիլ տիր : Էօյլէ իքեն կիյիմ դուշամ
 ըլա, ղարիֆլիք էթմէյլէ, էտա սալթա-

բաղ, թառւու դուշու կիպի եօրտամ
սառւրուրլար : Ա'Հ. օ ԵՇԵՐԵԲԻՆՈՒԵ
թաշըտըդլարը գօդմուշ ճանը կեօր-
մէք դապիլ օլսա, քենտիլէրինուեն քեն-
տիլէր տէ իքրահ էտէրլէրտի : Եֆէն-
տիմիղ օնլարա “ պատանալը մէզար-
լար ”, տէտիյի փէք հագ տըր . իւսթիւ-
նէ պիր կիւղէլ մէրմէր էօրթիւլիւ ,
մէրմէրին իւղէրինուե պիր թուհաֆ
թարիւս , իշինաէ նէ վար տէրսէն ,
գօդմուշ շիւրիւմիւշ պիր քիւմէ լէշ :

Մահացու կիւնահըն իքինձի էսէ-
րի՝ քիշինին ճանընը Ալլահըն էվատ-
լողնտան այլրմագ տըր : Հոդինէ նը
քենտի էօլշիւսիւղ պիւյիւքլիւյիւ իւլէ
հիշ պիր եէրտէ օլմասա պիլէ , պիր
կիւնահարդ ճանտա մախսուսէն մէվ-
ճուտ տուր . լութֆ պաղլարըլա ճան-
լարա պաղլը օլուպ , ճանլարը քենտը
ըուհունա հիսաէտար կիպի էթմէյլէ ,
օ ճանլարը Ալլահըն էվլատը օլմագ
շէրէֆինէ նախլ էտէր . վէ օնունլա-
հէր իշլէտիքլէրի ամելի՝ թապիաթին
տէրէճէսինուեն օլ դատար իւսթիւն
էտէր քի , մահացու կիւնահ իշինուէ
պուլունմայան պիր քիմսէնին էն քիւ-
շիւք խայր ամելի՝ պիր պիւթիւն ճէն-
նէթ . ճէթ : իմտի Հոդին նըուն պէօյ-
լէ անմ իհսանի՝ կիւնահ սէպէպի-
ւայպ օլուպ , Ալլահ էվլատը օլան

Ճան՝ կիւնահը իշլետիյի անտէ՛ շէյ-
թան էվլատը օլուր։ Վէ՛ թապիամժ-
հիւրիլիւ իւղըէ պիր էվլատը պապայա
պէնզէթտիքլէրի կիալի, էֆէնտիմիլ-
տէ պիր կիւնահըեարը՝ կիւնահըն
հիւրմիւ իւղըէ շէյթանա պէնզէթիպ
և սիոլ շէյթան պապատան սընըլ և
տէմիշ։

Պու սուրէթտէ էվլատ օլմայանա
միրաս տիւշմէդ : Իշթէ կիւնահըն իւ-
չիւնձիւ էսէրի, կէօյլիւ փէտէրիսմիլին
հաղըրլատըզը պինազիր միրաստան պի-
զի մահըռում էտէր : Պիր պիւյիւք փա-
տիշահըն վարիսի օլմագ նէ պիւյիւք
շէյ տիր, նէ հասէտ օլունաձագ տէվ-
լէթտիր պիլիրմիաին : Խլա իլք էվլատ-
լըզը՝ օպիրլէրտէն չոդ դըմէթլի տիր,
դիրա տէվլէթինէ վարիս օլաձագ . Վէ՛
քիմաէ տէլի տէյիլ տիր քի, իլքլիյինի
վարըալ տա, եսաւ կիալի պիր չպնագ
մէրձիմէք չօրպասընա սաթա : Վար
իմուխ տիւնեայլա ճէննէթի պիր պիրի-
նէ րուպար էյլէ տէ, պիր կիւնահըեա-
րըն աղըլսըզլըզը նէ տէրէճէտէ օլ-
տուղունու օնտան հիսապ էյլէ :

Կիւնահըն տէօրտիւնձիւ էսէրի օ-
տուր քի, քիշինին մուգատտէմ դա-
զանտըզը սէվապլարը հէփ դայպ էթ-
տիրիր . միաալ, պիր ատամ եիւղ եըլ
միւթէմատի ապաշխարանք էթմիշ օլ-

սա , առաքեալլարըն էթտիյինտէն զիւ-
 յատէ՝ տինսիդ միլլէթլէրի տինէ կե-
 թիրմիշ օլսա , մարդարէլէրտէն զիյա-
 տէ իլհամը օլմուշ օլսա , մարտիրոսլա-
 րըն ճէմինտէն զիյատէ դան տէօքմիւշ
 օլսա , վէ պունլարըն հէփիսինտէն սօն-
 ղըա , պիր մահացու կիւնահ իշլէսէ ,
 օ կիւնահ դաղանտըրղը սէվապլարըն
 հէփիսինի մահվէտէր . շէօլէքի օ կիւ-
 նահ ըլա էօլէճէք օլսա , օ իշլէտիյի-
 խայր ամէլլէրի՝ հիչ իշլէմէմիշ կիափի ,
 քենտիյէ պիր ֆախտէսի օլմաղ . “ Եթ-
 տիյի խայր ամէլլէրին հիչ պիրի խա-
 թըրա կելմէղ ” : Պիր պաղպան պիւ-
 թիւն սէնէ չալըշըպ եօրուլուպ , ան-
 նընըն թէրի իլէ ասմալարընը սուլայա-
 րագ , պաղընը հասըլա կիթիրիպ , մէյ-
 լիսին ալաճագ իքեն , պօղումա եադըն՝
 պիր թուֆան ըլա տօլու վուրուպ , պա-
 ղընը խարապ էթտիյին կեօրսէ . եա-
 խօտ պիր պաղըրկեան ալթուն եխքլիւ
 կեմիսի իլէ , տիւնեանըն պիր ուճուն-
 տան տէնիպէր աշըպ , սէլամէթ կելիպ
 լսմանա կիրիյօքեն , դաֆիլ պիր պօ-
 րայա թութուլուր , կեմիսի պաթտը-
 ղըն կեօրսէ , օնլարըն եխւրէք աճըսը ,
 վէ կեօղլէրինտէն տէօքտիւյիւ եաշ-
 ճանըն պիր կիւնահ ըլա էթտիյի զա-
 րարա՝ փէք քիւչիւք թէմսիլ օլուր :
 Յովք երանելինին պաշընա կելէն ֆէ-

Հոգեթա պիր կիւնահքեարըն կեօրտիւ.
յիւ զարար գատար տէյիլ իքեն , թէ
սէլի էթմէյէ կելէն տօսթլարը քենտիւ
էրին շաշրմըշ , ետի կիւն ետի կե-
ծէ աղըլ աշըպ , պիր շէյ սէօլէյէմէ-
տիլէր :

Կիւնահըն պէշինձի , էսէրի՝ քիշիյի
Ալլահըն նաղարընտան տիւշիւրմէք
տիր : Ալլահ էֆէնտիմիղին պիր կիւ-
նահսըլ ճանա մուդայեէտ օլտուղու
գատար՝ տիւնեատէ պիր անա եօդ քի
էվլատընա էթմիշ օլա “ պիր անա էվլ
լատընը օգշատըլը կիպի՝ սիղի թէսէլ-
լի էտէրիմ ” , տէր եսաի մարդարէնին
աղջըլա (կէլ.) Ալլահ կիւնահսըլ ճա-
նա եարտըմ ճը օլուր , հըֆլ էտէր , ի-
տարէ էտէր “ գուճաղընտա կեզտիւ-
րիր ” եէնիտէն եէնիյէ եխրէյինէ իլ-
համլար էտէր , ֆիրրինի աշար , գալ-
պինէ աշդ վէրիր , վէ քենտիյի սէլա-
մէթէ շրդարմադ իշին , թապիաթին
հիւքմինտէն զիյատէ գուվիթ վէրիր :
Պունա գարշըլոդ՝ կիւնահ իշլէյէն ճան
պունլարըն հէփիսինի իթիրիր . պիւ-
թիւն պիւթիւնէ իթիրմէզսէ տէ
(չիւնքի քենտիմիղի սէլամէթէ շրդար-
մադա քիֆայէթ էտէմէք եարտըմլա-
ըլը՝ Ալլահ տայմա պիղէ պրագըր .)
օնուն իշին պիւթիւն պիւթիւնէ իթիր-
մէզսէ տէ , չողունու իթիրիր : Կերչի

Ալլահըն քերէմի՝ կիւնէշ կիւպի՛ էյիւ-
էրին տէ քեօթիւլէրին տէ իւղէրինէ-
տօղուպ, հէր խթէյէնին կեօղիւնէ՝
յաղըմ օլաճադ դատար նուր, վէ գուվ-
վէթ ալաճադ դատար ըսրճադլըդ վէ-
րիր ամմա, լութֆունուն էն թէ՛սիր-
լի քերէմլէրինի հէր քեսէ պիր տէրէ-
ճէտէ վէրմէտիյինտէն, քիշի քենտիյի-
սէլամէթէ չրդարմադտա զիյատէ կիւճ-
լիւք պուլուր. թէն դուվլէթլէնիր,
ճան զաիֆլէնիր. սէֆիլ ճան փորձու-
թիա կիւնտէն կիւնէ դօլայ տիւշէրէք,
կիւնահտան կիւնահա պիր զէնճիր օ-
լուպ, դանալը սէլ սույու կիապի ա-
զըպէթ տիապի պուլունմաղ պիր կիր-
տապա տիւշէր :

Կիւնահըն ալթընճը էսէրի՛ ճանը է-
պէտէլ - ապատ ճէ հէննէմէ մուսթա-
հադ էթմէք տիր քի, կիւնահըն ասրւ
յայըդ օլան ճէզասը տըր : Պիր ատամ
կիւնահա տիւշտիւյիւ պիրլէ, տէր ա-
դապ էօմիւր տէֆիթէրինտէն խմիրէ-
սիտ օլուր, վէ զալիմ աթէշլէր իչինտէ՝
մէքեանը հազրըլանըր : Կիւնահօեար
ատամ՝ դաթլի հիւքմ օլմուշ միւճօիմ
կիապի՛ ճէ զասը թէրթիպ օլաճադ սա:ս-
թէտէք հափափ կեվշէք օլուր . կերչէք
հափափ կեվշէք տիր, զիրա իրատէթի
քենտի, էլինտէ տիր . յաբին օսէրպէսթ-
լիք չոդ սիւրմէղ, օ կեվշէք հափիստէն

պիր սըդը համիսէ կիրիր քի , պիր եանտան աթէշ եաղար , օպիր եանտան քենտի էօվքեաի քենտիյի եէր . վէտայանը էօլմէտիյինին սէպէպի՝ էպէտի սիյասէթլէր իշխնտէ՝ տուրմայըլպ էօվլումիւնիւ արդուլէմէր իշխն տիր :

‘Սիհայէթ կիւնահ քիշլի ճէհէննէ՛ մէ մուսթահագ էթտիյինտէն պաշդա , եէտինճի էսէրի տէ օ տուր քի , տիւնեատէ իքէն ապաշխարութիւն ուլա կիւնահընը էօտէմէյէն ատամը՝ տօղը ճէհէննէմ կիրտապընա չէքեր : Մահացու կիւնահ իշլէյէն դութսուզ ճանըն իւզէրինտէ պիր աղըր եիւք տիւր , էօյլէ պասար քի , էյէր տիւնեատէ իքեն Ալլահ մէրհամէթ էտիպ , իւզէրինտէն դալտըրմապսա , թէնինտէն այրըլաըպլայն , քենտի աղըրըզը հրոքմիյլէ՝ տօղըու մէրքեղինէ տիւշէր կիպի՝ օ սիյասէթլէր տէրեասընըն օրժամարնա տիւշէր : Իշթէ հէր մահացու կիւնահըն դաթի էսէրլէրի պունըար տըր . լաքին կիւնահը իշլէյէնլէր վէրէսիյէ դումար օյնայան դումար պաղլար կիպի՝ նէ եէնիլտիքլէրինի պիլմէտիքլէրինտէն , խօշլանարագ օյնարըար . անճագ կիւնիւ կելիրսէ , հիասապընը կեօրիւպ , հէր շէյի իթիրմիշեղ տէյի՝ օ զաման անղլայըլպ աղլայաճագ լար :

Ըստի կիւնահըն նէ տէրէ ձէտէ
 քեօթիւ շէյ օլտուղունու անդլամագ
 իշին, օլտն ազապլարընա պիր կեօղ
 կեզտիրէլիմ: Կիւնահտա իրի տիւր-
 լիւ քեօթիւլիւք վար . պիրի կիւնահ,
 պիրի կիւնահըն ձէզասը . լաքին պիր
 վեճուտ ուլա կեօլկեսինին արասըն-
 տա ֆարդ օլտուղու կիալի, կիւնահ
 ըլա ձէզանըն տա արասընտա ֆարդ
 վար . զիրա կիւնահ քեօթիւլիւք քեն-
 տի տիր, ձէզա օ քեօթիւլիւյիւն կեօլ
 կեսի տիր: Խմտի պիր գուլէնին եիւք
 սէքլիյի՞ կեօլկեսինտէն հիսապ օլուն-
 տուղու կիալի (խուսուսա էօլէ մագ-
 թինտէ կիւնէշ իւսթտէն վուրուպ,
 կեօլկեսի օլանտան քիւշիւք կեօսթէր-
 ախի զամանտան պիլէ հիսապ օլուն-
 տուղու կիալի) կիւնահըն տա պիւյիւք
 լիւյիւ վէրիլէն ձէզալարտան հիսապ
 օլունտ պիլիր . խուսուսա քի, Ալլահ
 կիւնահքեարա զազապ էտէրսէ, մուս-
 թահագ օլտուղունտան փէք չոդ էքսիք
 էտէր: Պու պիր ձէսիմ մատտէ տիր,
 պունու սանա ազ լաղըրտըլա անդ-
 լաթմագ իշին; ատիլ Ալլահըն իալթի-
 տա ասի մէլէքլէրէ, սօնդրա ինսանլա-
 րու վէրտիյի ձէզալարը տիւշիւնիւպ,
 օնտան սօնդրա Ալլահըն ատալէթի
 թէքսիլէն իճրա օլմագ իշին, Յն էֆէն-
 տիմիլքենտի իրատէթի իլէ պօյնունա

աւտըզը ճէղալարը միւլահազա էտէ-
լիմ :

Ալլահ կիւնահտան նէ դատար
եքրահ էժտիյինէ քիմին աղլը եէժի-
շիր . պիր թէք կիւնահ իչին , ճէննէ-
թին սայըսա կելմէղ սիւրիւյլէ պէյլէ-
րինի , ճէհէննէմէ աժտը : Պունլարըն
ճիւմլէսի թապիաթտէ ըուհ , զաթլէ-
րինտէ էօլմէղ , փիւր ադըլ , վէ փիւր
ելիմ , վէ հէք մախլուգտէն զիյատէ
գուտրէթէ մալիք , շէօյլէ քի տիւնեա
փատիշահլարը պունլարըն պիրինէ քեօ-
լէ օլմազա լայըդ տէյիլէր իքեն , պիր
փիքիր կիւնահընա ըիզա վէրտիքլէրի
իչին , Ալլահ նէ զաթլէրինին շէրէֆիւ
նէ պագտը , նէ թէօվապէյէ կելսէլէր
էտէճէքլէրի շիւրըիւ մէտհէ իժիպար
էժտի , նէ զօրպա օլուպ , սբ եկեղեցիյէ
վէրէճէքլէրի դարարլարը տիւշիւնտիւ ,
նէ էպէտիլիք սիւրտիւքճէ՝ պունլար
քենտի իղղէթինէ գարշը՝ տուրմայըպ
ճէնքլէշէճէքլէրինի սայտը վէլ հասըլ
նէ էտէճէքլէրի քիւֆիւրլէրէ պագտը ,
նէ ինսանլարը այարտաճագլարընա ,
հէպիսինի տիւշմէն կիալի էպէտի ճէ-
հէննէմ աթէշինէ աժտը : Պիր մահա-
ցու կիւնահըն աղըրլըզը նէ օլտուղու-
նու՝ պէօյլէ էօրֆիւ զաղապլարտան
անզլամալը տէյիլմիյիդ : Աման եա
Բապպի , սէնին գուլլարըն նասըլ դօրդ-

մայլսկ, պիր ան պիլէ՝ սանա տիւշմէն
եաշայա պիլիյօրլար :

իքինածի ձէղա՝ ինսանա վէրիլէն տիր.
վէ սալթ իլք փէտէրիմիու ադամա մէ-
րիլէն տէյիլ. զիրա կերչի ադամըն թա-
պիաթինէ տոտալէթ վէ էօլմէզլիք վէ-
րիլմիշ, վէ հէր շէյ քենտի հիւքմինտէ-
խտի . անձագ պիր իթաաթսըլլըդ ըլա-
պու էյլիքլէրին հէփիսինի քէնտի ի-
թիրտիյինտէն պաշտա, պիզի տէմահ-
րում էտիպ, քենտի կիւնահընըն ձէ-
զասը օլարագ՝ էօլիւմ, խասթէլիք,
ֆագըրլըդ, սէֆէր, վէպա, վէ հէր
տիւրլիւ մուսիպէթի տիւնէայէ սոդ-
տու . լաքին քենտի էվլատլարընտան՝
նիշէլէրի տահա՝ իթաաթսըլլըդտա
քենտիյէ պէնողէյիպ, թէօլպէտէ պէն-
ու մէտիքլէրի իշին, հալա ձէ հէննէմ-
տէ եանը եանսայօրլար . վէ էպէտիչ
լիք սիւրտիւքձէ՝ պէօյլէ պիր աթէշտէ-
եանաճագլար տըր քի, ճանլարընա
վէ թէնլէրինէ կիրիպ, աղալարընը,
քեմլիքլէրինի, պաղըրլարընը, եխւրէք-
լէրինի, վէ իլիքլէրինէ վարընճա թու-
թուշթուրուպ, օճաղըն իշինտէ դը-
զարմըշ պիրէր տէմիր փարչասը կիսին,
նէ պունլար աթէշտէն ֆարդ օլուր,
նէ աթէշ պունլարտան . վէ նէ կեօլ-
լէրինին եաշը սիլինէ ձէք կիւնիւ կել-
ձէյի վար, նէ չէքտիքլէրի սիյասէթին

պիթէճէյի վար , վէ նէ եօրուլաճաղը .
 եարատան Ալլահ տախինէ ֆիղանլա-
 րընա դուլագ վէրիր , նէ աճըըպ
 մէրհամէթ էտէր : Մաղագեա մար-
 դարէնին տէտիյի “ Ալլահըն էպէտի-
 յէտէքղազապ էթտիյի ճէմաաթ „(ա).
 պու դութսուղլար տըր : Սիյասէթ մի
 չէրեյօրլար մուսթահագ տըր , չէրսին-
 էր : Չէքտիքլէրի՝ Ալլահըն մէրհամէ-
 թի եէթիշմէտիյի իջն տէյիլ , իլլա
 կիւնահըն հառտէն աշըրը քեօթիւլիւյիւ-
 իջն տիր : Իմտի նէ տէրաին . պիր սու-
 տամիայա տամիայա պիր թաշը տէլէ-
 յօրսա , Ալլահըն ատալէթի պիր կիւ-
 նահքեար ճանըն իւղէրինէ էպէտէլա-
 պատ քիւքիւրտ սէլի , երլուրըմ վէ
 ալէվլթուֆանը , վէ սայըսըզ մուսի-
 պէթլէր եաղտըրըրսա , օ ճանըն հալի-
 նիճէ օլուր : Պու ճիւմլէ իլէ չոդ թա-
 աճճիւպ օլունաճագ շէյ տիր քի , կիւ-
 նահա վէրիլէն ճէղա՝ մուսթահագ օլ-
 տուղու դատար տէյիլ տիր , եինէ երմ-
 շադլըդ վար . զիրա օ աթէշտէ տախմա-
 եանըպ էօլմէմէք՝ պիր կիւնահքեարըն
 մուսթահագընա կնօրէ՝ պիր խաֆիֆ
 ճէղա տըր . շէօյլէ քի , օ ճանլարըն հէր
 պիրի յովք երանելինին սէօյլէտիյի կի-
 պի “ կիւնահ իշլէտիմ , լաքին մուս-
 թահագըմը պուլմատըմ ” (լդ.) տէմէ-
 լի իտի : Քեշքի պու սէյրան՝ կիւնահը

Եշերինէ գօմայըսդ, զէ հիբինի սու
կիպի իչէն շաշդընլարըն կեօղիւ էօ-
նիւնտէ՝ տախմա աջրդ օլայտը :

Մուրտար կիւնահըն նէ տէրէձէ-
տէ ֆէնա շէյ օլտուղունու՝ հէր շէյ-
տէն զիյատէ՝ գուրթարըձըմըլքնուն
շէքտիյի սիյասէթլէրտէն անդլայա պի-
լիրիղքի, հէփ կիւնահը երդմագ իչին
իտի : Ճ'անըմըն եարալարը նէ ֆէնա
իլլէթ օլտուղունու՝ պու մուալէձէ-
տէն անդլարըմ տէր նը բեռնառտոս :

Ալլահըն կիւնահա դարշը զազապընա
պէշարէթ օլարագ՝ քեաինաթի ալլժ
իւսթ էթմիշ օլսա, ինսանլարը, մէ-
լքլէրի, վէ օնլարտան այա զաթլէրի
հէփ էպէտի աթէշէ աթմըշ օլսա, եիւ
նէ ջնուն պիր քիւչիւք եարասը, պիր
տիքենին պաթմասը, դամըլարըն պիր
վուրուշու՝ օնլարտան զիյատէ աշիքեաը
պէշարէթ տիր . զիրա եարատըլմըշ-
լարըն հէփիսինին շէքեճէյի՝ Յն կիպի
Ալլահըն պիր եէթմա, վէ կիւնահ-
որդ, վէ նը էվլատընըն շէքայինէ րու-
պար օլունուր շէյ տէյիլ . պու Ճիւմէ-
լիլ փէտէր ուլլահ Յնուն պիր ազսը-
դընկթը շէքմէսինէ դանաաթ էթմէյիպ,
իսքենձէլէր շէքթիրիպ, ալէմէ րուս-
վայ էթմէիրիպ, ինսան էվլատլարը ա-
րասընտա “ աղըլար ատամը ” տէ-
տիրտի : Կել իմտի սանա աշրդ օլան

պու Յնուն եխւզիւնէ պադ տա տիւ
 շիւն : Եռւմբուգ եէմէքտէն կեօղլէրի
 շիշմիշ , սիլէտ եէմէքտէն եանագլարը
 կեօյէրմիշ , սուսուզլուգտան պօղաղը
 զուրումուշ , աճը էօս իւլէ տիմաղը
 աճըլանմըշ , սիվրի տիքենլէր իլէ շա-
 դադլարը տէլիք տէլիք , էլէրի այագ-
 լարը էնքսէրէր իլէ տէլինմիշ , փաղը-
 լարը պիլէքլէրի սըզը խիլէր իլէ պա-
 ղը , պիր եապանի հայլան կիպի պօյ-
 նունա թադրպ սիւրիւրէտիքլէրի զէն-
 ձիրտէն՝ պօյնունուն տէրիսի իւզիւլ-
 միւշ , խաչն աղքրլողնտան օմուզա-
 րը հէվէմիշ , խաչա մըխլա՛րքեն զօր ու-
 լա կերտիքլէրինտէն՝ սինիրլէրի շէքիլ-
 միշ , վէ եազմուր կիպի եաղան դամը-
 աէյնէք խրշմընտան նէ արդասը դալ-
 մըշ նէ կեօքախւ , նէ պէլի դալմըշ նէ
 պէօյրիւ , վէ նէ դարնը դալմըշ նէ տիւ-
 զի , պիւթիւն վիւճուտու եէքիարէ
 պիր եարա օլմուշ “ քենտիյի կեօր-
 տիւք , վէ պէնզէր եէրի եօղ ուտու , ”
 տէտիյի կիպի եսախ մարդարէնին
 (ծկ. 2.) տախի պիր տաղ ատամը օլսա ,
 պէօյլէ սիյասէթէ տայանամաղ իքեն ,
 տիւշիւն պիր քերրէ , պունլարը շէքեն
 նէ նազիք միղաճ , վէ նէ մազլում թա-
 պիաթ քիշի խորի : Վէ սահիհ պիլքի ,
 էյէր պու պիր աշխիքնար միւճիղէ թօլ-
 մասա , պու դատարա տայանմագ միւմ-

քին տէյլելետի : Հիբմէթ տէր քի, սակը
 նահատակլարը էղիյեթ տէն դուր
 թարմագ իշխն միւճիլէթ էր էտէն
 քենտիյէ կելինձէ, էղիյեթին վագ
 թինի ուղաթմագ իշխն միւճիլէթ էթ
 տի : Իւչ էնքսէր իլէ խաչտան աշաղա
 ասըլը՝ սաաթ սաաթ եաշամագ իս
 թէտի (վէ էպի զամանտա պու
 խաչ սիյասէթինի հէփիսինտէն ֆէնա
 սայարլար ըտը) պու հաւտէ ճանընը
 թէսլիմ էտիպ, քիմսէլէր աճըմատը
 ղմնտան մատա մասդարայա ալրապ,
 քիւֆր իւլէ սիթէմ իլէ էօլմիւշ թէ
 նինի պիղէ խօրլատըլար : Անձագ տիւ
 շարտան պադարսան, զահիրտէ պուն
 լարը կէօրիւրսիւն . եա օ եարալար
 տան իշէրի պադըպ տա, եիւրեյինին
 սիյասէթէրինի կեօրսէն նէ տէրսին
 քի, օնլար պու չէքտիքլէրինէ՝ հիշ պի՞՛
 վէճէ իլէ թէշպիհ օլունմագ . պիղիմ
 կիւնահլարըմըզա, վէ չէքեճէյիմիլ ա
 զապլարա՝ եիւրէյինտէ տույտուղու
 էօլշիւսիւղաճը . Ալլահա էթտիյիմիլ
 ասիլիյէ, վէ քենտի՝ սէլամէթէ շըդար
 մագ իշխն, ուղուրլարընա պունձա
 մէշագգաթ չէքտիյինիշ ճանլար՝ քեն
 տի էլլէրի իլէ քենտիլէրին խարապ է
 տէճէքլէրինէ՝ տույտուղու քեսքին
 աճը՝ քենտիյէ պիր սիյասէթ օլմուշ
 տուր քի, սըլուհի պըրիճիթեայա պէւ

յան օլտուղունա կեօրէ , ինսան ու
դուրունա Քնուն նէ չէքտիյինի՝ մահ
շէր կիւնիւնէտէք քիմնէ անղլայամա-
յաճադ . ֆադաթ օ դօրդունձ կիւն-
տէ՝ Ք՛ էֆէնտիմլու քենտի՝ եիւզէրիւ
նէ վուրուպ , թէքմլլինի աշիքեար կեօս-
թէրէճէք : Կել շիմտի պագալըմ նէ
տէրսին . պիր Ալլահ կիւնահը երդ-
մադ իշին , էօմրիւնիւ ֆիտա էտիալ ,
իսքենձէլէք տէրեասընտա քենտիյի
զարդ էթտիքտէն սօնղըա , կիւնահ
փէք քեօթիւ շէյ օլտուղունա ադլըն
եաթըր մը : Պունլարը անղլատրդտան
սօնղըա , պիր մահացու կիւնահ իշէ-
տիյին զաման , նէ եափառզընա պուն-
տան զիյատէ իսպաթ մը իսթէրսին :

Սէն քի պունլարը օդույօրսուն ,
էյէք խղճմտանքընը պիր մահացու կիւն-
ահ ըլա լէքելէմիշ իաէն , պէնի պրադ ,
քենտի ճանընը տինլէքի , էպէտի սէ-
լամէթին աշդընա անտ վէրիալ , սանա
եալվարըօրքի , շու քիթապթըրզ էլին-
տէն պրադմատան , եէրէ զափանըալ ,
Ալլահտան աֆիլ տիլէյէսին . վէ պու-
կիւն ադշամ օլմատան նիյեէթ էտիալ ,
պիր խոստովանահայր էօնիւնէ օթու-
րասըն . վէ պու հագ մատտէլէրի՝ ա-
հէսթէ ահէսթէ տիւշիւնիւպ , ֆիքրին-
տէ իշէտիալ , կիւնահ նէ օլտուղու-
նու , վէ թարզնէ դատար աղըրլաթ-

տրղընը, վէ էսէրլէրինի, վէ նէ տիւր-
 իւ ազապլար ըլա դազապլանտըղընը
 դալպինէ եազասըն . վէ կիւնահը իշ-
 լէմէտէն, վէ իշցտիքտէն սօնղըա , վէ
 խոստուլանանք օլտուգտան սօնղըա պի-
 լէ՝ գօրդույու եխւրէյինտէն շրդարմա-
 յասըն , զիրա աֆիլ օլտուղունու սա-
 հիհ պիլէմէյիդ . վէլ-հասըլ էպէտի
 սէլամէթինի սաղսամադ կիպի ագըլ-
 լըլդ , վէ պէօյլէ հիչ մագուլէսի շէյ
 իշին թէ հլիքէյէ գօմադ կիպի տէլիլիք
 օլամատըղընը խաթրընտան շրդարմա-
 յասըն տէյի՝ զապուն ճանըն սանա
 եալվարըօր : “ Հէր տախմ ույանըդ
 տուրուպ , տուա էտին քի , պու օլա-
 ճադ շէյլէրտէն նէճաթ պուլուպ , ին-
 սան էվլատընըն հուզուբունտա տուր-
 մաղա լայըդ օլասընըդ ” տէյի պու-
 յուրմուշ էֆէնտիմիդ (դուկ. իա. 36.)
 Պու սէօղլէր սալթ կիւնահ իշինտէ
 պուլունանլարը տէյիլ , կիւնահտան
 սագընմաղա թէմպէլլիք էտէնլէրի պի-
 լէ թիթիրէթմէլի տիր : Պէօյլէ պիւ-
 յիւք մուսիպէթտէն քենտիմիզի հըֆղ
 էթմէյէ՝ քենտիմիդ ասլա լայըդ օլա-
 մայըրդ . օնուն իշին ույանըդ տուրմա-
 լըլդ . եանի , տախմա կեօղիւմիւդ ա-
 ըդ՝ մուգայեէտ օլմալըլըրդ . վէ տուր-
 մայըրպ Ալսահա նիյազ էթմէլիյիդ քի ,
 քենտիմիզի հըֆղ էթմէյէ՝ պիլի ամիու

նաղարըլա պադըպ , քենտի մէրհամէթ
էտէ :

ՕՆ ՊԵՇԻՆՃԻ ՊԱՊ

Աշխճա խոսպովանանց օլմագուան հասըլ օլան
գույսէլէր :

Եղիսէ մարդարէ նէեմանը յոր-
դանա չայընա կեօնտէրտիքտէ , օնտա
եէտի քերրէ եայդան տէյի թէնպիհ
էթտի : Օնուն կիպի պէն տէ սէնի
խոստովանութիւն ատեանընա կեօթիւ-
րիւպ , պու խայըրը յորդանատա՝ պիր
տէյիլ , իբի տէյիլ , եէտի քերրէ եայ-
դան . եանի , պու նը խորհուրդա՝ զա
պիլտիյի դատար սըդ սըդ եաղլաշ տէյի
թէնպիհ տէ տէյիլ իսէ , սէնին քենտի
ֆախտէն իշին , ըէճա էթմէք պօրճում
սուր : Զիրա պունտան՝ սէնի ջերմե-
ռանդութիւն կեթիրէճէք նիշէ սէպէպ
էր տօղաճաղընա շիւպհէմ եօդ : Աէ
սէպէպլէրի պունտա սանա մուխ-
թասարճա պիր պիր սայայըմ :

Սըդ խոստովանք օլմաղա ղայրի
սէպէպին օլմասա տախի , քաւարան-
տա չէքեճէյին կիւնահ աղապլարը հէր

խոստովանանք օլտուգծա՝ էքսիլտիյի
եկթիշմէղ մի . զիրա պու տիւնեատէ
ապաշխարանք ըլա էօտէնմէյէն ազապ՝
օպիր տիւնեատէ աթէշ իլէ էօտէնէ-
ճէք տիր : Տիւնեատէ սէնի սաղ սաղ
աթէշէ եագմաղա ֆէրման օլսա, պու
ֆէրմանը թէպտիլ էթտիրմէյէ նէ վէ-
րէ պիլլրտին . օլան մալինի հէփ վէրիր-
մի իտին . տօսթլարընըն հէփիսինի րէ-
ճաճը դօրմույուտուն . պիւթիւն էօմ
ըիւնիւ քիւրէքտէ կեչիրմէյէ պիլէ՝ սէ-
լէ սէլէ բաղի օլուրտուն : Եա էօլէ
պիր սէօնմէղ աթէշտէ՝ պիր դաշ սաաթ-
տէյիլ, պէլքի երլլարճա, վէ իհմէմալ-
քի, եիւզլէրճէ երլլար եանմագտան
սէնի դուրթարմագ իչին, սըգճա խոս-
տովանանք օլ տէյօրլարսա, կեօլլւնէ
չօդ մու կեօրիւնիւյօր : Եօդ, եօդ, չօդ
կեօրիւնմէսին . պու պապտէ իֆրաթ-
չօդ կեօրիւնէճէք վար ըսա, անճագ սէ-
նին քենտի թէնպէլլիյին օլա պիլիր :

Պունտան մատա պէտ խույլարըմըղ
եիւրէրլէրիմիզտէ տէրին քեօք սալմա-
սըն իչին, պազը ճինս աղաճլարըն՝ ա-
րատա պիր՝ եէրլէրինի տէյիշտիքլէրի
կիպի, պիղ տէ պու սըդ խոստովանանք
ըլա, եիւրէյիմիզտէ քեօքլէնմիշ պէտ
խույլար վար ըսա, քեօրիւնիւ սարսա
սարսա, աղըպէթ դուրութա պիլի-
րիդ : Սարսա սարսա տէտիմ, զիրա

խույ տէտիբլէրի պիր սարսըլմանդլա
զուրումաղ . նիչէ քի խոստովանանք
օրտուղումուղ զաման , էքսէրիյեա եիւ-
րէյիմիզտէ տույտուղումուղ աճը փէք
դուսուր օլտուղունտան , էօյլէ քեօք
լէնմիշ խույու՝ պիր քերրէտէն գոփա-
րաճադ դուվիլթիմիզ օլամաղ : Օնուն
իչին պիր պէտ խույա չօդտան պէրի
միւպիթէլա օլան ատամա՝ միւճէրրէպ
տիր քի , փէք թէսիրլի իլաճ՝ պիր էյեամ
սէրիզ կիւնտէ պիր , վէ տահա սըդ
խոստովանանք օլմադ տըր :

Պէօյլէ սըդ խոստովանանք՝ շէյթա-
նըն թէսարէթինի քեսէր , սիլահընը
քեօրլէր , վէ փորձութիլարընը կեփէ-
տիր : Հաթթասիւփիւրկէ չօդ իշլէտիյի-
եէրտէն էօրիւմճէք դաշուղը կիալի ,
վէ ադ պապանըն պիր դաշտէ ֆան եռու-
վասը չալընտըղը եէրէ պիր տահա ուղ-
րամատըղը կիալի , շէյթսն տա սըդ խոս-
տովանանք ըլա թէրթիալի տախմա պօ-
զուլտուղու ճանտա էյլէնէմէղ : Աիճէ-
քի պիր տէ ֆան շէյթանըն պիրի մէճ-
պուր օլուպ , տօղըուսունու իդրար էթ-
միշ տիր . քիլիսէտէ՝ թէրթիալիմիզի պօ-
զար՝ սըդ խոստովանանք կիալի եօդ տուր
զիրա պիր ատամ կիւնահ իչինտէ օլ-
տուղու զաման , հէր աղասը պաղլը կի-
պի տիր , խայր ամէլ իշլէյէմէղ . խոստո-
վանանք օլտուղու պիրլէ , աղալարը

հէփ չէօղիւլիւր տէմիշ : Վէ էլպէթտէ
էօյլէ օլմագ իգթիզա էտէր . զիրա մա-
լում տուրքի , ֆէսատ պաշը օլանլապը՝
հէր շէյտէն զիյատէ՝ թէրթիպիմիզ
տույուլուր տէյի գօրդարլար . վէ ֆէ-
սատլարընա իլհագ օլանլարա՝ հէր շէյ-
տէն էվմբէլ սըր սաղլամայը թէնպիհ
էտէրլէր :

Պունտան մննտա սըդ խոստովանանք
օլան ատամ խղճմոանքընը թէ ֆթիշ
էթմէրտէ գօլայլըղը օլուր . վէ իդթիզա
էտէն թէգայեիւտտէ էլպէթտէ գու-
սուր էթմէղ . շէյլէ քի հիսապընը տիւ-
րիւսթ թութուպ , տէֆթէրի տռսիմա
սահիհ օլմաղլա , էօլիւմ սաաթինտէ
շէյթան կելիպ եիւզիւնէ վուրաճագ՝
պիր խոստովանանք օլմատըդ կիւնահ
պուլամազ : Պունա գարշըլըդ՝ երլոա
սալթ պիր իքի քերրէ խոստովանանք՝ օ-
լան ատամ հաճէթսիզլիք իլէ տախի՝
նիշէ աղըր կիւնահլար կերի պրադմըշ
օլմագ իհթիմալի վար “ կեճ կեօրիւլէն
հիսապ՝ չոդ էսամէ ունութթուրուր ”,
տէր նը բեռնարդոս : Իշյլէ սէֆիլին
սօն սաաթինտէ շէյթան էօնիւնէ կե-
լիպ , խաթրընանէլէր պրադըրքի , եիւ-
րէյի օյնար , ագլը փէրիշան օլուր , սըդ-
լէթինտէն էճէլ թէրի տէօքեր . էթ-
տիյի ադըլսըղլըդտան օ զաման իքրահ
էտէր ամմա , նէտէն սօնղըա : Աբ խոր-

Հուրդլարա տահս սըդ եադլաշմբշ օլ-
սայտըմ նէ օլուրտու տէր քէնտի քեն-
տիւէ : Եազըդ, եազըդ . էօլէ ազ շէյ
իլէ օլա պիլլրտի տէ , էթմէտիմ . էթ-
միշ օլսայտըմ , շիմտի պու կեօնիւլ ա-
զապլարընը չէքմէղ իտիմ տէյէրէք , ահ
էտիպ տէօյիւնիւր ամմա , օ արատա
խոստովանահայր տա պուլսա , խոստո-
վանանք օլմաղա կեօնլիւ տէ օլսա , սէ-
ֆիլ ատամ , նէրէտէն պաշլայաձաղը-
նը պիլմէղ : Պիր ճէնքճի՝ գըլըճընը չօդ
դամիսն գընընտան չըգարմազսա , փաս
թութար , ափանսըդ իդթիզա էթսէ ,
տէր հայլ չէքիպ չըգարամազ :

Պունլարտան գաթի նազար , սըդ
խոստովանանք օլան ատամ պիլ մահա-
ցու կիւնահա տիւշէ պիլէ , չօդ զա-
ման Ալլահըն լութ ֆունտա պուլուն
մովշ օլմաղլա , քենտիյի սէլամէթէ չը-
գարաձագ սէվապլը ամէլլէրի զիյատէ
պուլունուր : Լաքին կիւնահա տիւ-
շիւպ տէ խոստովանանք օլմայան՝ գու-
րու աղաճ քիւթիւյիւ կիպի տիր , թէք-
րար չիլլէնմէտիքճէ մէյվէ վէրմէղ : Կեր-
չ քիշի մահացու կիւնահ իշինտէ իքեն
տախի՝ իպատէթինի , օրուճունու , վէ-
սակիր խայր ամէլլէրինի պաղմալը տէյիլ,
վիրա օնլար օլմատըգճա , Ալլահ էֆէն-
տիւթիւ վէրէճէյի ղազապը՝ չօդ տէֆա՝
օնլարըն սէպէպի լիլէ կերի պլաղը .

լաքին օ հայտէ իշլէնէն խայր ամելլէ .
բին հիւ պիրի՝ ճէննէթի գաղանմաղա
պիր վէճճ իլէ եարամազ . զիրա օնլար
հէփ էօլմիւշ ամելլէր տիր : Տէմիր եա-
րանըն իջինտէ իքեն , եարայը գափա-
թաճադ մէլհէմ եօդ տուր տէրլէր հէ-
քիմլէր . եարայը գափաթմագ իջին ,
իպթիտա տէմիրի չոդարմալը : Քեղա-
լիք զէհիրլի օդ տէմիրի կիափի՝ կիւնահ
ճանտա տուրուրեն , ճէննէթի գա-
ղանմաղա հիւ պիր շէյ քեար էթմէղ :
Ալլահըն լութֆունուն պահա եէթիշ
մէղ ֆախտէլէրի հադդընտա՝ մուգատ-
տէմ սէօյլէտիքլէրիմիզ խաթըրընապ կե-
լիրսէ , պէօյլէ էյլիքլէրտէն պունձա
զաման քենտիյի մահրում էտէնլէրին
ադըլսըղլըղնը աճըրարն . պունձա նե-
րողութիւնարըն , պատարագլարըն , սա-
տագալարըն , վէ տուալարըն սէվասւ-
նը զայ էտէրլէր . զիրա եռւգարտա
սէօյլէտիյիմիզ կիափի , պունլար հէփ
տիւնեէվի շէյլէրէ , վէ ապաշխարու-
թիա ուղագտան պիր թէտարիքէ եա-
րար . եօդա քիշիյի նէ լութֆա լայըդ
էտէր , նէ ճէննէթէ :

Խուլասա վէք սըդ խոստովանանք
օլան արամը էճէլ պաստըզ զաման ,
Ալլահըն լութֆունտա պուլունուպ ,
սէլամէթէ չոդաճաղը վէք իհթիմալ
տըր . օնա գարշըդ տա վէք սէյրէք

խոստովանանք օլան ատամ կիւնահա
 դոլայ տիւշտիւյիւնտէն , փէք իհթիւ
 մայ տըրքի , էճէլ կելտիյի վագըմ , օ
 ատէթ էթտիյի քեօմիւ հալտէ պու-
 լունուպ , ճանընը էպէտէն զայ էտէ :
 Սէն էօմրիւնիւ գարատա կեչիրիալ ,
 տէնիղէ հիչ չըդմաղսան , եախօտ փէք
 սէյրէք՝ պիր կեչիտ իշին չըդարսան ,
 տէօշէյինտէ էօմէյէ իւմիտ էտէ պիլիր-
 սին . յաքին տախմա տէնիղտէ կեզիալ ,
 ֆըրթընալարը սայմայան կեմիթիլէք
 էօյլէ տէյիլ , եիւղ քերրէտէ պիր քերրէ
 գարայա եաղըն վարսալար , բահաթ-
 պուլամաղլար սանըրսըն , հէման էն-
 կինէ չըդմագ իսթէրլէք : Իշթէ տախմա
 մահացու կիւնահ իշինտէ եաշայան
 կիւնահքեարլար տա էօյլէ տիր . եըլ-
 տա պիր քերրէ խոստովանանք օլուր-
 լար . օնու տա նամսըլ . Ալլահ պիլիր :
 Տախմա տէնիղտէ եաշարլար , տէնիղ-
 տէ տէ էօլիւրլէք : Էօմիւրլէրինի ֆըր-
 թընալարտա կեչիրիրլէք , պիրինտէ տէ
 շարգ օլմալարը նէ իհթիմալի շէյ տիր
 պիլիրմիախն . յովը երանէլիտէ օդու-
 տուղումուղ կիպի “ ճանլարը ֆըրթը-
 նալարտա էօլիւր ” : Իմտի պութէհիլի
 քելէք դուլագ արտընա պրագըլաճագ
 շէլէք միտիր : Պէօյլէ պիր էլզէմ մաս-
 լահաթի պէօյլէ դօլայլըլ ըլա սաղա
 պաղլայա պիլիրքեն , էթմէյիալ , եիւ-

զիւ իւսթիւնէ պադմագ՝ նէ ագըլսըզ
 լրդ տըր . Ճան դուրթարան տէմիրինի
 պիր գալըն փալամար ըլա պաղլայա
 պիլիքեն , ինձէ պիր թէլ իլէ պաղլ
 լայըպ , պէլքիյէ կիւվէնմէք՝ նէ տէլի
 լիք տիր : Խասմի պիր Ալլահ իքեն ,
 պէլքի էօյլէ օլմազ տէյէրէք , կիւլիւպ
 ջնայըպ , բահաթ ույզու ույումագ ,
 վէ էսքի կիւնահլարըն իւսթիւնէ հէր
 կիւն եէնիլէրին գաթմագ՝ նիճէ օլա
 պիլիր , պու հալտէ ույզու ույույա
 պիլիքմիսին : Ճանընը աճը , ա զա-
 վալլը , Ճանընը աճը : Պիր քրիսթիյան
 նիճէ պիր մահացու կիւնահ իշլէյէ
 պիլիր տէյի , նը թովմաս ագուինացի
 թաաճմիւպ էտէրտի . լաքին կիւնա-
 հը իշլէտիքտէն սօնղրա , խոստովանանք
 կիպի պիր գոլայ իլաճ ըլա Ճանընըն
 եարասընը սաղալթա պիլիքեն , օնու
 պիլէ էթմէյիալ , պիույտ տուրտուղու
 տահա զիյատէ թաաճմիւպ էտէճէք
 շէյ տէյիլ մի : “ Վ է հայվան կիպիքեն
 տի կիւպրէսինուէ շլւրիւսիւն , ” :

ՍՕԿ ՊԱՊ

Հայոց հանրական խոսքանշանանց հագուգության :

Ապդ թասալա պիղիմ շէրիաթիմի-
զի իքի, թարդ կեօրէճէք տիր . պիրինի
էօմրիւմիւղիւն սօնունտա՝ առանձնա-
կան դատաստանտա հէր պիրիմիղին
շէրիաթինի պաշդա պաշդա կեօրիւպ
հիւքմ էտէճէք . օպիրինի տիւնեանըն
սօնունտա՝ ընդհանրական դատաս-
տանդա ալէմ իլէ կեօրիւպ, էվմբի-
հիւքմիւ մուգարրէր էտէճէք տիր : Պիլ
տէ տիւնեատէ ճանըմըլըն շէրիաթի-
նի իքի թարդ կեօրտիւրմէլիյիլ . պի-
րինտէ խոստովանանք օլունմամըշ կիւ-
նս հլարը մասնական խոստովանութի-
ուլա, եանի, պիր խոստովանանքտան
օպիրինէտէքիշլէնմիշ կիւնահլարը խոս-
տովանանք օլուպ, հիւքմ էթտիրմէ-
լիյիլ . օպիրինտէ տէ ընդհանրական
խոստովանութի ուլա պիւթիւն էօմ-
րիւմիւղտէ իշլէտիյիմիլ կիւնահլարը
խոստովանանք օլուպ, էվմբի հիւ-
քիւմէրի մուգարրէր էթտիրմէլիյիլ :
Պու ընդհանրական խոստովանանք
պաղլարա թէնպիհ տիր, եանի, պօրճ
տուր . վէ պաղլըլարա նասիհաթ տըր :

Պիրատամբն օլտուղու խոստովանանք
 լար եօլունտա օլմայրալ , անվաւեր ,
 եանի , եօլսուղ օլուրսա , ընդհանրա-
 կան խոստովանանք պօրծ տուր : Պու-
 անվաւեր խոստովանանք իքի թարաֆ-
 տան զուհուր էտէ պիլիր . պիրի խոս-
 տովանահայրըն թարաֆընտան , լա-
 քին պու սէյրէք օլուր . պիրի տէ խոս-
 տովանորդի թարաֆընտան քի , զու-
 հուրի տահա չոդ տուր : Իպթիտա՝
 խոստովանանք օլմատան թէնպէլլիք է-
 տիպ , խղճմտանքընը լազրմ օլտուղու-
 կիպի թէ ֆթիշ էլթմիշ տէյիլ իաէ , խոս-
 տովանանքը պօշ տուր : Իքինձի՝ պիր
 պիւյիւք կիւնահը ութանըպ սէօլէ-
 մէզսէ . նիձէ քի պազը քիմսէլէր չօ-
 ճուգլուգտա իշէտիքլէրի պազը կիւ-
 նահը՝ պիր պօշ սայընթըլլա ութանըպ
 սէօլէմէզլէր . օյուսա իշէտիքլէրի կա-
 ղըթ պիլէ ութանորգլարընտան՝ քիմ-
 սէ կեօրմէսին տէյի՛ կիզլիտէ էթմէլէ-
 րի՝ ֆէնա շէյ օլտուղունա աղըլլարը
 էրտիյինէ պիր աշիքեար իսպաթ տըր :
 Պէօլէլէրին խղճմտանքը տախմա րա-
 հաթուղ տըր ամմա , նէ խոստովանա-
 հայրլարընա աշըլմաղա ճէսարէթ է-
 տէրլէր , նէ պիր նասիհաթ իսթէրլէր :
 Իւշիւնձիւ՝ խոստովանանք օլուր ամ-
 մա , եիւրէյինտէ սահիհ աճը եօլ ու-
 սա , խոստովանանքը պօշ տուր . վէ-

պէօյլէսի էքսէրիյեա կիւնահը պիլէ-
 սինձէ իշլէյէն քահանայա խոստովա-
 նանք օլանլարա օլուր . եախօտ քահա-
 նանըն պիր սաղբընը , եա ճահիլինի
 արայանլարա օլուր քի , իդթիղա էտէն
 նասիհամի պուլամաղ : Տէօրտիւն-
 ձիւ՝ պիր տահա կիւնահա տիւշմէ-
 մէյէ , վէ կիւնահըն սէպէպինի պրագ-
 մաղա , էլին ըրզընը չափումագ եէրի-
 նէ դօմաղա , մալինի կերի վէրմէյէ , վէ
 տիւշմէնինէ հէլալ էթմէյէ գավի նի-
 յեէթ դօմամըշ ըսա , եախօտ խոստո-
 վանահայրա տիլիլէ վատ էտիպ , եիւ-
 րէյինտէ եօղ ուսա , խոստովանանքը
 պօշ տուր : Հիչ խոստովանանք օլմայա-
 նա՝ խոստովանանք օլմագ նէ գատար
 էլզէմ խէ , պու սէպէպլէր իլէ պօշա
 կիտէն անվաւեր մասնական խոստո-
 վանանքը եէրինի տօլտուրմաղա
 տա՝ պիր ընդհանրական խոստովա-
 նանք օ գատար էլզէմ տիր : Վէ պու
 իդթիղա էտէն հալլէրոտէն մանտա , քի-
 շի էօմրիւնտէ պիր տէֆ'ա օլսուն՝ ընդ-
 հանրական խոստովանանք օլսա , նօշ
 օլուր . օնտան սօնդրա արատա պիր ,
 եըլտա մը օլուր , տահա սըգ մը օլուր ,
 սօն ընդհանրականտան պաշլայը , օ
 ղամանտան պէրի իշլէտիյի կիւնահա-
 րա . վեօրէ՝ խղճմտանք էսամէլէրինի
 եօղլասա , քենտիյէ չօդ ֆախտէսի օլուր

Գախէսի օլուր տէտիյիմիզին սէպէ-
պի շու տուր քի, ընդհանրական խոս-
տովանանքտա կիւնահլարըմըզն հէ-
փիսինի պէրապէր կեօղիւմիւղ էօնիւ-
նէ կեթիրմէյլէ, զիյատէ հիճապ, զիյա-
տէ աճը, վէ զիյատէ կեօնիւլ ալքագ-
լըզը փէյտա էտէրիդ. վէ եզը քահանա-
նըն “գապահաթէրիմիզ արշ ատէր շրդ-
տը”, տէտիյի կիպի, էօլչիւսիւղ եիւք-
սէք տաղլար՝ պիրի պիրի իւսթիւնէ-
երդըմըշ կիպի, հիսապսըզ կիւնահլա-
րըմըզը՝ պիրի պիրի իւսթիւնէ երդըլը
կեօրիւալ, Ալլահըն ատալէթինտէն
զիյատէ գօրդու փէյտա էթտիյիմիւտէն
պաշդա, պիր պիւյիւք խայրըմըզ տահա-
օլուր քի, պահասը եօդ. եանի, խղճմը-
տանքըմըզն բահաթլըզընը էտինիրիդ.
զիրա պու ընդհանրական խոստովա-
նանք օլմատըգճա, պէցըլէ սըդ սըդ կիւ-
նահա տիւշտիյիւմ՝ աճապա էյի խոս-
տովանանքօլմատըզըմտան մըտըրտէյի՝
քիշիյէ տախմա պիր վէտիւսէ օլուր. վէ-
վէտիւսէ էթտիյինէ տէ հագգը վար:

Պիր էյի էօմիւրէ պաշլամաղա՝ պուն-
տան զայրի խպթիտա օլա պիլիր մի.
եադըն էօլիւմէ հաղըրըդ կեօրմէյէ՝
պունտան զայրի նէ թէտարիք օլա պիլ-
սին: Ճանավարըարը ինլէրինտէն շր-
դարմագ իջին, ալճըլարըն էթտիյի-
սիւրկիւն ավը կիպի, կիզիւ կիւնահլա-

ըը մէյտանա չըդարմաղա՝ պունտան
 էյի թարիդ մի օլուր : Լաքին պու ընդ-
 հանրական խոստովանանք մէյվէլէրի-
 նին շէշնիախնի՝ տաթանլար ալրը . եիւ-
 րէք ըահաթլրընը՝ պու խոստովանան-
 քը իհմիմամ ըլա օլանլար տույար :
 Վէ պու ընդհանրական խոստովանան-
 քը պիր քերրէ օլտուգտան սօնզբա , ի-
 քիտէ պիրտէ թէքըրարլայըպ օլմագ
 ճախիլ տէյիլ . զիրա պաղը խղճահար
 քիմսէլէրէ , վէ խուսուսա թէն կիւ-
 նահընա չօդ տիւշիւպ , հալա մէյլի օլան
 քիմսէլէրէ զարարը օլուր : Պու խոս-
 տովանանքըն թէ ֆիթիշի տէ օպիր խոս-
 տովանանքլար հագդընտա՝ եռւգարտա
 սէ օյլէտիյիմիլ կիպի տիր : Քիշի կեշէն
 էօմիւնսիւն հէր չաղընը , հէր հալինի ,
 վէ պուլունտուղու եէրլէրի , վէ մաս-
 լահաթլարը ֆիքըինէ կեթիրիպ , ան-
 ճադ պունլար չօդ սէնէլիք շէյլէր օլ-
 մաղլա , օլան կիւնահլարըն սահիհ
 սայըըընը պուլմադ կիւճ օլտուղուն-
 տան , եռւգարտա տէտիյիմիլ կիպի՝
 ստլթ վագթինի , վէ սըգլըղընը՝ խա-
 թըրա կելէն զիյատէսի գատար սէօյ-
 լէսէ եէթիշիր . վէ պու ընդհանրական
 խոստովանանք սալթ ջերմեռանդութի-
 նիյեէթի իլէ օլմայըպ , իդթիզալդ ի-
 շին ռախի օլմուշ օլսա , եինէ օ գատա-
 րը քիֆայէթ էտէր :

ԽՈՍՏՈՎԱՆԱՆՔ ՕԼՄԱՂԱ
ԳՈԼՎՅԼԲԴԻ ԻՉԻՆ

Խշճմառնչ ՌԵՔՐԻԱ :

Վոստովանանք կիպի պիր ֆախ
տէլի մուալէճէյի չօդ քիմսէլէրէ աճը
կեօսթէրէն՝ խղճմտանքընը թէֆթիշ
էթմէք գայզըսը տըր։ Չօդ ատամ վար
քի օդումադ պիլմէղ, եախօտ էյրէն
մէք իսթէմէղ քի, պունա տախր պիր
քիթապ օդույա . վէ պու զահմէթտէն
դաշտըլարը իշին, ընդհանրական խոս
տովանանքը կեօնիլէրի ասլա չէրմէ
տիյինտէն մատա, երլտա պիր քերրէ
պօրճ օլան մասնական խոստովանանքը
պիլէ կեօնիւլսիւղ օլուրլար։ Այնիհի
պիր նազիր միզաճ խասթա կիպի, ել
լէթինտէն գուրթուլմադ իշին, պիր ու
զուն թիմար տէյիլ, իլլթինի պաս
թըրաճագ պիր պայազը իւաճ պիլէ ալ
մագ իսթէմէղէր։ Խմտի պու իքի տիւր
իւ խոստովանանքը տա գոլայլամագ
իշին, իշպու մահալէ՝ խղճմտանքընը
թէֆթիշ էթմէյէ՝ սանա պիր մէճմատ
կիպի։ Ալլահըն օն թէնպիհինուին
պաշլայըլ, քիլսէնին թէնպիհինուին,

վէ պաշլը տէտիքլէրի կիւնահլարը
մուխթասարձա՛ անարադ , ալէս - սէս
վլյեէ իշլէնէն կիւնահլարըն հէփիսի-
նի խաթրընա պղագայը :

ԱԼԱՆՀԸՆ ԻՆՔ ԹԻՆՊԻՆԻՆԻ
ԳԱՐԵՄ

Ֆիւր էւ էւլէնէն իւնահլար :

Տինէ դարշը ֆիքրինէ պիր շէյ կե-
լիո ֆիքրի երատէթինլէ իշլէթմիշ-
միսին . եախօտ կերի աթմաղա հաճէթ-
սիր օլմուշմուսուն : Աբ խորհուրդլա-
րը վէք տէրին արաշթըրտըրըն վար մը :
Ալլահըն մէրհամէթինտէն շիւպհէ-
էթմիշմիսին . եախօտ մէրհամէթինէ-
կիւլէնէրէք կիւնահ իշլէմիշմիսին :
Կիւնահ իշլէյէ պիլտիյին դատար իշլէ-
մէք , վէ սօնղըա էօլիւմ սաաթինտէ-
թէօվպէ էթմէք նիյեէթինտէ օլմուշ-
մուսուն : Քենտի ագլընա հիւնէրինէ-
փէք զիյատէ կիւլէնմիշմիսին : Տիւշէ-
խման կեթիրմիշմիսին :

Տէրտ արասընտա Ալլահտան շիւ
քեայէթ էթտիյին վար մը : Քիմսէյէ
աւելորդապաշտուի էօյրէթմիշմիսին :
Քենտինի մէտհ էտիպ էօյիւնտիւյիւն
վար մը : Պիր կիւնահը՝ իշլէտիմ տէյի
էօյիւնմիւշմիւսիւն : Պիր քիմսէ էյլեք-
տէ կեղէր, ինթիդամ իսթէմէղ, Ալ-
լահըն էմրինտէն այրըլմադ օլտուղու-
իչին զէ մմ էթմիշմիսին : Քեօթիւ նա-
սիհաթլէր իլէ խայր ամէլ իշլէմէքտէն՝
էլի կերի չէվիրտիյին վար մը :

Խւղէրինտէ նուսխա թաշըմադ կիմկի,
պագըճըլըդ պիւյիւճիւլիւք կիալի, վէ
թապիաթին հիւքմիւնէ մինասիպէթի
օլմայան իլաճլար դուլլանմադ կիալի
աւելորդապաշտուիլար էթտիյին վար
մը : Եասադ օլան քիթապլար օդու-
մուշմուսուն . եախօտ իղնին օլմայա-
րադ եանընտա սագլամըշմըսըն : Խայր
ամէլ իշլէմէյէ իքրահըդ կեօսթէրմիշ-
միսին : Ալլահըն քելամընը տինլէմէք-
տէ ճանըն սըգըլմըշ մը . եախօտ սուա
էթմէյէ, վէ սակիր խպատէթլէրէ թէն-

պէլլիք էթմիշմիսին : Եկեղեցական իւրաս իւզէրինէ աղձէ վէրիպ ալտըղըն վար մը :

Իհմալ էլէ իւլէնէն հիւնահլար :

Տինխմիղին ոք խորհուրդլարընը ,
վէ քրիստոնէական վարդապետուիու
էօյրէնմէյէ թէնպէլլիք էթմիշմիսին :
Պիւյիւք փորձութիւլարտա , վէ ճանըն
նըն թէհլիքելէրինտէ Ալլահա նիյաղ
էթմէյէ կենվէք տուրմուշմուսուն :
Ալլահըն սանա էթտիյի էյլիքլէրէ թէ
շէքքիւր էթմէտիյին օլմուշմու : Իշէ-
տիյին ամէլլէրտէ ֆիքրին էյլիքտէ օլ-
մատըղը օլմուշմու : Խաթըր իշին , ես
խօս տիւնեէվի պիր սայընթը իշին ,
պիր էյլիք էթմէքտէն կերի տուրմուշ-
մուսուն :

ԽԲԻՆՃԻ ԹԻԿՆՊԻՀԻ ԳԱՐԵԼ

Գիտ էլէ իւլէնէն հիւնահլար :

Արալան եէրտէ եէմին էթմէյէ ֆիքիք
գոտուղուն վար մը :

ՏԵՂ ԻՄ ԻՆԱԿԻՆ ՀԻՄԱԿԱԼԱՐ :

Ալլահա, ածածինէ, վէս սակր ոքլար
բաքիւֆր էթտիյին վար մը : Ալլահըն
ատընը աղզընա իքրամսըդ ալմըշմըն:
Աբ քիթապլարըն սէօվլէրինի մասդա-
րալըդա դուլլանմըշմըն : Իգթիզա-
սըդ, եախօտ եալան եէրտէ, եախօտ
տողրուսունու պիլմէտիյին շէյտէ եէ-
մին էթմիշմիսին : Պիր ինթիգամ ալ-
մաղա, եախօտ պիր քեօթիւլիւք էթ-
մէյէ եէմին էթտիյին վար մը : Իճրա
էթմէյէ ֆիքրին օլմայան շէյի՛ էտ՛ըիմ
տէյի եէմին էթմիշմիսին :

Անց ԻՄ ԻՆԱԿԻՆ ՀԻՄԱԿԱԼԱՐ :

Եալան եէրտէ քիմսէյէ եէմին էթ-
տիրմիշմիսին . եախօտ եալան սէօյլէթ-
տիյին վար մը . քիմսէյէ սէպէպ օլուպ,
քիւֆր էթտիրմիշմիսին :

Իհմալ ԻՄ ԻՆԱԿԻՆ ՀԻՄԱԿԱԼԱՐ :

Պատուղուննիյեէթլէրի իճրա էթ-
մէտիյին վար մը . եախօտ իճրասընա
թէնպէլլիք էթմիշմիսին . եախօտ վիկ
կեճլիքթիրմիշմիսին :

Ի Չ Զ Ի Ւ Տ Ա Ռ Ո Ւ Տ Թ Ե Կ Ն Պ Ի Հ Ե Գ Ա Մ Շ Ը

Ֆ է Ք Ի Ւ Տ Ի Ն Ա Բ Ի Ն Ա Բ Ի Ն Ա Բ Ի Ն Ա Բ :

Պաղար վի եօրթու կիւնլէրինտէ
պատարադ կեօրմէմէյէ, եախօս իշ
իշլէմէյէ ֆիքիր դօտուղուն վար մը :

Տ Ի Լ Ի Ւ Տ Ի Ն Ա Բ Ի Ն Ա Բ Ի Ն Ա Բ Ի Ն Ա Բ :

Յիլիսէտէ կերէք պատարադ վագ-
թինտէ, կերէք ժամ սէօյլէնտիյի եէր-
տէ լագըրտըա տուրտուղուն վար մը:

Ա Խ Ի Ւ Տ Ի Ն Ա Բ Ի Ն Ա Բ Ի Ն Ա Բ Ի Ն Ա Բ :

Պաղար վի եօրթու կիւնլէրի իդ-
թիղասըզ եէրտէ իշ իշլէյիպ, եախօս
ալսէրէ իշլէթտիյին վար մը. վի նէ դա-
տար զաման իշլէմիշ, եա իշլէթմիշ-
սին: Եկեղեցական քիմսէլէրէ իքրամ-
սըզ լրդ էթմիշմիսին: Եկեղեցի իշին-
տէ՝ սէյր եէրի կիպի՝ սէօյլէշիպ կիւ-
լիւշէրէք, պաղըլարըն էթտիյի կիպի՝
իքրամսըզլրդ էթտիյին վար մը: Եա
եաշ հիւքիմւ, եա եօրդունլուդ, եա

խասթէլիք սէպէպլէրինտէն պաշդա՝
սէպէպին օլմայարագ, թէնպիհ օլուն՝
մուշ օրուճ վէ փէրհիպլէրի պօղտու-
ղուն վար մը : Պազար վէ եօրթու կիւն-
լէրտէ վագթինի օյունտա մէյխանէտէ
կեչիրմիշմիախն: Աէրխօշ օլմուշմուսուն:
Լազրմընտան զլյատէ, վէ աճ կեօղլիւ-
լիւյիւլէ օրանսըզչէյ եէմիշմիախն: Քիւ-
լիսէ դազապը ալթընա տիւշմիւշմիւ-
սիւն: Պուլունտուղուն թարիպտէ
սէն կախեալ իքեն, տինլէմէյիպ պիր
հիպմէթինի իռըրա էթտիյին վար մը :
Բանսաղբեալ քիմսէ իլէ՝ իղինլի սէ-
պէպլէրտէն այըը պիր վագըթտա՝ գո-
նուշտուղուն վար մը :

Իհմաւ իւ իւլէնէն հիւնահլաբ :

Հիւքմիւն ալթընտա օլան քիմսէ-
լէրին՝ պազար վէ եօրթու կիւնլէրտէ
իշ իշլէտիքլէրինէ կեօղ գըրփամըշմըսըն:
Քենտին թէնպէլիք էտիպ, պատա-
ռագսըզ գալմըշմըսըն: Աբ խորհուրդ-
ըարը ալտըզնտա՝ իպթիպա էտէն հա-
զրըլըզն վէ ջերմեռանդութիուն օլմա-
տըզը վար մը : Տուա էթտիյին զաման,
խուսուսա ապաշխարանք վէ սաիր պօր-
ճուն օլան տուալարտա ֆիքրինի թօի-
լամաղա հաճէթսիլ օլմուշմուսուն :

Քարող իշխթմէք կիալի, հոգեռը քիւ-
թապլար օգումագ կիալի, ժամերդու-
թիլարտա պուլունմագ կիալի էյի ա-
մէլլէրտէն՝ թէնպէլլեյ իլէ կերի գալ-
ուղըն վար մը :

ՏԵՐՏԻՒՆՁԻՒ ԹԻՇՊԻՇԵ ԳԱՄԸՆ

Ֆիւր իւն էւլէնէն իւնահլար :

¶ Նանա պապանա վէ պիւյիւրլէ-
րինէ ղարաղ էթմիշմիսին . էօլմէլլէրի-
նի ® իսթէմիշմիսին : Հաղլարընտա
սուի զան (ֆէնա կարծիք) էթմիշմի-
սին : Ֆիքրինտէն խօրլամըշմըսըն :

ՏԷ ԻՒՆ ԷՎԼԷՆԷՆ ԻՒՆԱՀԼԱՐ :

¶ Նանը պապանը վէ պիւյիւրլէրի-
նի, վէ էվինին ատամլարընը՝ զրյապ-
լարընտան զէմմէթմիշմիսին . եիւզլէ-
րինէ գարշը պէտ տուա օգումուշմու-
սուն . եախօտ շէօյլէ էտէրիմ տէյի-
դօրդու վէրմիշմիսին . եախօտ տիւլ իլէ
խըրփալամըշմըսըն :

Ամէլ Իւ Էւլէնէն Հիւնահլար :

Անանա պապանտ վէ պիւյիւքլէրին
նէ իքրամտա դուսուր էթմիշմիտին .
իւզէրլէրինէ էլ գալտըրմըշմըրն . եաւ
խօտ պիր ղայրի եխւզտէն գալպլէրինի
դըրմըշմըրն : Թէրպիյէ հազպընտա
սէօղլէրինէ իթաաթ էթմէտիյին օլու
մուշմու : Թէնպիհլէրինէ դարշը՝ դու
մար օյնամագ կիպի , եարանլարա ույ-
մագ կիպի իթաաթ սըզլըզլար էտէրմի-
սին : Օնլարտան իղինսիզ էվտէն շէյ
գալտըրըրմըրն : Քահանալարը, պիւ-
յիւք քիմսէլէրի , իսթիյարլարը , վէ-
ուսթալարը խըրփալատըզըն վար մը :
Էվլատլարընը՝ քենսոի մուրատլարընա
գարշը՝ էվլէնտիրմիշմիտին , եախօտ տիւ-
նեալարընը զօր ուլա թէրք էթտիրմիշ-
միտին . եա տիւնեայէ կիրմէքտէ՝ քեն-
տի իրատէթլէրի իլէ պէյէնմէք սէր-
պէսթիյեէթլէրինէ՝ սէն պիր եօլ ուլա
մանի օլմուշմուսուն :

Իհմալ Իւ Էւլէնէն Հիւնահլար :

Անանա պապանա տար վազիթ-
լէրինտէ եարտըմ էթմէտիյին վար մը .

լսանթելիքէրինտէ հիղմեթէրինի էթ-
մէյէ իւշէնտիյին վար մը : Անանտան
պապանտան իղինսիզ՝ պիր քիմնէ իլէ-
էվլէնմէյէ սէօղ վէրմիշմիսին : Եհլինէ-
էվլատլարընա իգթիղա էտէն նաֆա-
գալարընը վէրմէյէ հաճէթսիզ օլմուշ-
մուսուն : Եհլատլարընա վէ հիղմեթ-
քեարլարընա Ալլահ դօրդուսու էօյ-
րէթմէյէ մուգայեէտ օլմատըղըն վար
մը . քիլիսէյէ կեօնտէրմէյէ , քրիստո-
նէական վարդապետութի , վէ տուա
էօյրէթմէյէ իհմալ էթմիշմիսին . մէշ-
ըէսլէրինի եաշամալարընը արաշթը-
րըպա դապահաթէրինի թէտիպ էթ-
մէրտէ հաճէթսիզ օլմուշմուսուն : Եհլ-
լատլարընը պիրէր էյի իշէ դօմաղա իհ-
մալ էթմիշմիսին :

ՊԵՇԻՆՃԻ ԹԵՇՊԻՀԻ ԳԱՐԵ

Ֆիք էլէ էւբնէն իւանահլար :

Անթիգամ սէվտասընտա օլտու-
ղուն վար մը : Պիր քիմնէնին էօլիւ-
միւնիւ , եախօտ պիր պիւյիւք դարարը-
նը արզուլէմիշմիսին . եախօտ էօլիւմիւ-
նէ եա դարարընա սէվինմիշմիսին :
Քիմնէյէ հասէտ էթմիշմիսին . եախօտ
մէտհինի իշիտիպ , եա էյի օլտուղուն

կեօրիւպ, զըղղանըպ քետէրլէնոմիշմիւ
սին . եախօտ զէմմինէ վէ քետէրինէ
խօշանմըշմըրն :

ՏԵՌ ԻՄ Ի ԱՐԴՅՈՒՆ ՀԻՄՆԱԿԼԱՐ :

Պիր սըղընթը արասընտա սապըր
սըղլըգ էթմիշմախն . կերէք քենտի
հագդընա, կերէք ախէրէ էօլիւմիւնիւ
իսթէմէք, վէ ղայրի իլէնձ կիափի պէտ
տուա էթտիյին վար մը : **Պ**իր քիմնէյէ՝
ինթիդամ ալմաղա նասիհաթ, եարիւ
զա վէրմիշմախն . եախօտ ինթիդամ
ալանըն էթտիյինէ պէյէնմիշմախն :
Պիր քիմնէյէ՝ կերէք եիւղիւնէ, կերէք
ալէյհինտէն՝ կիւճէնէճէք շէյ սէօյլէն
միշմախն, պէլա, եախօտ լանէթ օդուա
մուշմուսուն : **Ֆ**ուգարայը աճը սէօյլ
լէր իլէ գօվտուղուն վար մը : **Պ**իր քիմ
սէյի թէրպիյէ էթմէքտէ՝ լագըրտընըն
է ոչիւտիւնիւ աշրբմըշմըրն . վէ սէվւ
տիյինտէն էթմէյիալ, էօվքենտէն մի
էթմիշախն :

ԱՅԼ ԷՖ ԻՆՔԻՆԻ ՀԻՄԿԱՆԻԼԱՐ :

Եղիծիզասըղ եկրտէ քենտինի էօ
լիւմ, եա կիւնահ թէ հլիքեաինէ դօ
տուղուն վար մը : Եէմէքտէ իչմէքտէ
վիւճուտունա զարար վէրմիշմիսին :
Խաթրընը երգան քիմսէտէն ինթիւ
դամ ալմըշմըսըն : Քիմսէյի տէօյտիւ
յիւն վար մը . եարալատըղըն վար մը :
Գրավզայա սէպէպ օլմուշմուսուն :
Քիւսիւ թութմուշմուսուն : ‘Սահագ
տաճալարը ուղաթմազա սէպէպ օլ
մուշմուսուն : Ֆէնա խպրէթ վէրտիւ
յին վար մը . եախօտ էլին էտէճէյի
էլլիյէ մանի օլմուշմուսուն . եա էթ
տիյի ֆէնալըղա էլ թութմուշմու
սուն : Եարամազ քիմսէլէրի հիմայէ
էթմիշմիսին : Իճրասընա դուտրէթին
օլմոյան՝ հէքիմլիք կիպի, ուսթալըգ
կիպի, վէ տավալարտա վէքիլիք կի
պի հիղմէթլէրի պօյնունա ալըպ, էլէ
զարար վէրտիյին վար մը . եախօտ էօյ
լէ պիր ճահիլի՝ պու միսիլի հիղմէթ
լէրէ դօտուրտուղուն վար մը : Եկե
զեցական հիղմէթլէրէ լայըդարդ քիմ
սէլէր նասպ, եախօտ սէվդ էթտիյին
վար մը :

Իհմալ իւ ԽԱՀՆԻՆ ՀՅՈՒՆԿԱԼՄՐ :

Այէ նասիհաթ վէրիալ, թէրպիյէ էտէ,
պիլըրքեն, կեօղ դափատըղըն վար մը :
Տիւշմէնին սէնտէն հէլալլըք իսթէր
իքեն, հէլալ էթմէտիյին վար մը : Աէն
քիար էտիալ հէլալլըտ իսթէմէտիյին
վար մը : Խաթըրընը երգորըն ատա-
մըն՝ թէրքար խաթըրընը եափմաղա
խմթինա էթմիշմիաին : Տիւշմէնլէրինէ
սէլամ վէրմէք իսթէմէտիյին օլուշ-
մու : Աէն օնլարը կիւճէնտիրմիշ օ-
լուպ, պիլէլէրինձէ սէօյէշմէք՝ իպթի-
տա սանա տիւշէրքեն, խմթինա էթտի-
յին վար մը :

ԱՆԹԲՆՃԲ ՎՀ ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ
ԹԷՆՊԻՇԼՔԻ ԳԱՄՇԸ

Պու մատտէյի փէք թաֆսիլլի սէօյ-
էմէմ, զիրա պու պիր մէքրուհ չիրք
տիր քի, հէր նէ եիւզտէն տօգունսան,
սագընմագ իշին տախի օլսա, քիշիյի
պուլաշթըրը : Պու թէնպիհլէրէ
դարշը կիւնահ իշլէյէնլէր՝ կիւնահլա-
րընը էյի թանըրլար, իշլէմէյէնլէրէ

տէ էօյրէթմէք ֆէնա շէյ տիր : Փա-
 դաթ շու գատարընը սէօյլէյիմ . պու
 պիր եռւմուրձագ տըր քի , ինսանըն
 պիւթիւն վիւճուտունա պուլաշըր .
 վէ էյէք սէնտէ վարըսա , հէք գուտ-
 րէթինի թէֆթիշ էյլէ , աղլընը , խա-
 յալինի , վէ կեօնլիւնիւ եօղլա . հիս-
 սէլէրինի , վէ ալէլ-խուսուս կեօղլիւ-
 նիւ , գուլաղընը , վէ հէք շէյտէն զիւ
 յատէ էլինի թէֆթիշ էյլէ . ֆիքրինի ,
 տիլինի , վէ ամէլլէրինի , վէ կեօրտիւ-
 յիւն տիւշէրէ վարընճա՝ պիր էյի
 թէֆթիշ էյլէ , պագ քի , ույանտը-
 տան սօնզրա , հիչ ըիղա վէրմիշմիախն :
 Պու միախլի կիւնահա քիմսէյի թահ-
 րիք , էթմիշմիախն . եախօտ էտէպսիդ-
 թիւբիւլէր իլէ , էտէպսիդ հարէքեթ-
 լէր իլէ . եա զայրի թարդ ըլա ֆէնա
 լպրէթ վէրմիշմիախն : Ֆէնա ֆիքր իլէ
 քենտինէ տիւզէն վէրտիյին վար մը .
 եախօտ էօյլէ ֆիքր իլէ պիր եէրտէն
 կեշիպ տէօնմիւշմիւսիւն , եա քիլիսէյէ
 կիթմիշմիախն : Փորձութի կելտիյի զա-
 ման տուայա տուրմատըլըն օլմուշ-
 մու : Կիհայէթ պու պապտէ հիչ պիր
 էքսիքլիյի խաֆիֆ սանմա , զիրա պու
 պիր չիրք տիր քի , հէք թարաֆը մուր-
 տար տըր , սատէմէ պիր խօշլանման ,
 էյէք իրատէթին իլէ օլմուշ ուսա , օ
 տա մահացու կիւնահ տըր :

ԵԿՏՆԱԴԻ ՎԵ ՕՆՈՒՆՃՈՒ ԹԵՆ-
ՊԻՀԼԵՐԻ ԳԱՐԵԲ

ԳԻՒՐ ԻՄ ԻՆՍԻՆԻՆ ՀԻՇԱԽԻԼԱՐ :

ԴԱԼԻՆ մալինի գափմադ խթէմիշմիւ-
սին : Ելի ալտաթմադ, վէ հաղզընը
վէրմէմէք ֆիքրինտէ օլմուշմուսուն :
Թամա էտիպ, զէնկինլիք արզուլէմիշ-
միսին :

ՏԻՒ ԻՄ ԻՆՍԻՆԻՆ ՀԻՇԱԽԻԼԱՐ :

Դալան ըլա, եա եալան եէրտէ եէ-
մին իլէ քեար էթոյիյին վար մը : Ելէ
զարար վէրտիրմէյէ նասիհաթ, եախօտ
զարար վէրտիրէնէ պէյէնմիշմիսին :

ԱԽԸ ԻՄ ԻՆՍԻՆԻՆ ՀԻՇԱԽԻԼԱՐ :

Դահադ տավա թութտուղուն վար
մը : Պիր չալինմըշշէյ սաթըն ալմըշմը-
սըն . եախօտ սաթամայաճադ քիմնէ-
նին էլինտէն, եա տէյէր պահասըն-
տան էքսիյէ պիր շէյ սաթըն ալմըշմը-
սըն : Անա պապա հիւքմինտէ օլան էվ-
լատ ըլա դումար օյնամըշմըսըն : Օյուն-
տա հիյլէ էթմիշմիսին : Մալ սաթմա-

տա՝ կերէք թարթըսընտա, կերէք էօլ
 շիւսիւնտէ, եա ֆէնայը էյի եէրինէ,
 եա էյէյէ ֆէնա գաթարագ միւշթէ-
 րիյի ալտաթմըշմըսըն: Ազճէնի մուա-
 մէլէ իլէ վէրմիշմիսին: Գալպ վէ քեսիչ
 աղճէ սիւրմիւշմիւսիւն: Հատտինտէն
 զիյատէ տարաթ, վէ գումար, վէ
 եէյիալ իշմէյէ իսրաֆ էթմիշմիսին: Վէ-
 րէսիյէ վէրտիյին մալէ մարտա եխք-
 լէթմիշմիսին: Սանա ինանան միւշթէ-
 րիյէ մալին այպընը սէօյլէմէյիալ ալ-
 տաթտըղըն վար մը: Ավտա վէ կեղ-
 մէքտէ էլին պաղընա, պաղէսինէ, եա
 թազասընա զարար վէրմիշմիսին. է-
 լին մալինէ պիր զայրի եխւզտէն զա-
 րար վէրտիյին վար մը: Պիր քիմսէտէ
 օլան ալաճաղըն իսպաթ օլունմատան,
 տավա էթտիյին ալաճաղը՝ քենտի պա-
 շնա էլէ դոմուշմուսուն: Պիր քիմսէ-
 իլէ օրթագլըղըն օլուպ, քեարընը հագ
 իւզըէ պէօլմէտիյին վար մը: Էլինտէ
 էլին էմանէթի օլուպ, սահիպինին իղնի
 վէ րիղասը օլմայարագ քենտի ումու-
 րունա գուլլանմըշմըսըն: Էօտիւնձ
 ալտըղընը էտա էթմէքտէ՝ վագթինի
 կեշիրմիշմիսին: Սանա քեֆիլ օլանլա-
 րա զարարըն տօգանմըշըսա, զարար-
 լարընը էօտէմէտիյին օլմուշմու: Մու-
 րաւահահա զըմնընտա, եա շէրըէ եա
 զիմմէթէ դարշը, վէ նասիհաթ վէրէ

պիլէմէք քիմսէլէրտէն թասհիհ էթ
մէյէրէք, պիր պազարլոդ էթմիշմիախն:
Քիրա, վէ եէր հագգընտան ղայրի ա-
լագան օլմայան եէրտէ՝ մէյվէտար ա-
ղաճքեսիպ, եախօտ պիր ղայրի եիւզ-
տէն կետիք սահիպինէ ղարար վէր-
տիյին վար մը:

Իհմաւ իւն իւլէնէն կիւնահլար :

Ամտիյին գավլի, վէ վէրտիյին սէօ-
զիւ թութմատըղըն վար մը: Պօրձուն
օլան իշի իշլէմէքտէ գուսուր էթմիշմի-
սին: Հիղմէթքեար վէ իշմի հագրընը
ալը գոմուշմուսուն: Խտա օլունաճագ
պօրճ վէ վասիյեէթլէրի իժրա էթմէ-
տիյին վար մը: Պիր պուլտուղուն
շէյին սահիպինի արամայըպ սագլա-
տըղըն վար մը: Խօքսիւզ մալի, եախօռ
օրթա մալի, եա քիլիսէ մալի խտարէ-
սինտէ իհմալ էտիպ, հաճէթսիզ օլ-
տուղուն վար մը: Պուգարանըն փէք
տար վագթինտէ՝ սատագայը գրսգան-
տըղըն վար մը. էօյլէ տար վագիթտէ՝
քենտի մալինտէն մէճճանէն եարտըմ
էթմէյէ իմթինա էթմիշմիախն: Ելէ
ղարար օլաճաղընը կեօրիւպ, եա մէս-
նէտինին իգթիղասլցլա, եա գարտաշ
մուհապէթի սէպէպի իլէ մէն էթ-
մէք պօրձուն օլուպ, վէ գոլայճա էտէ

պիլլըբեն , էթմէյիալ , իհմալ էթոլիյին
վար մը :

ՍԵՐԻՉԱՏՈՒԴԻ ԹԷՆՊԻՀԵ ԳԱՐԸԸ

Ֆիք էլէ իւլէնէն ինառհլար :

¶ իր իսպաթըն օլմայարադ՝ պիր
քիմսէնին իւղէրինէ շխալհէ , եախօտ
ֆիքընտէն ֆասլ էթմիշմախն :

ՏԷԼԻԼ ԻՍՏԱԿԻ ԻՆԱՌԻԼԱՐ :

» էթմիյին շխալհէյի , եա ֆասլի ա-
նէրէ սէօյլէմիշմախն : Պիր քիմսէնին
սանա վէրտիյի սըրը՝ ախէրէ աչմըշ-
մըսըն : Զարարը վէ զարարսըլ եա-
լան սէօյլէմիշմախն . եախօտ տիլ իլէ
քիմսէյի ալտաթմըշմըսըն : Պիր քիմ-
սէնին կիզլի էքսիքլիյինի՝ պիլմէյէնէ
աչմըշմըսըն : Պիր քիմսէյի զէմմ էթ-
միշմախն . եախօտ զէմմ էտէնի իսթէ-
յէրէք տինլէյիալ , եա էթմիյինէ պէ-
յէնմիշմախն : Գարտաշ մուհապակ-
թինէ գարշը՝ խապէրլէր կեթիրիալ
կեօթիւրտիւյիւն վար մը : Քիմսէնին
եիւղիւնէ կիւլիւալ , միւտահէնէ էթ-
տիյին վար մը : Քիմսէնին խաթրընը
երդմըշմըսըն . խուսուսա պիր մէսնէտ

սահիպի քիմսէյի կիւճէնտիրմշախն :
Քիմսէյի եալան շահիտլյի էթմէյէ-
դանտըրմըշմըրն :

ԱՅՆ ԻՄ ԻՍԱԿՆԵՆ ՀԻՄԱԿԼԱՐ :

Վընաֆըղլըդ էտիպ, էլէրի պիր
պիրինէ տիւշիւրտիւյիւն վար մը :
Քիմսէնին հաղգընտա եալան խապէր
վէրտիյին վար մը . եախօտ հաքիմհու-
զուրունտա՝ պիր թարաֆըն եա հաղ-
գընա, եա զըստընա՝ մատտէնին տօղ-
րուսունու քեթմ էթտիյին վար մը :
Պիր քիմսէնին հաղգընա իֆթիրա է-
տիպ, էքմէյինէ մանի օլմուշմուսուն :

Իհյալ ԻՄ ԻՍԱԿՆԵՆ ՀԻՄԱԿԼԱՐ :

Պիր քիմսէնին հաղգընտա օլան զէմ-
մի, վէ ըրզնա քետէր օլաճադ սաիր
սօհպէթլէրի մէն էտէ պիլիրքեն, էթ-
մէյիպ, հաճէթսիզ օլմուշմուսուն: Հէր
քեսին հալինէ կեօրէ՝ վաճիպ օլան իք-
րամտա դուսուր էթմիշմիախն :

Տօդուղունձու վէ օնունձու թէն-
պիհլէր եռւդարտա ալթընձը վէ եէ-
տինձի թէնպիհլէրէ տախիլ օլունմուշ
տուր :

Հասըլը քելամ պունտա սանալսա-
պէր վէլէճէք իքի մատտէ տահա գա-

լր. պիրի՝ պու էօրնէք վերտիյիմ
 խղճմտանք թէֆթիշինի՝ պուլտուզուն
 կիալի էղակէր էտիպ, խոստովանահայրա
 սէօյլէմէք իշին տէյիլ տիր. իլլա օնու
 օդույարագ՝ իւղէրինտէ օլան էքսիքլիք
 լէրի թանըրակ պուլմաղա պիր գօլայ.
 լրգ օլսուն իշին տիր: իքինձի՝ պութէֆ
 թիշտէ իշարէթ օլունան կիւնահլարըն
 հէփիսի մահացու տէյիլ տիր. մահա
 ցու օլանլար՝ Ալլահ վէ գարտաշ մու
 հապպէթլէրինէ գարշը, վէ ձէսիմ
 մատտէլէրտէ՝ քենտի քենտիմիզէ գար
 շը՝ պիլէ պիլէ վէ իրատէթիմիլ իլէ իշ
 լէտնյիմիլ կիւնահլար տըր: Վէ էյէր
 մահացու կիւնահը սէն ներելիտէն
 ֆարգ էտէմէզսէն, մանի տէյիլ. խրզ
 մբտանքընըն բահաթի իշին, սէն կիւ
 նահընը իշլէտիյին թարզըլա խոստո
 վանահայրա նագլ էյլէ, գուսուրու
 նու տիւշիւնմէ: Պագը, Ալլահըն
 լութֆու վէ մէրհամէթի իւղէրինտէն
 էքսիք օլմասըն:

ՖԻՃՐԻԱԹ

Տեղամէ :

3

ԷՎԱԼԻՆԻ ՊԱՊ

ՈՒՅՈՒՆԻԽԵԱՐ ՔԻՄԱԵՐԻ ԽՈՍՓՈՎԱՆԱՆԿԱ
ՊԱՎԱՐԵԼ ՊՐԱՊՐԱԿԻՎՈՒ :

9

ԻՐԻՆԱՇԻ ՊԱՊ

ԽՈՍՓՈՎԱՆԱՆԿԱ ԱՆԴԱՐԻՆ ՀԵՇՈՒՆԵՔ ԵՅՆԻ
ՈՒՅՈՒՆԻԽԵԱՐԸՆ ԷՎԻՃԵՐԻ ԱՆՔԻՆ :

15

ԻՇՎԻՇՎԻՆԱՇԻ ՊԱՊ

ՉԳ ՔԻՄԱԵՐԻ ՊՐԱՊՐԱԿԻՎՈՒ, ԱՆՔԻՆՄԵ
ՔՈՎՆ ԳԱԼԱՆ ՀԻՇՆԱԽԼԱՐ :

22

ՏԵՇՏԻՆԱՇԻ ՊԱՊ

Պապ: ՔԻՄԱԵԼԵՐԻ Բախոսուս օլան՝ սակա
հիշու հիշնախլար :

37

ՊԵՇԻՆԱՇԻ ՊԱՊ

ԳԻՒԻՐ ԱՆՔԻՆ :

48

ԱՆԹՐՈՆԱՇԻ ՊԱՊ

ՈՒՅՈՒՆԻԽԵԱՐ ապամա իգնիկա էՎԻՆ
չիւրէք աճընը :

56

ԵԿԻՏԻՆԱՇԻ ՊԱՊ

ԵՒՐԻՔ աճընը ԱՆԿԻՆԻՆ ԷՎԼՈՒ :

70

ՍԵՎԻՉԴԱՆՑԻ ՊԱՊ

ԹԱՇԱՄԱՆԿԱՐԱ ապահով ԱՆՀՐԱՐ ՀԻՄԱԿԻԱ
ԳԻ-ՇՐԻՆԻՇ ՆԵՐԱՆՈՒ ԷԼՈՒՄ ՄԻՐ :

81

ՏՈԳՈՒՇՈՒՆՑՈՒ ՊԱՊ

ՊՐՈ ՆԻՐԵՒՄ ԱԽԱՐ ՀԻՄԱԿԻԱԿՈՅ ԱԽԳԵՆ-
ՀԱԳ ՀԱԳԳԵՆՔ ԳՐԵՒՄ, ԻԼԱ ՀԻՄԱԿ-
ՀԵՆ ԱԿԱՐԿԱԼՀԵՐԻՆ ԳԻՆ ԳՐԵՆ-
ՀԱԳ ԻՉԻՆ ԸԼՄԱԾ ԳՐԵ :

90

ՕՆՈՒՆՑՈՒ ՊԱՊ

ԼՍՈՎՈՎԱՆԱՆԿԱՐԱ ԷՎԵՆ ԻԿԱՓԵՌԵՆ Օ-
ԼՈՏԱՆԱՋԱԳ ԳՐԵՄ :

97

ՕՆ ՊԻՐԻՆՑԻ ՊԱՊ

ԼՍՈՎՈՎԱՆԱՆԿԱՐԱ ԷՆ ԸՆԴԸՆԸ ԸԼԱՆ ՇԱՐԲ-
ՄՐ :

103

ՕՆ ԻՎԻՆՑԻ ՊԱՊ

ԼՍՈՎՈՎԱՆԱՆԿԱՐԱ ԱԾՆՂՐԱ ԱՆ-ԸՆԴԿԵՎԵ-
ՐԸՆ ԷՎԵՌԵՐԵՐ :

114

ՕՆ ԻՎՉԻՆՑԻ ՊԱՊ

ԹԱԿՈՎՈՒԿԱԲՆ ԱԾՆՂՐԱ ԱՆՀՐԱՐ ՀԻՄԱԿԻԱ
ԳԻ-ՇՐԻՆԻՇՆ ՀԱՐԵԿԻ :

118

ՕՆ ՏԵՇՈՏԻՆՑԻ ՊԱՊ

ԹԱՀՐԱՐ ՀԻՄԱԿԻԱ ԳԻ-ՇՐԻՆԻՇ ԻՉԻՆ, ԱՆ-ԸՆ-

199

ողէսէար ապամա իշտնահըն աշլըւըւը
ողէյան օլունուր :

152

ՕՆ ՊԵՇՏԱՆԴԻ ՊԱՊ

ԱԾԳՅԱ խոսքովանանչ օլմագիան հասըլ
օլան Քայուէլէր :

163

ՍՕՆ ՊԱՊ

Ընդհանուրական խոսքովանանչ հագիջըն
պա :
Խշմանանչ Աէքիւնի :

171

176

---

*Tip. ed Edit. li PP. Armeni di S. Lazzaro
in Venezia.*

204

mf.

